

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัย “เพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท.”

The Policy Development on Public Broadcasting Service

Cooperatives Ltd.

เสนอ

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

โดย

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรกฎาคม 2557

รายชื่อนักวิจัย

นักวิจัย :

1. รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท หัวหน้าโครงการ
2. นางสาวสายสุดา ศรีอุไร นักวิจัย
3. นายสุพจน์ สุขสมงาม นักวิจัย
4. นางสาวพรติมา คงศรี นักวิจัย

คำนำ

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัย “การพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัด” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการวิจัยที่เพิ่งแล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม 2557 ซึ่งสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ให้ดำเนินการวิจัยต่อยอดจากการวิจัยในครั้งก่อน โดยมีเจตนารมณ์สำคัญเพื่อให้ทีมวิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัด (สหกรณ์ ส.ส.ท.) ซึ่งเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ อีกทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับ ส.ส.ท. ในการสนับสนุนการพัฒนาสหกรณ์อย่างเหมาะสมต่อไป

ใคร่ขอขอบคุณคณะกรรมการนโยบาย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัด และประชาคม ส.ส.ท.ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรม การสนับสนุนข้อมูล และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย จึงทำให้การดำเนินงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ตามที่คาดหวัง และในอนาคตสหกรณ์จะเป็นกลไกที่สำคัญที่สร้างสรรค์สังคมคุณภาพและมีคุณธรรม ตลอดจนการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาคม ส.ส.ท. สืบไป

(รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท)

หัวหน้าโครงการวิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยโครงการ “การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด (สหกรณ์ ส.ส.ท.)” เป็นการวิจัยต่อยอดจากการวิจัยในครั้งก่อน ซึ่งแล้วเสร็จไปเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2555 โดยเป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ที่มุ่งเน้นให้ทีมวิจัยเข้ามาดำเนินการวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ ส.ส.ท. ซึ่งเป็นสหกรณ์ ตั้งใหม่ จดทะเบียนเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2554

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ ได้แก่ **ประการแรก** เพื่อศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ของพนักงาน ส.ส.ท. ผ่านกิจกรรมสหกรณ์ **ประการที่สอง** เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาธุรกิจบริการ ส.ส.ท. ภายใต้กรอบแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ **ประการที่สาม** เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

กระบวนการวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย กลุ่มกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดการความรู้เรื่องสหกรณ์ การสนับสนุนและพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. การสร้างสรรค์ธุรกิจบริการและสวัสดิการ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยสำหรับแนวทางการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ของพนักงาน ส.ส.ท. ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสหกรณ์ พร้อมแจกคู่มือสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งได้ดำเนินการในลักษณะของเวทีประชุมกลุ่มย่อยเชิญชวนสมาชิกที่สมัครใจและสนใจในเรื่องสหกรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง มีพนักงาน ส.ส.ท. เข้าร่วมทั้งสิ้น 53 คน นอกจากนั้น ยังได้จัดโครงการอาหารเพื่อสุขภาพเป็นเวลา 7 เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายน 2556 ถึงเดือนธันวาคม 2556 โครงการจำหน่ายพืชผักปลอดภัยจากยาฆ่าแมลง และการศึกษาดูงานกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน และตลาดสุขใจ ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีข้อสังเกตว่า ลักษณะงานของพนักงาน ส.ส.ท. ที่ต้องทำงานเชิงรุก และส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ประจำสำนักงาน จึงทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกและความสนใจในการพึ่งพาบริการของพนักงาน ส.ส.ท.ค่อนข้างจำกัด กอปรกับพนักงานกึ่งหนึ่งมีสถานภาพโสด ส่วนที่สมรสแล้วส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว มีสมาชิกในครัวเรือนเพียง 1-2 คน จึงเป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้พนักงาน ส.ส.ท. ยังไม่เห็นความจำเป็นของการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากเท่าที่ควร

การวิจัยสำหรับแนวทางการพัฒนาธุรกิจบริการ ภายใต้กรอบแผนกลยุทธ์สหกรณ์ ส.ส.ท. นั้น ทีมวิจัยได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่ คณะกรรมการดำเนินการส.ส.ท. ประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลสมาชิก การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ การพัฒนาร้านค้าชุมชน การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจสินเชื่อ ตลอดจนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การประเมินผลการดำเนินงานสหกรณ์ในรอบที่สอง มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่น่าสนใจ คือ สมาชิกสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากเดิม 302 คน เป็น 318 คน ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อยพบว่า พนักงาน ส.ส.ท. ที่ยังไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีเหตุปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ **ประการแรก** ยังไม่เห็นความจำเป็นในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ **ประการที่สอง** มีข้อกังวลจากการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องปัญหาทุจริตในสหกรณ์บางแห่ง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ส.ส.ท. จะสังเกตเห็นว่ามีพัฒนาการที่ดีในฐานสหกรณ์ตั้งใหม่ ดังนี้ สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจาก 4.3 ล้านบาทเป็น 11.2 ล้านบาท ทุนสหกรณ์เพิ่มขึ้นจาก 4.0 ล้านบาทเป็น 8.1 ล้านบาท ทุนเรือนหุ้นเพิ่มจาก 3.6 ล้านบาทเป็น 7.0 ล้านบาท บริการสหกรณ์ประกอบด้วยธุรกิจสินเชื่อ มียอดเงินให้กู้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้นจาก 3 ล้านบาทเป็น 1.1 ล้านบาท ปริมาณธุรกิจขาย/ให้บริการ เพิ่มจาก 1.5 ล้านบาท เป็น 2.9 ล้านบาท และสหกรณ์มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจาก 3 ล้านบาท เป็น 8 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละ 6 และจ่ายเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกในอัตราร้อยละ 7 ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นผลการดำเนินงานภายใต้การขับเคลื่อนของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และกรรมการดำเนินการที่ลงมาปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์อย่างเสียสละ

ผลการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์โดยใช้แบบวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ทสเกล กับสมาชิกสหกรณ์จำนวน 87 คน พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความคิดเห็นต่อบริการสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” โดยมีข้อเสนอให้สหกรณ์ให้บริการร้านค้าชุมชน ที่อยู่อาศัย อาหารเพื่อสุขภาพ การประกันชีวิต บริการล้างรถ และจัดสวัสดิการด้านทุนการศึกษา รถรับส่ง ค่ายเยาวชนภาคฤดูร้อน

ในด้านการพัฒนาบริการสหกรณ์นั้น คณะกรรมการดำเนินการได้ให้ความสำคัญทั้งการขยายธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจเงินฝาก ร้านค้าชุมชน โดยในส่วนของร้านค้าชุมชน ได้มีการขยายพื้นที่ร้านค้า การจัดชั้นวางสินค้า และเพิ่มรายการสินค้าที่สมาชิกเรียกร้อง ได้แก่ ข้าวสารจากเครือข่ายเกษตรกร ผักปลอดภัย อาหารเพื่อสุขภาพ ของขบเคี้ยว และของใช้จำเป็นต่าง ๆ และมีแผนที่จะจัดตลาดสุขใจสัญจร โดยเป็นไปภายใต้ความร่วมมือกับเครือข่ายชุมชนและสหกรณ์

ผลการประเมินข้อจำกัดโดยใช้กรอบการประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ 3 มิติชี้ให้เห็นข้อจำกัดของสหกรณ์ ส.ส.ท. ได้แก่ ทัศนคติ-ความคาดหวังของประชาคมในการใช้บริการของสหกรณ์ยังอยู่ในระดับต่ำ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในฐานะเจ้าของและผู้ให้บริการยังอยู่ในระดับต่ำ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ทั้งสมาชิก คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์น้อย และยังขาดผู้จัดการสหกรณ์ที่ทำงานเต็มเวลาในการบริหารจัดการสหกรณ์ตามนโยบายและแผนกลยุทธ์สหกรณ์ที่กำหนด

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ได้แก่ กำหนดให้สหกรณ์เป็นวาระแห่ง ส.ส.ท. กำหนดให้มีวาระรับทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. เป็นวาระประจำในการประชุมของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. เปิดโอกาสให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. รับเหมาช่วงงานจาก ส.ส.ท. และการสนับสนุนโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยและสวัสดิการแก่สมาชิกและประชาคมของสหกรณ์ ส.ส.ท.

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ได้แก่ การจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) ที่เชื่อมโยงการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สร้างการเรียนรู้และปลูกจิตสำนึกสหกรณ์แก่สมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ควบคู่กับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสหกรณ์ที่เข้าถึงและสร้างความเข้าใจแก่สมาชิกและประชาคมอย่างต่อเนื่อง

สารบัญ

	หน้า
รายชื่อคณะนักวิจัย	
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	(a)
สารบัญ	(c)
สารบัญตาราง	(e)
สารบัญรูป	(f)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ระเบียบวิธีการวิจัย	3
แผนการดำเนินการวิจัย	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์บริการ	6
สหกรณ์บริการสื่อสารธารณะ จำกัด	16
ตัวแบบสหกรณ์ที่น่าสนใจ	17
บทที่ 3 ผลการดำเนินการวิจัย	20
การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	20
การสนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์	24
การสร้างสรรค้กิจกรรมด้านบริการของสหกรณ์ ส.ส.ท.	33
บทที่ 4 ผลการวิจัย	37
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2555	37
ข้อค้นพบจากงานวิจัย: ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด และอุปสรรค	38
ข้อเสนอเชิงนโยบาย	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	43
	สรุปผลการวิจัย	43
	ข้อจำกัดในการดำเนินงานสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.	45
	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	45
ภาคผนวก		
	ภาคผนวกที่ 1 : ตารางกิจกรรม	1-1
	ภาคผนวกที่ 2 : รายงานการประชุม	2-1
	ภาคผนวกที่ 3 : ภาพกิจกรรม	3-1
	ภาคผนวกที่ 4 : คู่มือสมาชิกสหกรณ์	4-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แผนปฏิบัติการภายใต้ช่วงเวลาการวิจัย	24
3.2	ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	26
3.3	หน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง	27
3.4	สถานการณ์การออมและเงินกู้	27
3.5	การส่งเงินสะสมรายเดือนเป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิก	28
3.6	ความต้องการด้านบริการ-สวัสดิการ	29
3.7	ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อบริการสหกรณ์	30
3.8	ผลสำรวจความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์	31
4.1	การประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	40

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	แผนที่กลยุทธ์สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	2
1.2	กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาสู่สหกรณ์เชิงคุณค่า	3
1.3	กระบวนการวิจัย	4
3.1	การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มคน 3 ฝ่าย	24
4.1	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556	38
4.2	กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด และอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ในปี 2554 คณะกรรมการนโยบายมีแผนสนับสนุนให้มีการวิจัยที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะ เพื่อการกำหนดนโยบายอย่างเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการสหกรณ์และดำเนินการสหกรณ์ที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นใหม่ โดยอยู่ระหว่างการตัดสินใจเลือกระหว่างการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์หรือประเภทสหกรณ์บริการ ในช่วงเวลาดังกล่าวคณะกรรมการนโยบายจึงได้จัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัยและมอบหมายให้สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ดำเนินการโครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมสหกรณ์เพื่อสร้างคุณค่าและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท.” การดำเนินการวิจัยดังกล่าวเป็นรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่มุ่งให้การสนับสนุนแก่คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์โดยการจัดเวทีเรียนรู้แก่ประชาคม ส.ส.ท. ให้ตระหนักเห็นความสำคัญของการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม บนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน

ภายหลังเมื่อได้จดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.) เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2554 เป็นสหกรณ์ประเภทบริการ ทีมวิจัยและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. จึงได้ร่วมมือกันสำรวจข้อมูลประชาคม ส.ส.ท. และดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ในช่วงเวลา ปี พ.ศ.2555-2559 โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างคุณค่าและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท.” ประกอบด้วยกลยุทธ์สำคัญ 4 กลยุทธ์ได้แก่ การสร้าง Trust แก่ประชาคม การพัฒนาระบบบริหารจัดการ การสร้างสรรคบริการเพื่อสมาชิกและประชาคม และการสร้างสังคมเรียนรู้สู่คุณค่า ทีมวิจัยมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมสหกรณ์แก่คณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างสหกรณ์ การสนับสนุนด้านสถานที่และเงินทุน การประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจในสหกรณ์แก่ประชาคม การสนับสนุนการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสหกรณ์แก่ประชาชน และกำหนดให้สหกรณ์เป็นวาระแห่ง Thai PBS ในช่วงเวลา 3 ปีแรกของการจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. เป็นกลไกในการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. ตลอดจนการเกิดเป็นพื้นที่เรียนรู้ด้านสหกรณ์ผ่านกลไก Thai PBS แก่ประชาคมและคนในสังคม

ด้วยตระหนักเห็นความสำคัญว่า สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. จะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสรรค์ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท. ตลอดจนการดำเนินบทบาทในการเป็น Friendly Society กับ ส.ส.ท. อันจะนำไปสู่การสร้างบรรยากาศที่ดีที่เอื้อต่อการปฏิบัติการกิจของสถาบันสื่อสารณะ ในการสร้างสรรค์สังคมคุณภาพและคุณธรรม ดังนั้นคณะกรรมการนโยบายจึงได้สนับสนุนให้สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ดำเนินการวิจัยต่อเนื่องในระยะที่ 2 ในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ตามแผนกลยุทธ์สหกรณ์ (รูปที่ 1) อีกทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมสหกรณ์ของ ส.ส.ท.อย่างเหมาะสม

รูปที่ 1.1 แผนที่กลยุทธ์สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1. เพื่อศึกษาแนวทางของการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ของพนักงาน ส.ส.ท. โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์
- 1.2.2. เพื่อศึกษาการพัฒนาตัวแบบธุรกิจสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท. ภายใต้แผนกลยุทธ์สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด พ.ศ. 2555-2559 ในด้านกระบวนการและกลไกการทำงาน
- 1.2.3. เพื่อศึกษาค้นหาปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

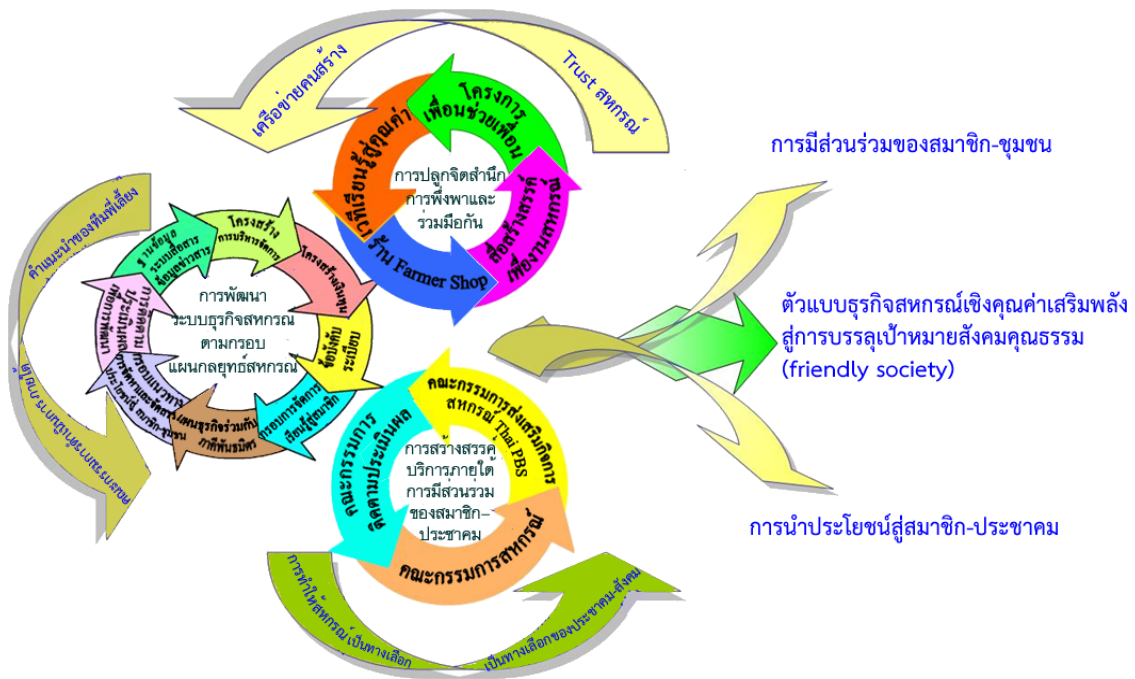
- 1.3.1 ประชาคมส.ส.ท. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์และตระหนักเห็นความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะสมาชิก
- 1.3.2 เกิดการพัฒนาตัวแบบธุรกิจสหกรณ์บริการที่สร้างคุณค่าแก่ประชาคมส.ส.ท. ในลักษณะการเป็น Friendly Society ของส.ส.ท. เพื่อการสานต่อนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า สู่การบรรลุวิสัยทัศน์ร่วม “สังคมคุณภาพและคุณธรรม”
- 1.3.3 ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับส.ส.ท. ในการสนับสนุนการพัฒนาสหกรณ์บริการส.ส.ท. อย่างเหมาะสม

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเป็นไปตามกรอบคิดการพัฒนาสู่ตัวแบบสหกรณ์เชิงคุณค่า ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรม 3 กลุ่ม คือ การปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกัน การพัฒนาธุรกิจสหกรณ์เชิงคุณค่า และการสร้างสรรค์บริการ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมาย 3 ประการ คือ

- ▲ การปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกันในการบริหารจัดการสหกรณ์ผ่านเครือข่ายคนสร้าง Trust
- ▲ การพัฒนาระบบสหกรณ์เชิงคุณค่าภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิกภายใต้คำแนะนำของทีมนักวิจัยในฐานะพี่เลี้ยงคณะกรรมการดำเนินการ
- ▲ การสร้างสรรค์บริการด้านเศรษฐกิจ-สังคม วัฒนธรรม แก่สมาชิก ภายใต้ความร่วมมือของคณะกรรมการสหกรณ์และคณะกรรมการติดตามประเมินผล

การดำเนินการตามกรอบคิดดังกล่าว จะพัฒนาสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.ไปสู่การเป็นตัวแบบธุรกิจสหกรณ์เชิงคุณค่าสู่การบรรลุเป้าหมายสังคมคุณภาพ มีคุณธรรม ภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิก-ชุมชน และการนำประโยชน์สู่สมาชิกและประชาคม

รูปที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาสู่สหกรณ์เชิงคุณค่า

1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย

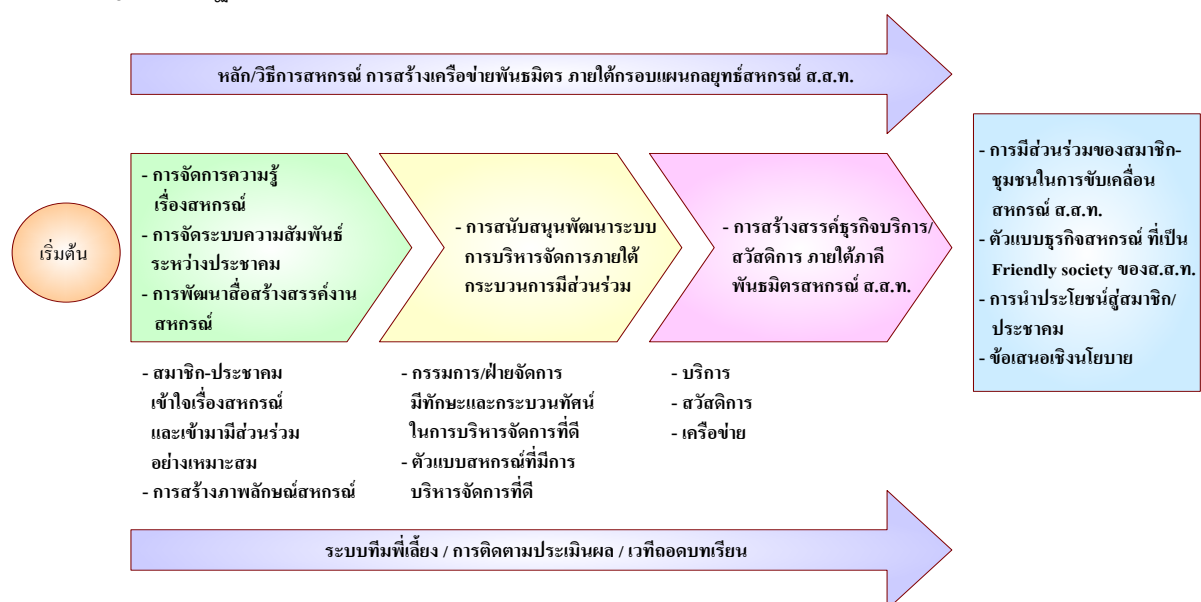
การวิจัยจะเป็นลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีทีมวิจัยจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และผู้ทรงคุณวุฒิเชี่ยวชาญเฉพาะทางมาช่วยเสริมหนุน และการ

ติดตามการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแผนการทำงานร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส.ส.ท. และฝ่ายบริหาร ส.ส.ท. โดยการดำเนินการจะเป็นไปตามกรอบแนวทางของแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ ส.ส.ท. หลักการและวิธีการสหกรณ์ และการสร้างเครือข่ายพันธมิตร โดยจะดำเนินการใน 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ (รูปที่ 3)

ขั้นตอนที่ 1 : จะเป็นเรื่องการจัดการความรู้ที่ทีมพี่เลี้ยงจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ จะเข้ามาช่วยจัดเวทีเรียนรู้ การศึกษาดูงานจากตัวแบบและแนวปฏิบัติที่ดี การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับประชาคมกลุ่มต่างๆ ใน ส.ส.ท. ด้วยกิจกรรมและสื่อสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ และการเข้ามามีส่วนร่วมในสหกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสมควบคู่ไปกับการสร้างภาพลักษณ์สหกรณ์ ส.ส.ท. ให้เป็นที่ประจักษ์ในสังคม

ขั้นตอนที่ 2 : เป็นการสนับสนุนในการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนดำเนินงานภายใต้กรอบแนวทางของแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ โดยคาดหวังว่าคณะกรรมการดำเนินการและผู้เกี่ยวข้องจะมีกระบวนการทัศน์ ทักษะ ประสพการณ์ ที่เอื้อหนุนการพัฒนาตัวแบบสหกรณ์ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักสหกรณ์สากลให้ประจักษ์ในสายตาของสังคมและการนำประโยชน์สู่ประชาคม ส.ส.ท. อย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นตอนที่ 3 : การสร้างสรรค์ธุรกิจ บริการ และสวัสดิการ จะเป็นไปภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องที่จะสร้างบรรยากาศของการเป็น Friendly Society ที่สมาชิก ชุมชน และหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างมีน้ำใจเพื่อการพึ่งพาและร่วมมือกัน สร้างสรรค์สังคมที่แสดงให้เห็นทางเลือกในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ-สังคม-วัฒนธรรมร่วมกัน

รูปที่ 1.3 กระบวนการวิจัย

1.6 แผนการดำเนินการวิจัย (พฤษภาคม 2556-พฤษภาคม 2557)

กิจกรรม	เดือน													
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
1. การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง	✓													
2. การจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการกับ คณะกรรมการฯ-ผู้เกี่ยวข้องในการ วางกรอบการวิจัยและแผนสหกรณ์	✓	✓					✓	✓	✓	✓				
3. การจัดเวที-การจัดการความรู้ ผู้เกี่ยวข้อง		✓		✓		✓		✓						
4. การนำเสนอรายงานความก้าวหน้า					✓									
5. การศึกษาดูงานและประชุมเชิง ปฏิบัติการนอกสถานที่ 1 ครั้ง						✓								
6. การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ (5 ครั้ง)		✓		✓		✓					/	✓		
7. การติดตามหนุนเสริมการพัฒนา ธุรกิจ-บริการ-สวัสดิการและการ ติดตามประเมินผล				✓				✓				/		
8. การประชุมนำเสนอ(ร่าง)รายงานวิจัย														✓
9. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์														✓

หมายเหตุ: ช่วงเวลาเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2556 และมกราคม 2557 มีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ที่กำหนดไว้ในแผนงานวิจัย เพื่อประโยชน์ของ ส.ส.ท. ทีมวิจัยจึงได้ขอขยายเวลาออกไป 3 เดือน เพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนงานวิจัยให้ครบถ้วน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในที่นี้จะประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์และสหกรณ์บริการ ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์บริการ

2.1.1 แนวคิด ค่านิยม หลักและวิธีสหกรณ์

องค์การธุรกิจในระบบเศรษฐกิจย่อมมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ที่นี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานและหลักการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้นในฐานะ “สหกรณ์” ซึ่งถูกกล่าวขานกันว่า เป็นทางสายกลาง ขององค์การธุรกิจที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันซึ่งก่อปรด้วยบุคคลที่เข้ามาร่วมมือกันโดยความสมัครใจที่จะขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปในทิศทางเพื่อการให้บริการแก่สมาชิกนั้น จำเป็นที่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้เป็นเจ้าของ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและผู้ใช้บริการจะต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องแนวคิดพื้นฐาน ค่านิยม หลักและวิธีการสหกรณ์ อันจะนำไปสู่กระบวนการในการบริหารจัดการในการบรรลุเป้าหมายตามความคาดหวัง

1) คำนิยามสหกรณ์ (Definition) แดลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ พ.ศ.2538

สหกรณ์เป็นองค์กรพึ่งพาตนเองของบุคคลซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการและมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมโดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย

2) คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values)

แดลงการณ์ของไอซีเอ ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ พ.ศ.2538 ได้อธิบายคุณค่าของสหกรณ์ว่า “สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยเจริญรอยตามขนบธรรมเนียมของผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

3) หลักการสหกรณ์สากล

หลักการที่ 1 : การเปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ

สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์ และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 : การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรี ผู้ที่ได้รับการเลือกเป็นผู้แทนสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อมวล

สมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับ สหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 3 : การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์ พึงมีความเที่ยงธรรมในการให้ และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ตาม แนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ สมาชิกจะ ได้รับผลตอบแทนสำหรับเงินทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้ จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมาย ประการใดประการหนึ่งหรือทั้งหมด จากดังต่อไปนี้ คือ เพื่อ การพัฒนาสหกรณ์ของตนโดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อ เป็นผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่ มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

สหกรณ์เป็นองค์การช่วยตนเองและปกครองตนเอง ซึ่งควบคุมโดยสมาชิกถ้าสหกรณ์เข้า ทำข้อตกลงกับองค์การอื่นๆ รวมทั้งรัฐบาล หรือสหกรณ์แสวงหาทุนจากแหล่งภายนอกสหกรณ์พึงทำ ข้อตกลงเช่นนั้นภายใต้เงื่อนไขอันมั่นใจได้ว่า มวลสมาชิกยังคงควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และจะต้องดำรงไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การให้การศึกษา การฝึกอบรมและสารสนเทศ

สหกรณ์พึงให้การศึกษาและการฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของพวกเขาอย่างมี ประสิทธิภาพสหกรณ์พึงให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและผู้นำทางความ คิดเห็น

หลักการที่ 6 ความร่วมมือระหว่างสหกรณ์

สหกรณ์พึงรับใช้สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง โดยการทำงานร่วมกันภายใต้โครงสร้างสหกรณ์ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคของโลกและระดับ ระหว่างประเทศ

หลักการที่ 7 ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

สหกรณ์พึงดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนของตนนโยบายที่มวลสมาชิกได้ ให้ความเห็นชอบ”

2.1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์บริการ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557)

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 โดยมีประชาชนที่มีอาชีพอย่าง เดียวกันหรือหลากหลายอาชีพรวมกัน หรือที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกัน รวมตัวกันโดยยึด หลักการประหยัด การช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริม อาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคงและรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป

สหกรณ์บริการแห่งแรกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2484 คือ สหกรณ์ผู้ทำร่มบ่อสร้างจำกัดสินใช้ อยู่ที่ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันคือสหกรณ์ร่มหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้บ่อสร้าง จำกัด เป็นการรวมตัวกันในกลุ่มผู้มีอาชีพทำร่ม ต่อมาในปี พ.ศ.2496 ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการไฟฟ้าหนองแขม จำกัด ที่อำเภอหนองแขม กรุงเทพมหานคร เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภค ซึ่งในปี พ.ศ. 2521 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เข้าไปดำเนินการแทน ตามกฎหมายสหกรณ์นี้จึงได้เปลี่ยนประเภทเป็นสหกรณ์ร้านค้าและในปี พ.ศ.2479 ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์มีดอรัญญิก จำกัด ที่ตำบลทุ่งช้าง อำเภอนครหลวงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายหลังจากนั้นสหกรณ์บริการก็ได้มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นตลอดมา

1. รูปแบบของสหกรณ์บริการ

1.1 สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน ตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือนเพื่อแก้ปัญหาในด้านวัตถุดิบและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการส่งเสริมให้นำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการผลิตสินค้าสหกรณ์รูปแบบนี้ออกเป็น

- สหกรณ์ผลิตภัณฑ์ไม้
- สหกรณ์หัตถกรรมอื่น ๆ

1.2 สหกรณ์การเดินรถ ตั้งขึ้นในหมู่ผู้ประกอบอาชีพการเดินรถ เพื่อให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว และสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระเบียบการเดินรถให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การขนส่งทางบก และ พ.ร.บ. รถยนต์ ซึ่งสหกรณ์รูปแบบนี้ออกเป็น

- สหกรณ์รถยนต์โดยสาร
- สหกรณ์รถยนต์แท็กซี่
- สหกรณ์รถยนต์สามล้อ
- สหกรณ์รถยนต์สี่ล้อเล็ก

1.3 สหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน ตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชนผู้มีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อให้ทุกคนได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนอย่างมีความสุข สหกรณ์รูปแบบนี้ออกเป็น

- สหกรณ์เคหสถาน
- สหกรณ์บริการชุมชน

1.4 สหกรณ์สาธารณูปโภค ตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องสาธารณูปโภคของประชาชน ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในเขตชุมชนเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันแบ่งออกเป็น

- สหกรณ์บริการไฟฟ้าพลังน้ำ
- สหกรณ์บริการน้ำบาดาล
- สหกรณ์บริการน้ำประปา

1.5 สหกรณ์บริการรูปอื่น ๆ เป็นสหกรณ์บริการในรูปอื่นที่ธุรกิจไม่อาจจัดเข้าในอีก 4 รูปแบบข้างต้น

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์บริการ

สหกรณ์บริการมีหลายรูปแบบให้พิจารณา จึงขอสรุปวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ประกอบธุรกิจด้านการบริการ ที่ระบุไว้ตามรูปแบบของสหกรณ์
- 2.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาบริการแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
- 2.3 รับฝากเงินจากสมาชิกเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์
- 2.4 ให้เงินกู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ หรือจำเป็นแก่สมาชิก
- 2.5 รวบรวมผลิตภัณฑ์จากสมาชิก โดยจัดหาตลาดจำหน่ายให้
- 2.6 ช่วยเหลือสมาชิกด้านกฎหมาย คดีความต่าง ๆ
- 2.7 ส่งเสริมสวัสดิภาพของสมาชิกและครอบครัว
- 2.8 ส่งเสริมการช่วยตนเองและร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
- 2.9 ให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกเพื่อให้มีความรู้ทางสหกรณ์ และความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- 2.10 ร่วมมือกับสหกรณ์อื่นๆ และหน่วยงานต่างๆ เพื่อกิจการความก้าวหน้าของสหกรณ์

3. วิธีการดำเนินงาน

สหกรณ์บริหารดำเนินงานโดยสมาชิก กล่าวคือ เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการขึ้นแล้ว สมาชิกจะเลือกตั้งตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ ตัวแทนสมาชิกนี้เรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” ตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน 14 คน คณะกรรมการดำเนินการ จะทำหน้าที่ดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์และต้องปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติของที่ประชุมใหญ่ตลอดจนในทางอันสมควรเพื่อให้เกิดผลดีแก่สหกรณ์และสมาชิก

ทั้งนี้เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการดำเนินการ ควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินธุรกิจและซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นผู้จัดการ นอกจากนี้ ผู้จัดการอาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

4. ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

ในการจัดตั้งสหกรณ์บริการซึ่งมีหลายรูปแบบให้พิจารณาจะต้องคำนึงถึงธุรกิจของสหกรณ์แต่ละรูปแบบด้วย บางรูปแบบต้องมีเงินทุนจำนวนมากในการประกอบธุรกิจ เช่น สหกรณ์เคหสถานเพื่อซื้อที่ดิน หรือลงทุนก่อสร้างที่อยู่อาศัยแก่สมาชิก บางรูปแบบไม่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการประกอบธุรกิจ เช่น สหกรณ์บริการชุมชน เพียงแต่สหกรณ์มีรายได้เพียงพอเพื่อจ่ายเป็นค่าบริการ

ส่วนกลางเท่านั้น สหกรณ์ก็สามารถอยู่รอดได้ สหกรณ์บริการจึงอาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์แต่ละรูปแบบ ดังนี้

4.1 ออกหุ้น สหกรณ์บริการทุกรูปแบบทุนดำเนินงานของสหกรณ์ได้มาจากสมาชิกเป็นอันดับแรก คือ ได้จากการออกหุ้นให้สมาชิกแต่ละคนถือ สมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละ 1 หุ้น หรือมากกว่า 1 หุ้นก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของสมาชิกแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมด

4.2 เงินรับฝากจากสมาชิก สหกรณ์สามารถกำหนดระเบียบฯ เพื่อรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์และประจำจากสมาชิกได้โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

4.3 การกู้ยืมเงิน สหกรณ์บริการทุกรูปแบบหากมีเงินทุนจากการออกหุ้นให้แก่สมาชิกแต่ละคนถือแล้ว ยังไม่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ก็อาจกู้ยืมเงินจากสหกรณ์อื่น หรือจากหน่วยงานราชการ หรือสถาบันการเงิน หรือบุคคลภายนอกมาเพื่อดำเนินธุรกิจหรือใช้เป็นทุนหมุนเวียนได้

4.4 ทุนสำรองและทุนสะสมต่างๆ เงินทุนดังกล่าวเป็นเงินทุนที่สหกรณ์ได้มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ทุนนี้สะสมไว้เพื่อขยายกิจการของสหกรณ์ ทุนสำรองเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวมสมาชิกจะนำมาแบ่งกันไม่ได้ หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้ ทุนนี้จะถอนได้ก็แต่เพื่อชดเชยการขาดทุนอันอาจเกิดขึ้นหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่จัดจดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิมเท่านั้น

4.5 เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เป็นเงินทุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้หรือยกให้ โดยอาจกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการใดการหนึ่ง แต่ถ้าไม่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้เป็นทุนสำรองทั้งหมด

5. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าของสหกรณ์ จึงมีหน้าที่ที่จะต้องให้ความร่วมมือ กับสหกรณ์ของตน เพื่อก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการของสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

5.1 เข้าร่วมประชุมใหญ่ด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็น เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสหกรณ์

5.2 เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจากสมาชิกทั้งหมดที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้บริหารงานสหกรณ์แทนตน

5.3 ถือหุ้นในสหกรณ์และฝากเงินเพื่อเพิ่มทุนให้แก่สหกรณ์

5.4 อุดหนุนสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

5.5 ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบาย

5.6 ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อช่วยปรับปรุงสหกรณ์

5.7 แนะนำชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์

5.8 ร่วมมือทุกทางเพื่อให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์

6. ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์บริการ

6.1 ในรูปสหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มอาชีพฝีมือประเภทต่าง ๆ สามารถทำการผลิตสินค้าให้มีมาตรฐาน คุณภาพที่ดี โดยการประหยัดต้นทุนการผลิต ด้วยการรวมกันซื้อและรวมกันขายทำให้รายได้เพิ่มสูงขึ้น

6.2 ในรูปสหกรณ์บริการ ช่วยให้สมาชิกมีโอกาสประกอบอาชีพการเดินรถได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีรายได้ ที่แน่นอนและสร้างความเป็นระเบียบในการเดินรถ

6.3 ในรูปสหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน ช่วยให้สมาชิกได้มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองในราคาประหยัด และอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีความสุข

6.4 ในรูปสหกรณ์สาธารณูปโภค ช่วยให้สมาชิกได้รับการบริการสาธารณูปโภคอย่างถูกต้องลักษณะตามความต้องการของสมาชิกในราคาที่เหมาะสม

6.5 ในรูปสหกรณ์บริการอื่น ๆ ช่วยให้สมาชิกสามารถดำรงชีพอย่างประหยัดและปลอดภัย มีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้นในที่สุด

6.6 เข้าประชุมใหญ่ เพื่อแถลงข้อคิดเห็นของตน และมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการ

6.7 เมื่อสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สมาชิกจะได้รับเงินปันผลตามหุ้นตามที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรร แต่ไม่เกินอัตราที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ได้กระทำธุรกิจกับสหกรณ์

2.1.3 สหกรณ์: ตัวแบบธุรกิจที่สร้างโลกได้ดีกว่า

การปรับตัวของสหกรณ์ในช่วงเวลากว่า 100 ปี จากศตวรรษที่ 19 มาจนถึงศตวรรษที่ 21 นั้น สหกรณ์ย่อมต้องเผชิญหน้ากับปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มีคนกล่าวว่า ช่วงเวลาที่ตกต่ำของสหกรณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว ต่อไปนี้สหกรณ์จะผงาดขึ้นมาเป็นตัวแบบธุรกิจที่คนในสังคมยอมรับมากที่สุดและขยายตัวมากที่สุด อีกทั้งจะเป็นแกนนำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งบทความนี้จะได้เชื่อมโยงให้ทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. นวัตกรรมความคิดที่งดงามข้ามศตวรรษ

ในช่วงเวลาศตวรรษที่ 19 ที่โรเบิร์ต โอเวน ผู้ซึ่งได้รับการขนานนามให้เป็นบิดาแห่งสหกรณ์โลกได้จุดประกายความคิดเรื่องสหกรณ์ขึ้นมานั้น มีฐานคิดมาจากการที่เขาเชื่อว่า “คนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม” และ “ถ้าไรเป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ” ดังนั้น เขาจึงได้ใช้ความพยายามกว่า 50 ปี ในช่วงชีวิตของเขาในการสร้างสรรค์ตัวแบบธุรกิจที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน และแม้ว่าความพยายามของเขาจะไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่ตั้งใจ แต่กลุ่มผู้นำรอชเดลที่ได้นำเอาแนวคิดของเขาไปผสมผสานกับแนวคิดการจัดตั้งร้านจำหน่ายสินค้าของนายแพทย์ วิลเลียม คิง ด้วยการจัดทำเป็นโครงการของรอชเดลหรือรู้จักกันในนามของ “Law the first” โดยโครงการดังกล่าวจะเริ่มต้นด้วยการจัดตั้งร้านจำหน่ายสินค้าจำเป็นในการอุปโภคบริโภคก่อน จากนั้นจึงจะดำเนินการจัดสร้างที่อยู่

อาศัยให้แก่สมาชิก จัดที่ดินทำกินการเกษตร โรงงานอุตสาหกรรม และการจัดระบบการผลิต การแจกจ่าย การบริโภคในรูปของนิคมสหกรณ์และหลังจากเห็นชอบในแผนการดังกล่าว กลุ่มผู้นำรอตเตลได้ใช้เวลาถึง 2 ปี ในการสะสมทุน คนละ 2 เพ็นนี่ต่อสัปดาห์ จึงได้เริ่มจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์แห่งแรกของโลกขึ้นในนามของ สมาคมผู้นำอันเที่ยงธรรมแห่งเมืองรอตเตล ในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2387 ซึ่งแนวปฏิบัติของสหกรณ์รอตเตลได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางของหลักสหกรณ์สากลจนถึงทุกวันนี้ โดยจะสังเกตเห็นได้ว่าแนวปฏิบัติตามหลักสหกรณ์สากล 7 ประการ ชี้ให้เห็นเอกลักษณ์ของตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ที่มีค่านิยมร่วมใน “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” เพื่อการนำประโยชน์สู่สมาชิกและชุมชน ตามแบบอย่างของผู้ริเริ่มสหกรณ์ตั้งแต่แรกเริ่ม

2. พัฒนาการของสหกรณ์

ท่ามกลางบรรยากาศของการก้าวผ่านช่วงเวลาในศตวรรษที่ 20 สู่ศตวรรษที่ 21 นั้น สหกรณ์ได้ปรับตัวไปตามปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งได้แผ่ขยายไปในภาคส่วนเศรษฐกิจต่างๆ มากขึ้น และก่อเกิดเป็นสหกรณ์ประเภทต่างๆ หลากหลาย ได้แก่ สหกรณ์เครดิต สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์อเนกประสงค์สหกรณ์อุตสาหกรรม สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประกันภัย สหกรณ์ลูกผสม และอื่นๆ การปรับเปลี่ยนของสหกรณ์เกิดจากเหตุปัจจัยหลายประการทั้งจากเหตุผลทางธุรกิจโดยการตัดสินใจจากภายใน หรือ เกิดจากภายนอกที่มาจากกฎหมายและนโยบายรัฐ จากบทความของ ดาร์โล โมซาก้าและโรเจอร์ สเพียร์ จากสถาบัน EURICSE ได้กล่าวถึงรูปแบบที่แตกต่างกันของสหกรณ์ในช่วงเวลาปลายศตวรรษที่ 20 ว่ามี 4 รูปแบบได้แก่

- รูปแบบขององค์การความร่วมมือ ที่มีคุณลักษณะขององค์การที่ให้ความสนใจเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิก
- รูปแบบขององค์การทางสังคม ที่มีคุณลักษณะขององค์การที่เปิดกว้างและเน้นไปที่ ความต้องการของชุมชน
- รูปแบบผสมผสาน ที่มีคุณลักษณะขององค์การที่ยังคงให้ความสำคัญเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกและเปิดกว้างให้บริการทางสังคมมากขึ้น
- รูปแบบสหกรณ์กึ่งรัฐ เป็นองค์การที่รัฐเข้ามามีบทบาทดูแล

ปรากฏการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างองค์การ บทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์ ผลผลิตและบริการ โดยมีประเด็นข้อสังเกตคือ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ทำให้ จุดมุ่งหมายเดิมของสหกรณ์ เรื่อง “การร่วมมือกัน” เปลี่ยนไป ดังนั้นในปี พ.ศ. 2538 สัมพันธภาพระหว่างประเทศ (ICA) จึงได้ออกแถลงการณ์ว่าด้วย ค่านิยม ค่านิยม และหลักการสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องสหกรณ์สากลในช่วงเวลาทศวรรษที่ 1 ของศตวรรษที่ 21 สหกรณ์ในหลายประเทศและหลายภูมิภาคได้ขยายบริการแก่บุคคลภายนอกในกิจกรรมด้านสังคมมากขึ้น เช่น กรณีของสหกรณ์การเกษตรใน ญี่ปุ่นที่ให้บริการด้านสุขภาพแก่คนในชุมชน ชุมชนสหกรณ์ระดับชาติของฟิลิปปินส์ที่จัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กแก่สมาชิกและชุมชน

โดยสรุปจะเห็นได้ว่ารูปแบบใหม่ของสหกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปรากฏการณ์ของการปรับตัวของสหกรณ์ในการยกระดับคุณภาพชีวิตที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและคนในชุมชน โดยในบางประเทศมีเหตุปัจจัยมาจากการลดลงของนโยบายสนับสนุนที่เคยเป็นของภาครัฐ และบางประเทศสหกรณ์กลายเป็น“ทางเลือก” ซึ่งคิดริเริ่มจากฐานรากในระดับชุมชนที่คนพยายามแก้ปัญหาบนหลักการพึ่งพาตนเอง

3. งานท้าทายสู่การเป็นตัวแบบธุรกิจที่สร้างโลกได้ดีกว่า

สหกรณ์ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ในศตวรรษที่ 21 นั้น สหกรณ์สามารถก้าวผ่านวิกฤตเศรษฐกิจได้ดีกว่าเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวจึงดูเหมือนว่าประชาคมโลกจะหันมาให้ความสนใจในสหกรณ์มากขึ้น หลังจากที่เงียบเหงาไปเป็นเวลานาน

กลิลโล, 2012 ได้กล่าวว่าในช่วงเวลาที่ทุนนิยมเติบกล้า นับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเชิงนโยบายและนักวิจัย ไม่ให้ความสำคัญกับสหกรณ์ ดังนั้นในบางประเทศที่ไม่มีกฎหมายสหกรณ์ สหกรณ์จึงถูกจัดตั้งขึ้นมาแต่ไม่ได้ใช้ชื่อสหกรณ์ นอกจากนั้นก็ไม่มีรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการดำเนินงานของสหกรณ์แต่อย่างใด การให้การศึกษอบรมในระหว่างสหกรณ์ก็มักใช้วิธีการของเอกชนมาให้การเรียนรู้และฝึกทักษะด้านการจัดการ อย่างไรก็ตามสถานการณ์วิกฤตเศรษฐกิจก็ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า สหกรณ์เป็นตัวแบบธุรกิจที่สื่อความยั่งยืนแก่เศรษฐกิจและเป็นสมาคมที่เที่ยงธรรมกว่า

ข้อสรุปที่นำไปสู่การสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับแคมเปญของปีสากลแห่งการสหกรณ์ “สหกรณ์ตัวแบบธุรกิจที่สร้างโลกที่ดีกว่า” ในที่ประชุม ICA ที่อิตาลี (2012) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของนโยบายรัฐที่พึงมีต่อการส่งเสริมองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรและสหกรณ์ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายสหกรณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ และกองทุนส่งเสริมสนับสนุนสหกรณ์ใหม่ นอกจากนี้รัฐควรจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยง ระหว่างขบวนการสหกรณ์ในประเทศต่างๆ และภูมิภาคเพื่อการพัฒนาภาคสหกรณ์ อีกทั้งการกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของหลักและวิธีการสหกรณ์ โดยการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงผ่านกลไกการให้การศึกษอบรมและหลักสูตรการเรียนการสอน ในมหาวิทยาลัยจึงเป็นสิ่งสำคัญประสบความสำเร็จของสหกรณ์ทั่วโลกชี้ให้เห็นว่า แนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จของสหกรณ์คือ การทำงานร่วมกันในระบบกิจการ-ชุมชนสหกรณ์ เครือข่ายความร่วมมือเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และการสร้างความชำนาญการในธุรกิจ การให้การศึกษอบรม การตลาด การให้บริการ ที่สำคัญคือ สหกรณ์จะต้องมีภาพลักษณ์ที่เป็นธรรมาภิบาล เป็นที่คาดหวังของสมาชิก ชุมชน มีการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพื่อการประหยัดต่อขนาดของธุรกิจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการวิเคราะห์ให้เห็น การสร้างผลกระทบที่แตกต่างระหว่างสหกรณ์กับธุรกิจเอกชน ซึ่งนักวิจัยต่างๆ ต้องเข้ามาช่วยสนับสนุน การริเริ่มสร้างระบบฐานข้อมูลที่มีความเป็นเอกภาพ ต้องเริ่มโดยสถาบันวิจัยและหน่วยงานสถิติ โดยหาคำตอบให้ได้ว่าตัวแบบสหกรณ์มีประโยชน์เปรียบเทียบที่ดีกว่าอย่างไร เป็นรูปธรรมเช่นไร

2.1.4 สถานการณ์ของสหกรณ์บริการในประเทศไทย (จีระศักดิ์ อุสาห์ราย, 2554)

สหกรณ์บริการจัดเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งซึ่งดำเนินงานในหลากหลายรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง เช่น การเดินทางโดยสาร รถแท็กซี่ การขนส่งสินค้าและบริการ การเคหสถาน และชุมชน จากข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 สหกรณ์บริการในประเทศไทย ที่ยังคงดำเนินธุรกิจอยู่ในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 691 สหกรณ์ โดยส่วนใหญ่ดำเนินงานด้านการให้ เงินกู้ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรับฝากเงิน และการรวบรวมผลผลิตผลการเกษตร หากพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์บริการเพื่อสะท้อนภาพหรือแสดงให้เห็นถึงฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพคล่องและความมั่นคงทางการเงิน รวมทั้งพิจารณาถึงโอกาสทางธุรกิจหรืออุปสรรคที่สหกรณ์บริการต้องเผชิญในปัจจุบันและอนาคตต่อไป ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็น ดังนี้

สหกรณ์บริการจำนวนทั้งสิ้น 691 แห่งที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในปัจจุบันมีปริมาณธุรกิจโดยรวม 5,739 ล้านบาท เฉลี่ย 9.3 ล้านบาทต่อแห่ง (ค่าสูงสุด 1,427 ล้านบาท) สินทรัพย์รวมโดยรวม 8,142 ล้านบาท เฉลี่ย 11.8 ล้านบาท ต่อแห่ง (สูงสุด 1,828 ล้านบาท) ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ย 4.4 ล้านบาท (สูงสุด 347 ล้านบาท) เมื่อพิจารณาในด้านของทุนพบว่า ทุนดำเนินงานโดยรวมเท่ากับ 8,142 ล้านบาท เฉลี่ยเท่ากับ 11.8 ล้านบาทต่อแห่ง (สูงสุด 1,828 ล้านบาท) เฉพาะส่วนที่เป็นของสหกรณ์เองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 ล้านบาทต่อแห่ง (สูงสุด 631 ล้านบาท ต่ำสุด -23.3 ล้านบาท) ในจำนวนนี้เป็นทุนเรือนหุ้นชำระเต็มที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4 ล้านบาทต่อแห่ง (สูงสุด 438 ล้านบาท) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.5 ของทุนสหกรณ์ทั้งหมด ในส่วนของแหล่งเงินทุนที่มาจากหนี้สินรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.8 ล้านบาทต่อแห่ง (สูงสุด 1,196 ล้านบาท) โดยเป็นหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ล้านบาท ต่อแห่ง (สูงสุด 1,200 ล้านบาท) และมีกำไรสุทธิเฉลี่ยเท่ากับ 0.3 ล้านบาทต่อแห่ง (สูงสุด 68 ล้านบาท ต่ำสุด - 2.9 ล้านบาท)

เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มจากปี 2549 – 2553 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของแหล่งเงินทุนภายในซึ่งประกอบไปด้วยเงินรับฝากจากสมาชิกและของทุนสหกรณ์เองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยของการเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20.1 ในขณะที่แหล่งเงินทุนภายนอก ซึ่งประกอบไปด้วยเงินกู้ยืมและเครดิตการค้ารวมกับเงินรับฝากและหนี้สินอื่นมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 41.9 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของแหล่งเงินทุนภายใน เมื่อพิจารณาที่หนี้สินรวมของสหกรณ์บริการพบว่าในระหว่างปี 2549 – 2553 หนี้สินรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 48.3) โดยส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นร้อยละ 51.5 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าเกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากจากสมาชิกและสหกรณ์อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 30.6 อย่างไรก็ตามพบว่ากำไรสุทธิโดยเฉลี่ยของสหกรณ์บริการเท่ากับ 126.8 ล้านบาท ต่อปี หรือ 0.2 ล้านบาท ต่อแห่ง เมื่อคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิโดยเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 54 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่แล้วสหกรณ์บริการมีความสามารถในการสร้างรายได้และบริหารต้นทุนได้ค่อนข้างดีโดยพิจารณาจากอัตราการเพิ่มของต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 3.5 ซึ่งน้อยกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิเฉลี่ยมาก

จากข้อมูลข้างต้นมีสิ่งที่น่าสนใจบางประการคือ สินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ย(4.4 ล้านบาท) มีจำนวนใกล้เคียงกับหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย(4.3 ล้านบาท) มาก แสดงให้เห็นว่ารายได้ที่เข้ามาส่วนใหญ่จะ

ถูกนำไปชำระหนี้ระยะสั้น เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์บริการพบว่าค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี (2549 – 2553) เท่ากับ 1.8 แสดงว่าหนี้สินรวมคิดเป็น 1.8 เท่าของทุนรวม และจากอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.21 เมื่อเทียบกับมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์แล้วพบว่าอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น ดังนั้นสหกรณ์บริการควรพิจารณาอย่างรอบคอบถ้าจะมีการก่อหนี้เพิ่ม สิ่งที่สำคัญคือต้องพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์เองเป็นหลัก เพื่อให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในระดับที่ปลอดภัย นอกจากนี้สหกรณ์บริการควรจะลดการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกลงหันมาพึ่งแหล่งเงินทุนจากภายในให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความมั่นคงทางการเงินและลดความเสี่ยงในการดำเนินกิจการ

1. โอกาสและอุปสรรคของสหกรณ์บริการ

1.1 โอกาส

ปัจจุบันสหกรณ์บริการมีการดำเนินงานที่หลากหลายรูปแบบและค่อนข้างครอบคลุมความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศในระดับหนึ่ง เพียงแต่การดำเนินธุรกิจในระบบเศรษฐกิจเสรีย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นๆ ในตลาดได้ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างสหกรณ์และบริษัทเอกชนทั่วไปจะพบว่าโอกาสที่สหกรณ์บริการจะเติบโตต่อไปในอนาคตนั้นยังคงมีอยู่แต่ต้องใช้วิกฤติให้เป็นโอกาสโดยปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและพัฒนาตัวเองให้ก้าวไปข้างหน้าอยู่เสมอ สิ่งที่สามารถทำได้ทันทีคือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเองจากภายในเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น กระบวนการหรือระบบงานที่ล้าสมัยจะต้องถูกกำจัดให้หมดไปจากสหกรณ์ ในปัจจุบันกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้สหกรณ์บริการนำไปใช้งานโดยไม่คิดมูลค่า โปรแกรมดังกล่าวจะช่วยสร้างระบบงานที่ได้มาตรฐานตามหลักสากลให้กับสหกรณ์ ส่งผลให้ข้อมูลมีความโปร่งใส ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับองค์กรยิ่งขึ้นส่งผลให้สหกรณ์บริการมีความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดมากขึ้น

นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสดีที่สหกรณ์บริการจะดำเนินงานในเชิงรุกด้วยการดำเนินกิจกรรมทางการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเห็นว่าการเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการนั้นดีอย่างไร เช่น การเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการจะได้รับสิทธิประโยชน์ในส่วนลดราคาสินค้าหรือบริการซึ่งจะช่วยลดค่าครองชีพและเพิ่มเงินออมแก่สมาชิกได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสมาชิกสามารถซื้อสินค้าและบริการหลายๆอย่างจากสหกรณ์ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาดโดยเฉพาะร้านคอนวีเนียนสโตร์ เช่น ร้าน 7 – 11 ร้าน Family Mart เป็นต้น และเมื่อครบรอบปีสมาชิกจะได้รับปันผลกลับคืน ในขณะที่การซื้อสินค้าและบริการจากร้านค้าดังกล่าวจะไม่ได้รับปันผลกลับคืนแต่อย่างใด ไม่เพียงเท่านั้นหากสมาชิกมีความประสงค์จะกู้เงินจากสหกรณ์ไปซื้อรถโดยสารหรือรถแท็กซี่เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือกักในวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ปรับปรุง ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยก็สามารถทำได้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ ที่สำคัญยิ่งต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระบบอีกด้วย เมื่อถึงสิ้นปีสมาชิกจะได้ปันผลเงินเฉลี่ยคืน

ตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกทำกับสหกรณ์ จึงนับได้ว่าสหกรณ์บริการมีส่วนสำคัญในการขยายโอกาส เพิ่มรายได้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญส่งผลให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 อุปสรรคหรือข้อจำกัด

สหกรณ์บริการมีคู่แข่งชั้นที่สำคัญในตลาดคือบริษัทเอกชนหรือองค์กรที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกันและมีความได้เปรียบหลายด้านโดยเฉพาะวงการค้าปลีกซึ่งปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก ผู้ประกอบการธุรกิจรายใหญ่ล้วนแต่มีความพร้อมในทุกด้านทั้งในด้านเงินทุน ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ระดับหนึ่งในสหกรณ์บริการแต่ยังไม่เพียงพอที่จะแข่งขันกับบริษัทเอกชนได้อย่างทัดเทียมหรือใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ด้วยจำนวนสาขาของร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ เช่น Big C , Lotus ซึ่งมีสาขาจำนวนมากทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคาสินค้าจากผู้ผลิต (Supplier) ได้ดีกว่าจึงขายสินค้าและบริการหลายๆ อย่างได้ในราคาต่ำกว่าและดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภคได้มากกว่าสหกรณ์บริการ

นอกจากสหกรณ์บริการที่จัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกจะต้องเผชิญกับการแข่งขันสูงแล้วสหกรณ์บริการที่ประกอบการรถโดยสารหรือรถแท็กซี่และสหกรณ์เคหสถานก็อยู่ในภาวะที่เผชิญความท้าทายอย่างสูงเช่นเดียวกัน โดยสหกรณ์บริการที่ประกอบการรถโดยสารหรือรถแท็กซี่ต้องเผชิญกับปัญหาราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูงขึ้นตลอดเวลา ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนมาใช้พลังงานทางเลือกประเภทก๊าซแล้วก็ตามเนื่องจากจำนวนสถานีบริการก๊าซยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ในขณะที่สหกรณ์เคหสถานและชุมชนต้องแข่งขันกับธุรกิจเอกชนหรือสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่ให้อัตราดอกเบี้ยร้อยละศูนย์ในสองปี จากวงเงินทั้งสิ้น 25,000 ล้านบาท ตามนโยบายของรัฐบาล

2.2 สหกรณ์บริการสื่อสารสาธารณะ จำกัด

สหกรณ์บริการสื่อสารสาธารณะ จำกัด ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 ทะเบียนเลขที่ 1020000625545 ประเภทของสหกรณ์บริการ จำนวนสมาชิกแรกตั้ง 66 คน ทุนดำเนินงานแรกเริ่ม 262,990 บาท คณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ 1 สหกรณ์บริการสื่อสารสาธารณะ จำกัด ได้ดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ ของสหกรณ์ระหว่างปี 2555-2559 มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างคุณค่าและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท.”

2.2.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมการออมและการให้เงินกู้ ตามความจำเป็นแก่สมาชิก
- 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมาภิบาล

3) การดำเนินการและให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกและชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

4) การส่งเสริมบรรยากาศของสังคมเรียนรู้แก่ประชาคม Thai PBS เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจ

2.2.3 วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับ ได้แก่

- 1) จัดหาหรือจัดสร้างที่พักอาศัยขายให้สมาชิก หรือให้สมาชิกเช่า
- 2) จัดหาบริการหรือให้บริการสาธารณะต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
- 3) จัดให้มีร้านค้าชุมชน เพื่อให้สมาชิกได้ซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค ในราคายุติธรรม
- 4) บริการจัดหางานด้านบริการ เพื่อส่งเสริมรายได้แก่สมาชิกและครอบครัว
- 5) จัดหาทุนและบริการสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
- 6) จัดหาวัตถุดิบ อุปกรณ์ เทคโนโลยี เกี่ยวกับการผลิต รวมทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคและสิ่งของอย่างอื่นที่สมาชิกมีความต้องการมาจากหน่วยแก่สมาชิก
- 7) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- 8) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ชุมชนสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย องค์กรชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
- 9) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก

2.3 ตัวแบบสหกรณ์ที่น่าสนใจ

2.3.1 สหกรณ์บริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด

รูปแบบ : จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทบริการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

วัตถุประสงค์ : ส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของสมาชิกและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์

กลุ่มเป้าหมาย : นักศึกษา/สมาชิกบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และประชาชนทั่วไป

บริการ/การให้บริการ :

1. การให้บริการหอพักนักศึกษาในกำกับทุกวิทยาเขตและเขตการศึกษา รวม 7 โครงการ
2. สถานีบริการน้ำมันสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด
3. บริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกภายใต้ตรา

สัญลักษณ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บริการจำหน่ายเครื่องหมายนักศึกษา

4. บริการรับส่ง สนามบิน และรถเช่าเหมาคัน
5. บริการรับจัดดอกไม้
6. บริการรับสั่งทำป้ายไวเนล

2.3.2 โครงการร้าน Farmer shop

รูปแบบ : ตัวแบบธุรกิจทางเลือกที่นำเอาแนวคิดการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการมาใช้ในการสร้างทางเลือกแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ : เป็นรูปแบบของร้านค้าปลีก ที่เป็นศูนย์รวมและจำหน่ายสินค้าเกษตรแปรรูป

รูปที่มีคุณภาพที่ผ่านกระบวนการคัดสรร พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการสร้างสรรค์ ระบบการบริหารจัดการร้านสรรพาหารขนาดเล็กที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคจะมาเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยคาดหวังว่าระบบร้านค้าปลีกเชิงสร้างสรรค์ของ Farmer Shop จะช่วยลดตีกริ ความเสียหายเปรียบดุลการค้าสินค้าเกษตรแปรรูปจากต่างประเทศ ด้วยการรณรงค์ให้คนไทยที่รักประเทศไทย มาช่วยกัน

อุดหนุนสินค้าไทยที่มีคุณภาพพร้อมกับการยกระดับการพัฒนาสินค้าเกษตร ซึ่งในที่สุดเกษตรกรไทยคงจะมีชีวิตที่ดีขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ OTOP SMEs ผู้ผลิต ผู้บริโภค

บริการ/การให้บริการ : เป็นตัวแบบธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ในทิศทางของการบูรณาการโซ่อุปทานเพื่อนำสินค้าเกษตรแปรรูปของสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ ที่มี คุณสมบัติตามเงื่อนไขและสนใจเข้าร่วมโครงการ เป็นการต่อยอดการนำทุนความรู้ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรได้ชุดโครงการวิจัยและขยายผลไปในทิศทางของการพัฒนาระบบธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ตามกรอบทิศทางเชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของประเทศ และได้ช่องทางการตลาดใหม่สำหรับสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย ซึ่งจะช่วยลดปัญหา/ข้อจำกัดในการเข้าถึงตลาดผลลัพธ์ในรูปแบบของ "ระบบธุรกิจร้านค้าปลีก" สามารถขยายผลไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชนสหกรณ์ และผู้สนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชนในการแก้ปัญหาความยากจนในอนาคต ภายใต้กระบวนการการทำงานในทิศทางของการจัดการโซ่อุปทานไปสู่โซ่คุณค่านั้นเป็นการเปิดเวทีให้นักธุรกิจ/ผู้ประกอบการ/สถาบันเกษตรกร ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม มาร่วมพลังสร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ในสังคมการสร้างดุลยภาพแก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม โดยลดการพึ่งพาการส่งออก และการนำเข้า การสานต่อนโยบายการสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคการเกษตรไทยภายใต้ยุคการค้าเสรี

สโลแกน : ไม่ได้หวังกำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ

2.3.3 สหกรณ์บริการผู้ปฏิบัติงาน ทศท. จากัด

รูปแบบ : จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์บริการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

วัตถุประสงค์ :

1. ประกอบธุรกิจบริการและการผลิตที่ระบุไว้ตามรูปแบบสหกรณ์
2. จัดหาวัตถุดิบในการผลิตรวมทั้งสิ่งของอย่างอื่นที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย
3. รวบรวมผลิตภัณฑ์จากสมาชิกเพื่อจัดการขายหรือเพื่อขาย
4. ส่งเสริมการช่วยตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
5. รับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น
6. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
7. ให้เงินกู้แก่สมาชิก
8. ให้สหกรณ์อื่นกู้เงิน
9. ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัวตามสมควร
10. กระทำการต่างๆตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตาม

แก่สมาชิก

วัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น

กลุ่มเป้าหมาย : พนักงานและลูกจ้างของบริษัท ทีโอที จากัด มหาชน

บริการ/การให้บริการ : จัดหาแรงงานสนับสนุนบริษัท ทีโอที จากัด มหาชน

บทที่ 3 ผลการดำเนินการวิจัย

เนื้อหาสาระในบทนี้จะกล่าวถึงผลการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่มุ่งเน้นไปที่การสร้าง ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ ควบคู่กับการสร้าง ภาพลักษณ์ของสหกรณ์ การสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. และการ สร้างสรรค์ธุรกิจบริการและสวัสดิการของสหกรณ์ ส.ส.ท. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการ 11 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ 8 ก.พ. 2556
ห้องประชุม ส.ส.ท.

- การประชุมหารือระหว่างทีมวิจัยและรองผู้อำนวยการ ส.ส.ท. เพื่อรับทราบกรอบแนวทางในการวิจัยของทีมวิจัย และรับฟังกรอบแนวทางเชิงนโยบาย ส.ส.ท.

วันที่ 16 ก.ค. 2556
ห้องประชุมชั้น 301 อาคาร A

- การประชุมสนทนากลุ่มเป้าหมายระหว่างคณะกรรมการ ดำเนินการ และนักวิจัยเพื่อวางแผนจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ และบริการของสหกรณ์ ที่ประชุมเห็นชอบในแผนงาน กิจกรรมสร้างสรรค์ 3 กลุ่มกิจกรรม ได้แก่ 1.การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประชาคม ส.ส.ท. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ และกระตุ้นให้เข้ามาเป็นสมาชิกและมี ส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างสรรค์ของสหกรณ์ 2.ตลาดนัดสีเขียว

3. โครงการของขวัญปีใหม่ และ 4. โครงการแบ่งปันความรู้ (Cooperative Learning) ข้อสรุปการสำรวจ ความคิดเห็นประชาคมในการจัดโครงการร้านอาหารสุขภาพและติดตาม

วันที่ 30 ก.ค. 2556
ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A

- การประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ โครงการสำรวจข้อมูลสมาชิกและการวางตัว บุคลากรในการประสานและติดตามงานตามแผนการวิจัย

วันที่ 16 ส.ค. 2556
ห้องประชุม 401 อาคาร A

- การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัยและประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จากสำนักบริหาร และสำนักตรวจสอบภายใน จำนวน 11 คน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ของประชาคม ครั้งที่ 1 ประเด็นข้อสรุปการพูดคุยในเวทีต้องการให้สหกรณ์มีบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเชิญชวนพนักงานที่มีความรู้ความสามารถในการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

เป็นการช่วยสร้างรายได้ให้กับพนักงานให้คณะกรรมการมีการสื่อสารกับสมาชิกสหกรณ์ เช่น “ซื้อมาก ปันผลมาก” หรือจัดเวทีพูดคุยรับฟังความ อยากให้มีการประชาสัมพันธ์งบรายได้ เงินของสหกรณ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก อยากให้ราคาถูกกว่าโช่วยสัก 50 สตางค์ จะเกิดความรู้สึกดี สินค้าพวกสบู่ยาสีฟัน ผงซักฟอก แม่บ้านต้องซื้อประจำ เราเอารถมาจอดที่ออฟฟิศเราก็ซื้อของที่สหกรณ์กลับบ้านได้เลย สหกรณ์ควรมีระเบียบในการคิดสินค้าเข้าร้าน และมีการจัดตั้งคณะกรรมการในการคิดสินค้าควรมีการจัดตลาดนัดทุกสัปดาห์เพื่อรณรงค์ให้ประชาคมมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมของสหกรณ์ อยากให้สหกรณ์มีการจัดสวัสดิการเรื่องที่อยู่อาศัย สินค้าในร้านสหกรณ์บางครั้งก็ขาดไม่มี อยากให้มีตลอด ถ้าไม่มีจะเกิดความรู้สึกไม่อยากเข้าอีก ขาดความไว้วางใจ

วันที่ 19 ส.ค. 2556
ห้องประชุมชั้น 4 อาคารสำนักงานใหม่

- การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัยและประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ครั้งที่ 2 มีผู้เข้าร่วมประชุม 11คน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่อง สหกรณ์และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ของประชาคมจากสำนักอำนวยการ โดยมีประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของการสร้างความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นหน้าที่ของสมาชิกต้องเข้ามาสอดส่องดูแลในฐานะเจ้าของ

วันที่ 21 ส.ค. 2556
ห้องประชุม 401 อาคาร A

- การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัยและประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ของประชาคม ครั้งที่ 3 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 5 คน โดยมีประเด็นการพูดคุยในเวทีอยากให้สหกรณ์กับร้านค้าชุมชนอยู่ในห้องเดียวกันหรือพื้นที่ติดต่อกันและอยากให้ช่วยกันประชาสัมพันธ์

และเชิญชวนให้กับสมาชิกและเครือข่ายเข้ามาใช้บริการสหกรณ์มากขึ้นใช้การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกเช่น การจัดตลาดนัดผักผลไม้ โครงการของขวัญปีใหม่

วันที่ 28 ส.ค. 2556
ห้องประชุม 401 อาคาร A

จำนวน 13 คน โดยมีประเด็นข้อเสนอแนะคืออยากให้สหกรณ์มีบริการให้กับสมาชิกเช่น รถรับส่งพนักงาน ราคาถูกบริการล้างรถ ให้สหกรณ์เป็นผู้ดูแลสิทธิ์ของ ส.ส.ท.อยากให้สหกรณ์มีการสำรวจความต้องการของผู้ซื้อ สินค้าควรมีความหลากหลาย และควรเป็นสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตควรมีการให้บริการกับคนภายนอกด้วย

วันที่ 18 ก.ย. 2556
ห้องBriefing Room ชั้น 1 อาคาร A Thai PBS

สื่อสารธารณะ/สำนักโทรทัศน์ และวิทยุ มีประเด็นการพูดคุยในเวทีโครงการจัดทำน้ำดื่ม Thai PBS เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสหกรณ์และ ส.ส.ท. การจัด Marketing Promotion ของร้านสหกรณ์โครงการศุภรรรษา เพื่อรณรงค์ให้ประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์

- การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัยและประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ของประชาคม ครั้งที่ 4 มีผู้เข้าร่วมสำนักวิศวกรรม/สำนักมัลติมีเดีย/สำนักคลัง/สำนักกฎหมาย

- การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัยและประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ของประชาคม ครั้งที่ 5 มีผู้เข้าร่วมจำนวน 13 คน จากสำนักเครือข่าย/สำนักรับฟังฯ/สำนักพัฒนาทุนฯ/สำนักทรัพยากรมนุษย์/สถาบันวิชาการ

วันที่ 27 พ.ย.2556

ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร D

บู๊ทที่ 2 วิสาหกิจชุมชนจำหน่ายไข่เป็ด กระจ่างไทย ผักพื้นบ้าน บู๊ทที่ 3 กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัย จากวังน้ำเขียว บู๊ทที่ 4 สัมโอินทรีย์ของบริษัทไทยทิว บู๊ทที่ 5 บริษัท บีเอสซีเอ็ม จำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าว เพื่อสุขภาพโดยกำหนดจัดขึ้นในวันที่ 27-29 พ.ย. 2556

กิจกรรมช่วงเดือน ธันวาคม 55 – กุมภาพันธ์ 56 ไม่ได้ดำเนินการตามแผน ที่กำหนดไว้ เนื่องจาก เหตุการณ์ไม่สงบในบ้านเมือง และเพื่อให้เป็นประโยชน์กับ ส.ส.ท. ทีมวิจัยจึงประสานงานผ่าน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. เพื่อขยายเวลาออกไปอีก 3 เดือน เพื่อสามารถดำเนิน กิจกรรมตามแผนการวิจัย

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาผลการสำรวจข้อมูลสมาชิกการเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการตลาดนัดสีเขียว วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ซึ่งที่ประชุมมีมติใช้สโลแกน คือ “สินค้าจากผู้ผลิตใกล้ชิดผู้บริโภค” โดยมีบู๊ทจำหน่ายสินค้า จำนวน 5 บู๊ท ได้แก่ บู๊ทที่ 1 Farmer shop จำหน่ายข้าว และน้ำนมข้าวโพด

วันที่ 20 ก.พ. 2557

ศูนย์สารสนเทศ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มก.

- การประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์สื่อสารฯ จำกัด กับทีมวิจัย โดยมีประเด็นสำคัญในการหารือ คือ การดำเนินการจัดโครงการผักปลอดภัย โดยความร่วมมือระหว่างสหกรณ์บริการสื่อสารฯ จำกัด กับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ในการจัดหาผักปลอดภัยมาจำหน่ายให้กับสมาชิกและประชาชนไทยพีบีเอส

วันที่ 7 มี.ค. พ.ศ. 2557

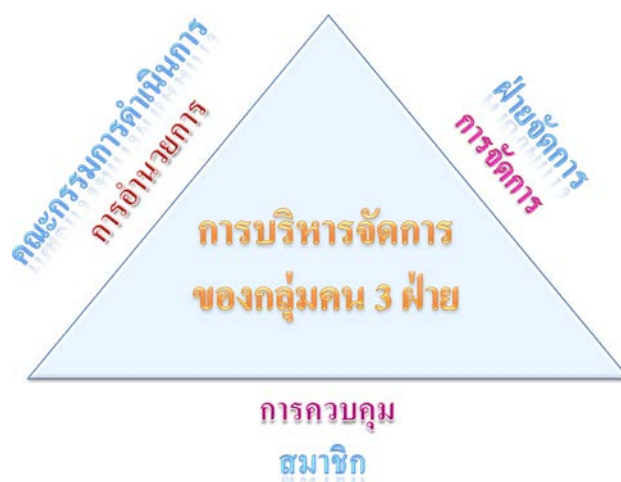
ณ ห้องการ์เด็นวิว โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์

- การประชุมเชิงปฏิบัติการสหกรณ์บริการสื่อสารฯ จำกัดระหว่างคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯกับทีมวิจัยในการประชุมครั้งนี้ได้ทบทวนกรอบทิศทาง การดำเนินงานสหกรณ์บริการสื่อสารฯ จำกัด ปี 2558-2559 ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ โดยมีข้อสรุปรูปแบบการดำเนินงานสหกรณ์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของสหกรณ์ มีแผนงานการ

ปรับปรุงและการคัดสรรสินค้าอาหารเพื่อสุขภาพจากชุมชนมาจำหน่าย,โครงการให้บริการเคาเตอร์เซอร์วิส,โครงการยกระดับฟู้ดเรสเทอรัองและโครงการตลาดสุขใจสัญจรที่ ส.ส.ท.เป็นประจำทุกเดือน

3.2 การสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์

การสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. มุ่งเน้นไปที่กระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มคน 3 ฝ่าย (รูปที่ 3.1) โดยสมาชิกเป็นฝ่ายควบคุม คณะกรรมการดำเนินการเป็นฝ่ายอำนาจการ และพนักงานสหกรณ์เป็นฝ่ายจัดการ และยึดมั่นในหลักการสหกรณ์สากล 7 ประการ (ข้อ 2.1.1 บทที่ 2)

รูปที่ 3.1 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มคน 3 ฝ่าย

การให้การสนับสนุน ประกอบด้วยการดำเนินการที่สำคัญ ๆ ได้แก่

3.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างทีมวิจัยและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส.ส.ท. เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการ ในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ทีมวิจัยจะเข้ามาช่วยให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 แผนปฏิบัติการภายใต้ช่วงเวลาการวิจัย

แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์
<u>แผนงาน</u> การปลูกจิตสำนึกและการพึ่งพาร่วมมือกัน 1.โครงการเวทีเสวนาสร้างสรรค์แบ่งปันความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์ ภายใต้ความรู้ระหว่างทีมวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> เปิดโอกาสแก่สมาชิกสหกรณ์และประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก/สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และเข้ามามีส่วนร่วมในสหกรณ์อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> การสร้าง Trust การสร้างสังคมเรียนรู้สู่คุณค่า
2.การจัดทำสื่อสร้างสรรค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับสหกรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> การสร้างสังคมเรียนรู้สู่คุณค่า
<u>แผนงาน</u> พัฒนาระบบบริการจัดการที่ดีของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ตามกรอบ	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อพัฒนาระบบธุรกิจบริการ 	<ul style="list-style-type: none"> การสร้าง Trust

แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์
ทิศทางในแผนกลยุทธ์	ของของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกรอบทิศทางของแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์บริการสนองความตอสมชิกและประชาคม และการเป็นFriendly Society กับ ส.ส.ท. ในการขับเคลื่อนสู่บรรยากาศสังคมคุณภาพและสังคมคุณธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ● การสร้างสรรค์บริการเพื่อสนองความต้องการของสมาชิก ● การสร้างสังคมเรียนรู้สู่คุณค่า
<u>แผนงาน</u> การสร้างสรรค์ธุรกิจบริการและสวัสดิการของสหกรณ์	จัดกิจกรรมให้เกิดบรรยากาศ Friendly Society <ul style="list-style-type: none"> ➢ โครงการอาหารสุขภาพ ➢ โครงการตลาดนัดสีเขียว (กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ) ➢ โครงการเยาวชนรักสหกรณ์ ร่วมกับ ส.ส.ท. ➢ โครงการร้านค้าชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสร้างสรรค์สังคมเรียนรู้สู่คุณค่า ● การสร้าง Trust ● การสร้างสรรค์บริการเพื่อสมาชิก-ประชาคม

3.2.2 การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำจำนวน 8 ครั้ง

3.2.3 การสำรวจข้อมูลสมาชิก เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนาการให้บริการตอบสนองความต้องการของสมาชิก โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก สหกรณ์ สถานการณ์การใช้บริการสหกรณ์ ความต้องการใช้บริการสหกรณ์ในอนาคต ความคิดเห็นที่มีต่อบริการสหกรณ์ ความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ และข้อเสนอแนะสำหรับสหกรณ์

การสำรวจข้อมูลสมาชิกดำเนินการผ่านกลไกการจัดเวทีสนทนากลุ่มเป้าหมายและขยายผลการกระจายแบบสอบถามและรวบรวมคืนผ่านตัวแทนหน่วยงานย่อยที่เข้าร่วมเวที ซึ่งดำเนินการในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม - 20 กันยายน 2556 ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 87 ชุด คิดเป็นร้อยละ 29 ของสมาชิกสหกรณ์กระจายตัวอยู่ในหน่วยงานย่อยของ ส.ส.ท. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 3.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาร้อยละ 19 เป็นสมาชิกที่มีอายุอยู่ในช่วงอายุที่ต่ำกว่า 30 ปี ในขณะที่มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นร้อยละ 2 ที่มีอายุมากกว่า 56 ปี ขึ้นไป

ทางด้านวุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 69 มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี และรองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 17.2 ที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีอยู่ร้อยละ 11.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพที่สมรสแล้วถึงร้อยละ 48.3 รองลงมาคือมีสถานภาพ โสด ร้อยละ 47.1 ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่มีสถานภาพอย่างอื่นในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างที่มี จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คนคิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ ร้อยละ 28.7 ที่อยู่คนเดียวในครัวเรือน ในขณะที่ร้อยละ 13.8 มีสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ด้วยกันมากกว่า 2 คน

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	19	21.8
31-45 ปี	51	58.6
46-55 ปี	14	16.1
56 ปี ขึ้นไป	2	2.3
ไม่ระบุ	1	1.1
รวม	87	100
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	11.5
ปริญญาตรี	60	69.0
สูงกว่าปริญญาตรี	15	17.2
ไม่ระบุ	2	2.3
รวม	87	100
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	41	47.1
สมรสแล้วหรืออยู่ด้วยกัน	42	48.3
หย่า	2	2.3
ไม่ระบุ	2	2.3
รวม	87	100
4. สมาชิกในครัวเรือน		
1 คน	25	28.7
2 คน	30	34.5
มากกว่า 2 คน	12	13.8
ไม่ระบุ	20	23.0
รวม	87	100

จากตาราง 3.3 ระบุว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นพนักงานอยู่ที่สำนักวิศวกรรม ร้อยละ 31.14 รองลงมาคือ ร้อยละ 17.2 เป็นพนักงานอยู่สำนักราชการ และเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารสาธารณะ ส.ส.ท. จำกัด ที่กระจายอยู่ในสังกัดอื่นๆ เช่น สำนักบริหาร สำนักมัลติมีเดียและสารสนเทศ สำนักโทรทัศน์ สำนักสื่อสาร เป็นต้น

ตารางที่ 3.3 หน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง

สำนักต้นสังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักวิศวกรรม	27	31.14
สำนักราชการ	15	17.2
สำนักมัลติมีเดียและสารสนเทศ	10	11.4
สำนักอำนวยการ	8	9.3
สำนักบริหาร	7	8.2
สถาบันวิชาการสื่อสารสาธารณะ	3	3.3
สำนักโทรทัศน์และวิทยุ	3	3.4
สำนักตรวจสอบภายใน	2	2.3
สำนักกฎหมาย	2	2.3
สำนักเครือข่าย	1	1.1
ไม่ระบุ	9	10.3
รวม	87	100

2) สถานการณ์การใช้บริการด้านการออมและเงินกู้

จากตาราง 3.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถส่งเงินเป็นค่าหุ้นประจำทุกเดือนได้ระหว่าง 100-500 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 25.3 ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ที่สามารถส่งเงินค่าหุ้นประจำทุกเดือน ได้มากกว่า 1,500 บาทต่อเดือน ขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 69 ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์ ในขณะที่มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นร้อยละ 26.5 ที่มีเงินฝากกับสหกรณ์

ตารางที่ 3.4 สถานการณ์การออมและเงินกู้

สถานการณ์การใช้บริการการออมและเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เงินที่ส่งเป็นค่าหุ้นประจำทุกเดือน		
100-500 บาทต่อเดือน	22	25.3
501-1,000 บาทต่อเดือน	0	0
1,001-1,500 บาทต่อเดือน	4	4.6
มากกว่า 1,500 บาทต่อเดือน ขึ้นไป	1	1.1
ไม่ระบุ	60	69.0
รวม	87	100

สถานการณ์การใช้บริการการออมและเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.ท่านมีเงินฝากกับสหกรณ์หรือไม่		
มี	23	26.5
ไม่มี	60	69.0
ไม่ระบุ	4	4.5
รวม	87	100

3) ความต้องการใช้บริการสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ.2557-2559

จากตาราง 3.5 ซึ่ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 52.8 ที่มีการส่งเงินสะสมรายเดือนเป็นทุนเรือนหุ้น โดยมีเพียงร้อยละ 2.3 ที่สามารถส่งเป็นรายปี

โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 31 มีความคาดหวังในการฝากเงินกับสหกรณ์เป็นประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 4.6 ที่มีความคาดหวังในการฝากเงินกับสหกรณ์เป็นประเภทเงินฝากประจำ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 18.4 มีแผนหรือความต้องการที่จะใช้บริการเงินกู้ฉุกเฉินอยู่ในระหว่าง 10,000- 100,000 บาทต่อปี กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 16.1 มีแผนจะกู้เงิน ประเภท เงินกู้สามัญ จำนวนเงินกู้ระหว่าง 10,000-1,000,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17.3 คาดว่าจะกู้เงินประเภทเงินกู้พิเศษ อยู่ระหว่าง 100,000-1,000,000 บาท ที่ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 48.3

ตารางที่ 3.5 การส่งเงินสะสมรายเดือนเป็นทุนเรือนหุ้นของสมาชิก

ความต้องการใช้บริการสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ.2557-2559	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.การส่งเงินสะสมรายเดือนเป็นทุนเรือนหุ้น		
ส่งเป็นรายเดือน	46	52.8
100-500 บาทต่อเดือน	24	27.6
501-1,000 บาทต่อเดือน	16	18.4
มากกว่า 1,000 บาทต่อเดือน	6	6.9
ส่งเป็นรายปี	2	2.3
จำนวน 1,000 บาทต่อปี		
ไม่ระบุ	39	44.8
รวม	87	100
2.ความคาดหวังในการฝากเงินกับสหกรณ์		
เงินฝากออมทรัพย์	27	31.0
1,000-10,000 บาทต่อปี	16	18.4
10,001-20,000 บาทต่อปี	7	8.2
20,001 บาทต่อปี ขึ้นไป	4	4.6
เงินฝากประจำ	4	4.6
10,000 บาทต่อปี	3	3.4

ความต้องการใช้บริการสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ.2557-2559	จำนวน (คน)	ร้อยละ
50,000 บาทต่อปี	1	1.1
ไม่ระบุ	56	64.4
รวม	87	100
3.แผนหรือความต้องการที่จะใช้บริการเงินกู้ ใน 3 ปีข้างหน้า		
เงินกู้ฉุกเฉิน	16	18.4
10,000-50,000 บาทต่อปี	11	12.7
50,001- 100,000 บาทต่อปี	4	4.6
100,001 บาทต่อปีขึ้นไป	1	1.1
เงินกู้สามัญ	14	16.1
10,000-100,000 บาทต่อปี	4	4.6
100,001-1,000,000 บาทต่อปี	10	11.5
เงินกู้พิเศษ (ซื้อบ้าน, ซื้อรถ)	15	17.3
100,000-500,000 บาทต่อปี	5	5.8
500,001-1,000,000 บาทต่อปี	4	4.6
มากกว่า 1,000,000 บาทต่อปี	6	6.9
ไม่ระบุ	42	48.3
รวม	87	100

จากตาราง 3.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.9 อยากให้สหกรณ์มีสวัสดิการร้านค้า รองลงมาร้อยละ 51.7, 50.6, 49.4, 39.1, 36.8 และ 25.3 ที่อยากให้สหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท. จำกัด มีสวัสดิการบริการที่อยู่อาศัย ทนการศึกษาบุตร การประกันชีวิต รถรับส่ง อาหารเพื่อสุขภาพ และอยากให้มีบริการล้างรถ ตามลำดับ

ตารางที่ 3.6 ความต้องการด้านบริการ-สวัสดิการ

ความต้องการด้านบริการ-สวัสดิการ (จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ร้านค้า	46	52.9
บริการด้านที่อยู่อาศัย	45	51.7
ทุนการศึกษาบุตร	44	50.6
การประกันชีวิต	43	49.4
รถรับส่ง	34	39.1
อาหารสุขภาพ	32	36.8
บริการล้างรถ	22	25.3

4) ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ

ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อบริการสหกรณ์ดังตารางที่ 3.7 ซึ่งให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการ ด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้าน ความเชื่อมั่นต่อทีมบริหาร คุณภาพการให้บริการ บริการเป็นไปตามความคาดหวัง การตระหนัก เห็นความสำคัญของสหกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ความต้องการให้มีกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก การรับรู้เกี่ยวกับบริการของสหกรณ์ การให้บริการสหกรณ์ ความสะดวกในการใช้บริการ และความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ตารางที่ 3.7 ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อบริการสหกรณ์

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1. ความเชื่อมั่นต่อทีมบริหารของสหกรณ์	ปานกลาง
2. คุณภาพการให้บริการของสหกรณ์	ปานกลาง
3. บริการของสหกรณ์เป็นไปตามที่ท่านคาดหวัง	ปานกลาง
4. ความสำคัญของสหกรณ์ที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ส.ส.ท.	ปานกลาง
5. การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ	ปานกลาง
6. ท่านยินดีเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ทุกครั้งหากไม่ติดภารกิจสำคัญ	ปานกลาง
7. ท่านไม่เคยได้รับข่าวสารใดๆ จากสหกรณ์เลย	ปานกลาง
8. อยากให้มีกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกทุกเดือน	ปานกลาง
9. การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบริการต่างๆ ของสหกรณ์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ	ปานกลาง
10. ความสุภาพ และอัธยาศัยในการให้บริการของเจ้าหน้าที่	ปานกลาง
11. ความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ	ปานกลาง
12. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์	ปานกลาง

5) ความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์

ผลการสำรวจความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นต่างๆ ที่ต้องเร่งทำความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสหกรณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท.ที่มีต่อสหกรณ์และความเข้าใจ ในบริบทของสหกรณ์ในฐานะพึ่งพาตนเอง ที่สมาชิกต้องมีส่วนร่วมทั้งในฐานะเจ้าของ การจัดการสหกรณ์ และใช้บริการ (ตารางที่ 3.8)

ตารางที่ 3.8 ผลสำรวจความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์

ประเด็นความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์	สัดส่วนร้อยละที่ตอบไม่ถูก
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ส.ส.ท.	60.5
2. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการแก้ไขและกำหนดข้อบังคับสหกรณ์	57.5
3. ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ในการติดตามดูแลสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. อย่างใกล้ชิด	56.5
4. ความเข้าใจในบริบทของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ที่เป็นองค์กรพึ่งพาตนเองมีได้ขึ้นอยู่กับนโยบาย ส.ส.ท.	48.3
5. ความรับผิดชอบของสมาชิกในการเข้าร่วมประชุมใหญ่	17.2
6. ความเข้าใจในบทบาทของคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์	14.9
7. ความสำคัญของสมาชิกสหกรณ์ในการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบสหกรณ์	13.8
8. ความเข้าใจในตัวบรรจุกิจสหกรณ์ในด้านการให้บริการเพื่อสนองความต้องการแก่สหกรณ์ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและข้อบังคับ	11.5
9. ความตระหนักในความไว้วางใจและการให้ความร่วมมือของสมาชิกสหกรณ์ที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจสหกรณ์	11.5
10. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับทราบผลการดำเนินงาน กำหนดนโยบายสหกรณ์ และเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์	10.5

6) ข้อเสนอแนะที่มีต่อสหกรณ์

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสหกรณ์มีรายละเอียดดังนี้

6.1 เกี่ยวกับการให้บริการเงินฝาก

- ควรให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์ ตลอดจนสร้างความเข้าใจในการฝากเงินของสหกรณ์

- ควรปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากใหม่เพราะตอนนี้ธนาคารให้อัตราดอกเบี้ยสูงกว่าสหกรณ์

- ควรมีการชี้แจงการฝาก และกู้ เงินปันผลของสมาชิก

- ควรเพิ่มดอกเบี้ยเงินฝากสมาชิก

- ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากว่ามีเจ้าหน้าที่สหกรณ์เพียงคนเดียว ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการธุรกรรมทางการเงินได้

- ควรให้ดอกเบี้ยสูงขึ้นเพื่อจูงใจให้พนักงานออมเงินกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น

6.2 เกี่ยวกับการให้บริการเงินกู้

- ต้องมีความรัดกุมในการให้บริการเงินกู้ ตลอดจนให้ความมั่นใจกับสมาชิกเกี่ยวกับความมั่นคงของสหกรณ์

- ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนดอกเบี้ยให้เหมาะสม

- ควรมีระบบให้รัดกุมในการปล่อยเงินกู้ให้มากกว่านี้

- สมาชิกสามารถกู้เงินได้มากกว่า 1 อย่าง เช่น สามารถกู้ระยะยาวได้ แล้วก็ สามารถกู้ฉุกเฉินได้ด้วย

- ดอกเบี้ยเงินกู้ควรถูกลง และยอดเงินกู้ควรให้มากกว่าที่เป็นอยู่/จัดหาแหล่งทุนมาเสริม

6.3 การจัดสวัสดิการต่างๆ

- มีร้านค้าชุมชน ตลาดนัดพนักงาน

- ร้านขนมไทย

- ค่ารักษาพยาบาลในครอบครัวของสมาชิก

- อยากให้มีสินค้าอุปโภคบริโภคหลากหลายมากกว่านี้

- อยากให้มีโครงการฅาปนกิจสงเคราะห์

6.4 บริการที่ท่านต้องการเพิ่มเติม

- เนอร์สเซอรี่ และสอนพิเศษ

- ค่ายเยาวชนฤดูร้อน

- สอนพิเศษภาษาแก่พนักงาน

7) ข้อเสนอแนะของสมาชิกและประชาคมจากเวทีสนทนากลุ่มเป้าหมาย

การจัดเวทีสนทนากลุ่มเป้าหมายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาคม ส.ส.ท. มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ให้แก่สมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. และเข้ามาเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ ซึ่งได้มีการจัดเวทีสนทนากลุ่มเป้าหมายรวม 5 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวนทั้งสิ้น 53 คน มีข้อสรุปดังนี้

- ต้องการให้สหกรณ์มีบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเชิญชวนพนักงานที่มีความรู้ความสามารถในการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นการช่วยสร้างรายได้ให้กับพนักงาน

- ให้คณะกรรมการมีการสื่อสารกับสมาชิกสหกรณ์ เช่น “ซื้อมาก ปันผลมาก” หรือจัดเวทีพูดคุยรับฟังความคิดเห็นในเรื่องการให้บริการของสหกรณ์

- สหกรณ์ควรมีระเบียบในการคัดสินค้าเข้าร้าน และมีการจัดตั้งคณะกรรมการในการคัดสินค้า
- ควรมีการจัดตลาดนัดทุกสัปดาห์เพื่อรณรงค์ให้ประชาคมมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมของสหกรณ์
- อยากให้สหกรณ์มีการจัดสวัสดิการเรื่องที่อยู่อาศัย
- ความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นหน้าที่ของสมาชิกต้องเข้ามาสอดส่องดูแลในฐานะเจ้าของ
- อยากให้ส.ส.กับร้านค้าชุมชนอยู่ในห้องเดียวกันหรือพื้นที่ติดต่อกัน
- อยากให้ช่วยกันประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้กับสมาชิกและเครือข่ายเข้ามาใช้บริการสหกรณ์มากขึ้น
- ใช้การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกเช่น การจัดตลาดนัดผักผลไม้และโครงการของขวัญปีใหม่ เป็นต้น
- อยากให้สหกรณ์มีบริการให้กับสมาชิก เช่น รถรับส่งพนักงานราคาถูก บริการล้างรถ เป็นต้น
- ให้สหกรณ์เป็นผู้ดูแลลิขสิทธิ์ของ ส.ส.ท.
- อยากให้สหกรณ์มีการสำรวจความต้องการของผู้ซื้อ สินค้าควรมีความหลากหลายและควรเป็นสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ในอนาคตควรมีการให้บริการกับคนภายนอกด้วย
- โครงการจัดทำน้ำดื่ม ThaiPBS เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสหกรณ์และส.ส.ท.
- การจัด Marketing Promotion ของร้านสหกรณ์
- โครงการศุภ์รรรษา เพื่อรณรงค์ให้ประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์

3.3 การสร้างสรรค์กิจกรรมด้านบริการของสหกรณ์ ส.ส.ท.

การดำเนินการเป็นไปภายใต้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการดำเนินการ-ทีมวิจัย เพื่อสร้างสรรค์บริการต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 โครงการร้านอาหารสุขภาพ

โครงการร้านอาหารสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการอาหารสุขภาพ แก่ประชาคม ส.ส.ท. ควบคู่ไปกับการสานต่อนโยบาย Green Society ของ ส.ส.ท. โดยรณรงค์ให้ใช้ภาชนะกระดาษ โดยทางสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้ประสานให้ภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการ Farmer shop เข้ามาดำเนินการเป็นเวลา 6 เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน 2556 ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของร้านค้าชุมชน ผลการดำเนินการมียอดขายเฉลี่ยวันละ 4,000 บาท ผลการประเมินความคิดเห็นผู้ซื้อจำนวน 100 ราย ในช่วงเดือนกรกฎาคม อยู่ในระดับดี และต้องการให้มีบริการอาหารสุขภาพตลอดไป

3.3.2 โครงการจำหน่ายผักปลอดภัย

หลังจากที่คณะกรรมการดำเนินการ ส.ส.ท. ได้ไปศึกษาดูงานที่ตลาดสุขใจ จ.นครปฐม จึงได้ประสานงานกับผู้จัดการตลาดสุขใจ โครงการหลวงและภาคีพันธมิตรของ ส.ส.ท. เพื่อนำผักปลอดภัย-สินค้าชุมชนเพื่อสุขภาพมาจำหน่ายที่ร้านค้าชุมชน

3.3.3 โครงการปรับปรุงร้านค้าชุมชน

คณะกรรมการดำเนินการได้ดำเนินการปรับปรุงร้านค้าชุมชน โดยการสนับสนุนด้านวัสดุ ชี้แจงจำหน่ายสินค้าจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศและพัฒนาบริการแก่สมาชิกประชาคมในการจับจ่ายใช้สอยสินค้าจำเป็นในการครองชีพสินค้าอุปโภค บริโภค ในราคาที่เป็นธรรม

3.3.4 การสร้าง Trust

สหกรณ์ได้จัดกิจกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ และกระตุ้นให้สมาชิกและประชาคมตระหนักเห็นความสำคัญในการใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาอาชีพและดำเนินชีวิต โดยที่สมาชิกเข้าใจ เข้าถึงและมีส่วนร่วมในสหกรณ์

ภาคีเครือข่ายสมาคมวิชาการด้านสหกรณ์

เสริมโภชนาการ
สิ่งแวดล้อม

ให้บริการอาหารเพื่อสุขภาพ
แก่ประชาชนในราคาเป็น
กันเอง

3.3.5 การศึกษาดูงาน กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน จ.นครปฐม

เมื่อวันเสาร์ที่ 8 มีนาคม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. และผู้แทนสมาชิกสหกรณ์ได้ไปศึกษาดูงานชมสวนออร์แกนิกส์ เรียนรู้วิถีเกษตรอินทรีย์ และดูงานตลาดสุขใจ ซึ่งเป็น “ศูนย์รวมสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย ส่งความสุขใจจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภค” ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือ ร่วมใจกันของกลุ่มภาคีภาคพันธมิตร สวนสามพราน สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปัจจุบันมีเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่เป็นผู้ค้าในตลาดสุขใจจำนวน 56 ร้าน มีรายได้หมุนเวียนประมาณเดือนละ 30,556 บาทต่อร้าน (จำหน่าย 8 วัน/เดือน) จากการเก็บข้อมูลตั้งแต่เปิดตลาดในปี 2554 ถึงปัจจุบันมียอดขายต่อลูกค้าเที่ยวชมตลาดสุขใจตั้งแต่เปิดจำนวน 190,105 มีลูกค้าเที่ยวชมตลาดสุขใจเฉลี่ยประมาณวันละ 900 คน ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ได้ประสานกับตลาดสุขใจ ในการจัดโครงการตลาดสุขใจสัญจรที่ ส.ส.ท. ทุกเดือน

โรงเรียนชีวกาฬ

การแลกเปลี่ยนความรู้กับวิทยากร

แปลงผักอินทรีย์

วิทยากรบรรยายการทำน้ำหมักชีวกาฬ

คณะกรรมการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ค้าในตลาดสุขใจ

คัดสินค้าเพื่อมาจำหน่ายในร้านค้าชุมชน

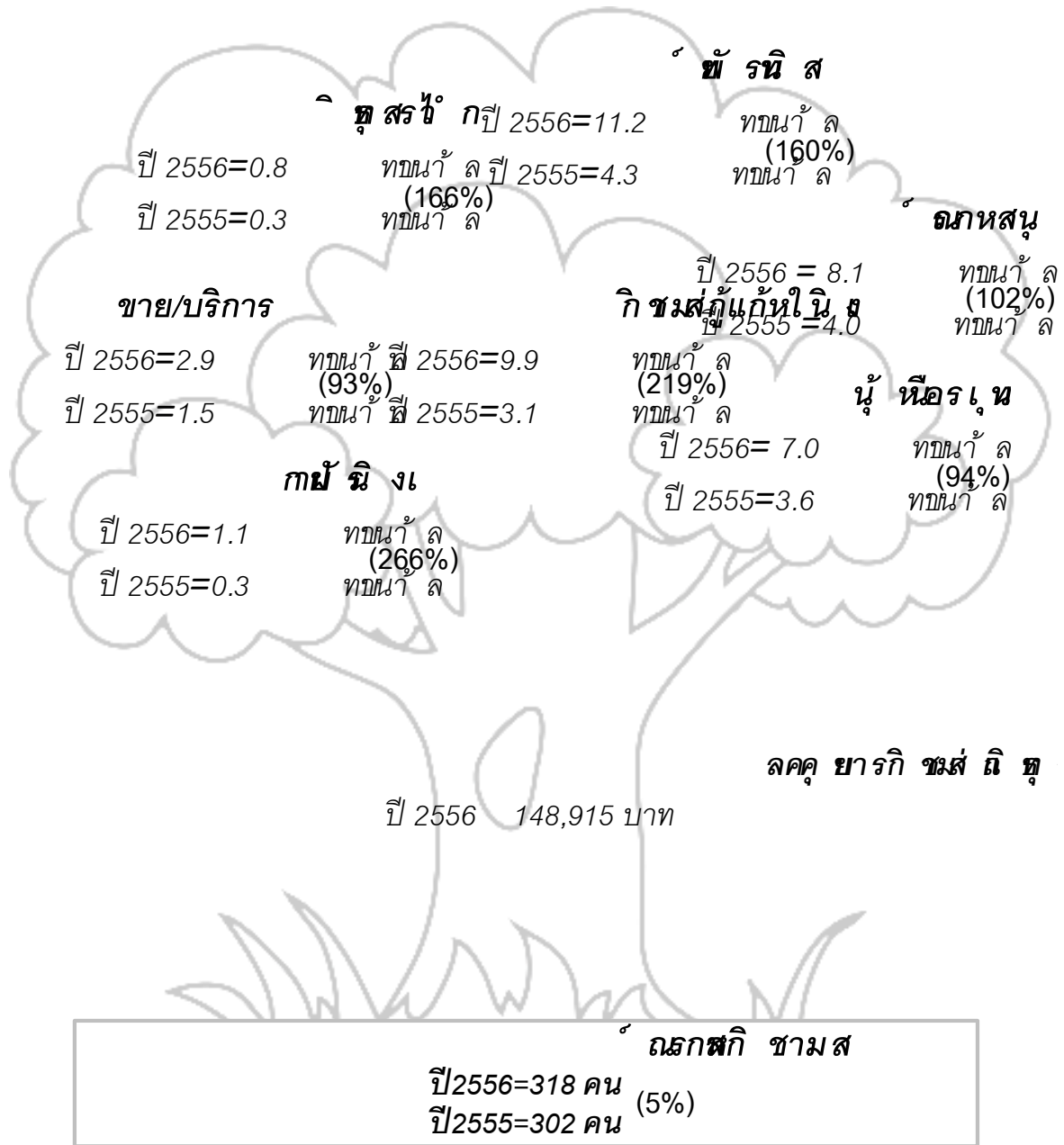
บทที่ 4

ผลการดำเนินงานสหกรณ์และข้อค้นพบจากการวิจัย

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ส.ส.ท. เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2556 และปี พ.ศ. 2555 ข้อค้นพบจากการวิจัยในส่วนที่เป็นข้อจำกัด/อุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ ส.ส.ท. และข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีต่อคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส.ส.ท. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2555

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ โดยจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทบริการ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 ข้อมูลจากรายงานกิจการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ประจำปี 2556 ผ่านการรับรองของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ มีรายละเอียดที่น่าสนใจโดยสังเขป ดังรูปที่ 4.1 โดยมีข้อสังเกตว่า อัตราการเพิ่มของสมาชิกเมื่อเทียบกับปีก่อนคิดเป็นเพียงร้อยละ 5 ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามและการประชุมสนทนากลุ่มเป้าหมายแล้ว พบว่ามีเหตุปัจจัยทั้งที่มาจากทัศนคติที่มีต่อสหกรณ์ การขาดความรู้ความเข้าใจในสหกรณ์ และที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนที่มาจากลักษณะงานที่ไม่ได้อยู่ประจำในสำนักงาน เป็นต้น ส่วนผลการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมการออมประจำในรูปของทุนเรือนหุ้น เงินรับฝาก เงินให้กู้ บริการร้านค้าชุมชน ทุนสหกรณ์ และสินทรัพย์ มีอัตราการเติบโตจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 94, 266, 219, 93, 102 และ 160 โดยมีกำไรสุทธิในปี 2556 จำนวน 8 แสนบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 3 แสนบาท และมีการจัดสรรกำไรสุทธิแก่สมาชิกเป็นจำนวนเงิน 148,915 บาท

รูปที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2555 และ ปี พ.ศ. 2556

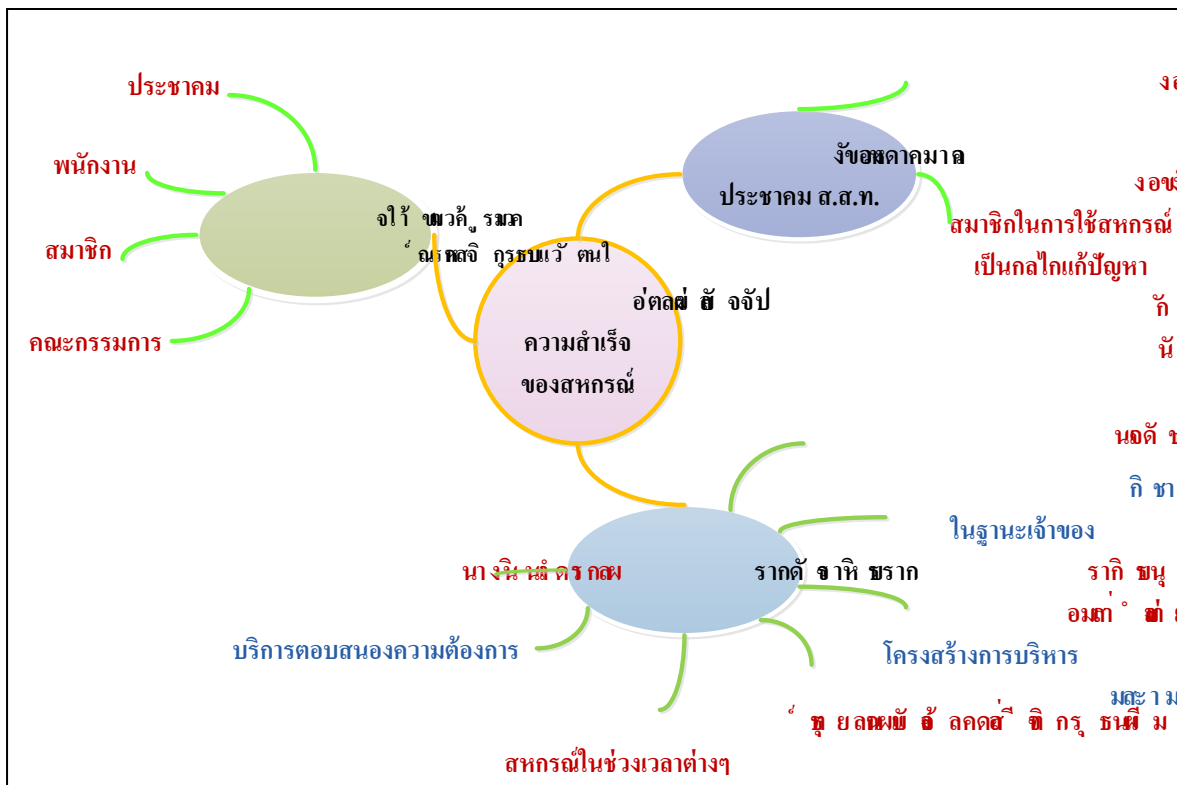
หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ เป็นอัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

4.2 ข้อค้นพบจากงานวิจัย : ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด และอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

4.2.1 กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด/อุปสรรค

ในบริบทของตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ย่อมมีความแตกต่างไปจากตัวแบบธุรกิจอื่นในระบบเศรษฐกิจเนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprises) ซึ่งต้องมีการ

ขับเคลื่อนการดำเนินการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคล 3 ฝ่าย สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และฝ่ายจัดการ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ประการแรก(Primary Goal)คือการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะพิจารณาจาก ผลประกอบการได้แก่ การเพิ่มขึ้นของ รายได้จากการบริการ กำไรสุทธิ ความพึงพอใจในการใช้บริการจากสมาชิก เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสุดท้าย (Ultimate Goal) คือการยกระดับฐานะความเป็นอยู่แก่สมาชิกและชุมชนที่เป็นที่ตั้งของสหกรณ์ เพื่อจะชี้ให้เห็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.ในที่นี่จึงจะได้นำเอากรอบการประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จใน 3 มิติ ของสหกรณ์มาใช้ ซึ่งประกอบด้วย มิติ เรื่องความรู้ความเข้าใจในตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ มิติ ด้านความคาดหวังของประชาคม ส.ส.ท. มิติด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ (รูปที่ 4.2)

รูปที่ 4.2 กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด และอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

4.2.2. การประเมินปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์

การประเมินปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ในที่นี่จะใช้วิธีที่ทีมผู้เชี่ยวชาญให้ค่าคะแนนกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามกรอบ 3 มิติดังกล่าวข้างต้น ซึ่งประกอบด้วย 12 ตัวบ่งชี้ ซึ่งจะชี้ให้เห็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสหกรณ์	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1.มิติตความคาดหวังของประชาคม ส.ส.ท. 1.1 ความคาดหวังของสมาชิกในการใช้สหกรณ์เป็นกลไกในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ-สังคม บนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน			✓
2.มิติด้านการบริหารจัดการ 2.1 มีกรอบทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	✓		
2.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในฐานะเจ้าของ			✓
2.3 การอุดหนุนบริการอย่างสม่ำเสมอ			✓
2.4 โครงสร้างการบริหารงาน-ระบบบริหารจัดการที่เหมาะสม			✓
2.5 มีแผนธุรกิจที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ในช่วงเวลาต่างๆ			✓
2.6 มีบริการสนองความต้องการสมาชิก-ประชาคม		✓	
2.7 ผลการดำเนินงาน	✓		
3. มิติด้านความรู้-ความเข้าใจในตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
3.1 ประชาคม			✓
3.2 สมาชิกสหกรณ์			✓
3.3 คณะกรรมการดำเนินการ		✓	
3.4 พนักงานสหกรณ์			✓

4.2.3 ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์

จากข้อมูลในตารางที่ 4.1 ชี้ให้เห็นว่าข้อจำกัดในการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. มี 6 ประการ ได้แก่

1) ความคาดหวังของประชาคมที่มีต่อการใช้สหกรณ์เป็นกลไกการแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคม ยังอยู่ในระดับน้อย โดยพิจารณาได้จากข้อมูลประชาคม ส.ส.ท.ที่ เข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์มีเพียงสัดส่วน ร้อยละ 29.60 ของพนักงาน ส.ส.ท. เท่านั้น สาเหตุมาจากหลายเหตุผลได้แก่ ยังไม่เห็นความจำเป็น ยังไม่เห็นความสำคัญในสหกรณ์ ภาพลักษณ์ของสหกรณ์จากสหกรณ์ที่มีปัญหา ทุกจริตคอร์ปชั่นทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจในสหกรณ์

2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในฐานะเจ้าของอยู่ในระดับน้อยโดยพิจารณาจาก ตัวเลขผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ การตอบแบบสอบถามจากการสำรวจและการพูดคุยในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีไม่ถึงกึ่ง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกและข้อจำกัดเรื่องภารกิจงานในหน้าที่

3) การอุดหนุนบริการสหกรณ์ของสมาชิกยังไม่สม่ำเสมอ โดยสังเกตจากข้อมูลการใช้บริการในปัจจุบันและความต้องการใช้บริการในอนาคตที่สมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ได้ใช้บริการเงินฝาก และร้านค้าชุมชน ซึ่งมีผลต่อปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และศักยภาพในการขยายบริการแก่สมาชิก

4) สหกรณ์ยังขาดผู้จัดการสหกรณ์ที่จะนำเข้ามาปฏิบัติงานเต็มเวลาเพื่อสานต่อนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการและการเพิ่มบริการแก่มวลสมาชิกทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ ปริมาณธุรกิจยังไม่มากพอที่จะมีรายได้ในการจัดจ้างผู้จัดการสหกรณ์ ปัจจุบันคณะกรรมการดำเนินการเสี่ยสละเข้ามาทำหน้าที่แทน

5) ยังขาดการจัดทำแผนธุรกิจซึ่งจะช่วยสนับสนุนในการจัดหาเงินทุนขยายธุรกิจตามกรอบทิศทางของแผนกลยุทธ์

6) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ได้แก่ พนักงาน ส.ส.ท. สมาชิกสหกรณ์ พนักงานยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ในระดับน้อย ซึ่งถือเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การบริการ ส.ส.ท. ตามที่คาดหวัง

4.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. เป็นกลไกในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของมวลสมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อลดข้อจำกัดและเพิ่มโอกาสแก่สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ดังนี้

4.3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท.

1) กำหนดให้สหกรณ์เป็นวาระแห่ง ส.ส.ท. ในช่วงปี 2557-2559 ซึ่งเป็นปีฉลองครบรอบ 100 ปีการสหกรณ์ไทย เพื่อเปิดโอกาสให้คณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ให้การสนับสนุนส่งเสริมสหกรณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการเสริมพลังกับสหกรณ์ในการรณรงค์ประชาคม ส.ส.ท. เป็นสมาชิกสหกรณ์อย่างพร้อมเพียง

2) กำหนดให้มีวาระติดตามการดำเนินงานสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. อยู่ในวาระการประชุมของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. เพื่อรับทราบสถานการณ์และส่งเสริมสนับสนุนสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม ลดข้อจำกัดที่มีสาเหตุจากนโยบาย

3) เปิดโอกาสให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. รับเหมาช่วงงานจาก ส.ส.ท. ในส่วนที่สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. มีศักยภาพและความพร้อมเพื่อสนับสนุนการสร้างคุณค่าในการพึ่งพาและร่วมมือกันระหว่าง ส.ส.ท. และสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. และการเพิ่มบริการธุรกิจแก่สหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

4) สนับสนุนการดำเนินโครงการสวัสดิการของสหกรณ์ ส.ส.ท. ที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดสวัสดิการเพื่อที่อยู่อาศัย ตลาดนัดชุมชน รถรับส่งพนักงาน เป็นต้น

4.3.2 ข้อเสนอแนะที่มีต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส.ส.ท.

1) ควรจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) ภายใต้กรอบแนวทางแผนกลยุทธ์ ระหว่างปี 2555-2559 ที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือของคณะกรรมการดำเนินการในการจัดหาเงินทุน บุคลากร และขยายบริการแก่สมาชิก และประชาชน

2) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจในตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ เพื่อปลูกจิตสำนึก และเป็นปัจจัยสนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ของประชาชน โดยการดำเนินการในหลายรูปแบบ อาทิ การจัดเวทีเรียนรู้ การศึกษาดูงานจากตัวแบบและแนวปฏิบัติที่ดี และการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท.” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยต่อเนื่องจากการวิจัยในช่วงแรกที่แล้วเสร็จไปเมื่อเดือนมีนาคม ปี 2555 โดยผลลัพธ์จากการวิจัยในครั้งนี้ผ่านมาที่สำคัญประการหนึ่งคือการวางกรอบทิศทางงานสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ในรูปแบบแผนกลยุทธ์ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ซึ่งเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ เพิ่งจดทะเบียนเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 ได้ขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนองบริการแก่มวลชนสมาชิกได้อย่างที่ได้วางกรอบทิศทางงานดำเนินการไว้ กรรมการนโยบาย ส.ส.ท. จึงสนับสนุนให้มีการต่อยอดการวิจัยในระยะที่ 2

การวิจัยในครั้งนี้อย่างมุ่งเน้นไปในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อศึกษา 3 แนวทางของการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ของพนักงาน ส.ส.ท. โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การศึกษาการพัฒนาตัวแบบธุรกิจสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท. ภายใต้แผนกลยุทธ์สหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัด พ.ศ. 2555-2559 ในด้านกระบวนการและกลไกการทำงาน และเพื่อศึกษาค้นหาปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท. กระบวนการวิจัยประกอบด้วยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดการความรู้เรื่องสหกรณ์ การสนับสนุนและพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. การสร้างสรรค์ธุรกิจบริการและสวัสดิการ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

5.1.1 ผลการสำรวจข้อมูลจากสมาชิกและประชาคมเกี่ยวกับบริการและสวัสดิการที่ต้องการในอนาคต

- ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- มุมมองของสมาชิกจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 47) ยังต้องการให้ ส.ส.ท. เข้ามาดูแลสหกรณ์อย่างใกล้ชิด
- มุมมองของสมาชิกจำนวนร้อยละ 40 ยังคิดว่าความก้าวหน้าของสหกรณ์ ส.ส.ท. ยังขึ้นอยู่กับนโยบาย ส.ส.ท.
- บริการและสวัสดิการที่สมาชิกสหกรณ์ต้องการได้แก่ ร้านค้าชุมชน บริการที่อยู่อาศัย ทุนการศึกษาบุตร การประกันชีวิต รถรับส่ง อาหารสุขภาพ บริการล้างรถ ฌาปนกิจสงเคราะห์ เนอร์ส เซอร์รี่ ค่ายelowชนภาคฤดูร้อน สอนภาษาแก่พนักงาน
- ข้อเสนอแนะที่มีต่อสหกรณ์
 - การเพิ่มจำนวนพนักงานสหกรณ์ ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
 - ให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ และเงินปันผล
 - ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้เพิ่มสูงขึ้น เงินกู้ให้ลดลง
 - ขยายวงเงินกู้ ด้วยการจัดหา เงินทุนมาเพิ่ม

5.1.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ส.ส.ท.

ในสถานภาพของการเงินสหกรณ์ตั้งใหม่ ผลการดำเนินงานในช่วงเวลา 2 ปี ถึงปีบัญชี 2555 และ 2556 สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. มีสมาชิกเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 302 คนเป็น 318 คน คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่น้อยเป็นที่น่าสังเกต สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจาก 4.3 ล้านบาท เป็น 11.2 ล้านบาท ทุนสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 4.0 ล้านบาท เป็น 8.1 ล้านบาท ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3.6 ล้านบาท เป็น 7.0 ล้านบาท ปริมาณธุรกิจ ด้านเงินรับฝากเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3 แสนบาท เป็น 1.1 ล้านบาท เงินให้กู้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3.1 ล้านบาท เป็น 9.9 ล้านบาท ยอดขาย/บริการ เพิ่มขึ้นจาก 1.5 ล้านบาท เป็น 2.9 ล้านบาท ทำให้มีกำไรสุทธิ จากปีก่อน 395,967 บาท เป็น 889,398 บาท

การจัดสรรกำไรสุทธิ ในปี 2555 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 384,209.10 บาท โดยจัดสรรเป็นทุนสำรอง 75,783.19 บาท ทุนสะสมตามข้อบังคับและอื่นๆ 149,510.82 บาท จัดสรรเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเงิน 10,000 บาท จัดสรรเงินปันผลในอัตราร้อยละ 6 เงินเฉลี่ยคืนอัตราร้อยละ 6 รวมเป็นเงินจัดสรรคืนแก่สมาชิกสหกรณ์ เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 148,915.09 บาท

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นผลงานสร้างสรรค์ที่คณะกรรมการดำเนินการได้ทำหน้าที่แทนมวลสมาชิกในฐานะผู้บริหารสหกรณ์ซึ่งเป็นงานที่ทำหายและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจจากมวลสมาชิก ในขณะที่คณะกรรมการเองต้องมีความเสียสละ และกล้าหาญในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และที่สำคัญ ท่ามกลางสถานการณ์ของการเป็นสหกรณ์ตั้งใหม่ ที่ยังไม่มีความพร้อมทั้งเงินทุน บุคลากร ระบบบริหารจัดการ คณะกรรมการดำเนินการซึ่งจำเป็นต้องศึกษาแนวทางที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีการจัดทำแผนธุรกิจสหกรณ์ เพื่อสร้างคุณค่า และขยายบริการตามความต้องการของสมาชิก ภายใต้กรอบแนวทางของแผนกลยุทธ์ที่จัดทำไว้ และการทำหน้าที่ในฐานะ Friendly Society กับ ส.ส.ท. ตามที่คาดหวัง

5.1.3 ผลการขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างสรรค์

การขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่ทีมวิจัยได้ดำเนินการ เพื่อศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” แก่สมาชิกสหกรณ์ และประชาคม ส.ส.ท. ตลอดจนการศึกษาแนวทางการสร้างกลไกสำหรับการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ภายใต้กรอบทิศทางในแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 15 ครั้ง มีผู้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรวม 133 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกสหกรณ์ และประชาคม ส.ส.ท. มีข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

- พนักงาน ส.ส.ท. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างสรรค์ยังเป็นกลุ่มเดิมๆ อาจมีสาเหตุมาจากรูปแบบการทำงานที่ต้องออกพื้นที่และมีภารกิจการทำงานที่รัดตัว และไม่ค่อยมีเวลา
- สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกที่ต้องให้การอุดหนุนสหกรณ์ที่ตนเองเป็นเจ้าของยังไม่ตื่นตัวและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่

ต้องการใช้บริการของสหกรณ์มากกว่า เช่นต้องการเพิ่มดอกเบี้ยเงินฝาก ลดดอกเบี้ยเงินกู้ ต้องการให้มีสวัสดิการต่าง ๆ

- กรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นกลุ่มที่มีอุดมการณ์มีทักษะประสบการณ์ในเรื่องความเสี่ยงของธุรกิจ เสียสละทั้งเวลา และความรับผิดชอบในสหกรณ์แทนมวลสมาชิก ยังต้องฟันฝ่าอุปสรรคโดยการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างแน่วแน่ ไปสู่การสร้างระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมาภิบาลเพื่อสร้าง Trust ในหมู่ประชาคม ส.ส.ท.

- หากสหกรณ์มีพนักงานประจำที่มีทักษะประสบการณ์ จะสามารถเชื่อมโยงภาคีพันธมิตรของ ส.ส.ท. ที่มีอุดมการณ์ในการสร้างสังคมคุณภาพมีคุณธรรมมาช่วยเสริมพลังการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ภายใต้กรอบทิศทางในแผนกลยุทธ์ได้มากขึ้น

- พนักงาน ส.ส.ท. บางกลุ่มที่มีความศรัทธาและเข้าใจในงานสร้างสรรค์คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มในแนวทางของแผนกลยุทธ์สหกรณ์ แต่ยังไม่เข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์

5.2 ข้อจำกัดในการดำเนินงานสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

การประเมินข้อจำกัดในการดำเนินงานของสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จใน 3 มิติ พบข้อจำกัดที่สำคัญ ได้แก่ ความคาดหวังของประชาคมที่มีต่อสหกรณ์ยังอยู่ในระดับน้อย การมีส่วนร่วมของสมาชิกในฐานะเจ้าของยังย่อหย่อน การอุดหนุนบริการสหกรณ์ของสมาชิกยังไม่สม่ำเสมอ สหกรณ์ยังขาดผู้จัดการที่มาทำงานเต็มเวลาเนื่องจากยังไม่มีรายได้เพียงพอในการจัดจ้าง ปัจจุบันมีคณะกรรมการดำเนินการเสียสละมาปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการโดยไม่มีค่าตอบแทน สหกรณ์ยังไม่มีแผนธุรกิจเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดหาทุน บุคลากรและเพิ่มบริการแก่สมาชิก และที่สำคัญคือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ระดับน้อย

5.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท.

- 1) กำหนดให้สหกรณ์เป็นวาระแห่ง ส.ส.ท. ในช่วงปี 2557-2559 ซึ่งเป็นปีฉลองครบรอบ 100 ปีการสหกรณ์ไทย เพื่อเปิดโอกาสให้คณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ให้การสนับสนุนส่งเสริมสหกรณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการเสริมพลังกับสหกรณ์ในการรณรงค์ประชาคม ส.ส.ท. เป็นสมาชิกสหกรณ์อย่างพร้อมเพียง

- 2) กำหนดให้มีวาระติดตามการดำเนินงานสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. อยู่ในวาระการประชุมของคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. เพื่อรับทราบสถานการณ์และส่งเสริมสนับสนุนสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม ลดข้อจำกัดที่มีสาเหตุจากนโยบาย

- 3) เปิดโอกาสให้สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. รับเหมาช่วงงานจาก ส.ส.ท. ในส่วนที่สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. มีศักยภาพและความพร้อมเพื่อสนับสนุนการสร้างคุณค่าในการพึ่งพาและร่วมมือกันระหว่าง ส.ส.ท. และสหกรณ์บริการ ส.ส.ท. และการเพิ่มบริการธุรกิจแก่สหกรณ์บริการ ส.ส.ท.

4) สนับสนุนโครงการสวัสดิการของสหกรณ์ที่มีต่อสมาชิกที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดหาที่อยู่อาศัย รถรับ-ส่งพนักงาน ตลาดนัดชุมชน เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ส.ส.ท.

1) สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ควรจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือของคณะกรรมการดำเนินการในการจัดหาเงินทุน บุคลากร และขยายบริการแก่สมาชิก และประชาคม

2) สหกรณ์บริการ ส.ส.ท. ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจในตัวแบบธุรกิจสหกรณ์ เพื่อปลูกจิตสำนึก และเป็นปัจจัยสนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ของประชาคม โดยการดำเนินการในหลายรูปแบบ อาทิ การจัดเวทีเรียนรู้ การศึกษาดูงานจากตัวแบบและแนวปฏิบัติที่ดี และการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1 : ตารางกิจกรรม	1-1
ภาคผนวกที่ 2 : รายงานการประชุม	2-1
ภาคผนวกที่ 3 : ภาพกิจกรรม	3-1
ภาคผนวกที่ 4 : คู่มือสมาชิกสหกรณ์	4-1

ภาคผนวกที่ 1

ตารางกิจกรรมโครงการ

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
1	8/2/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	การประชุมระหว่างทีมวิจัยและรอง ผอ.ส.ส.ท.	ทีมวิจัยและรอง ผอ.ส.ส.ท.	3	ณ ห้องประชุมสำนักงานสถานีองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	การสร้างความเข้าใจในกรอบแนวทางการวิจัยแนวนโยบายของ ส.ส.ท.ในการส่งเสริมสหกรณ์บริการ ส.ส.ท.
2	15/3/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	การประชุมหารือขับเคลื่อนโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ./ นักวิจัย	5	ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารศูนย์การเรียนรู้สื่อสารณะ (อาคาร D)	- แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยที่คณะกรรมการนโยบายมีแผนสนับสนุนให้มีการวิจัยที่ต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด - ผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยแก่ที่ประชุมในหัวข้อวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							- กระบวนการขั้นตอนที่ทีมวิจัยจะต้องดำเนินการยื่นเอกสารและนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ ส.ส.ท.
3	4/6/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	ประชุมร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./นักวิจัย	8	ณ ประชุม Thai PBS ชั้น 4 อาคาร A	- กรอบการดำเนินการวิจัยและแผนการวิจัยร่วมกัน กรอบการดำเนินการวิจัยตามแผนงาน 3 กลุ่ม 1) แผนงานการปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกัน 2) แผนพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. 3) แผนงานสร้างสรรค์ธุรกิจบริการ และสวัสดิการของสหกรณ์
4	16/7/56	โครงการวิจัยเพื่อ	การประชุมขับเคลื่อนแผน	คณะกรรมการสหกรณ์บริการ	10	ห้องประชุม 301 ชั้น 3	- ข้อมูลผลการประเมินความ

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		พัฒนา นโยบาย การ ส่งเสริม สหกรณ์ บริการสื่อ สาธาณะ จำกัด	กลยุทธ์ สหกรณ์บริการ สื่อสารณะ จำกัด	สื่อสารณะ จำกัด./นักวิจัย		อาคาร A Thai PBS	<p>คิดเห็นผู้บริโภค โครงการอาหาร เพื่อสุขภาพ</p> <p>- ที่ประชุมมีมติจะ ดำเนินการ</p> <p>1. การจัดเวทีทำ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่นแก่ ประชาคม สสท.</p> <p>2.โครงการตลาด นัดสีเขียวและ โครงการ ของขวัญปีใหม่</p> <p>3.โครงการ แบ่งปันความรู้ ระหว่าง คณะกรรมการ ดำเนินการ สหกรณ์บริการฯ และสถาบัน วิชาการด้าน สหกรณ์</p>
5	30/7/56	โครงการวิ จัยเพื่อ พัฒนา นโยบาย การ ส่งเสริม สหกรณ์ บริการสื่อ สาธาณะ จำกัด	การประชุม ขับเคลื่อนแผน กลยุทธ์ สหกรณ์บริการ สื่อสารณะ จำกัด	คณะกรรมการ สหกรณ์บริการ สื่อสารณะ จำกัด./นักวิจัย	11	ณ ห้อง ประชุมทาง เชื่อม อาคาร D Thai PBS	<p>- พิจารณาแผนการ ดำเนิน โครงการวิจัย สำหรับกิจกรรมที่ ทีมวิจัยจะ ดำเนินการภายใต้ โครงการวิจัยซึ่ง ประกอบไปด้วย</p> <p>1. การจัดเวที แบ่งปันความรู้ การจัดเวทีเสวนา</p>

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
							<p>คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ การจัดรวบรวมข้อมูลจากสมาชิก สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด การจัดการโครงการของขั้วปีใหม่</p> <p>2. การจัดเวทีแบ่งปันความรู้เรื่องสหกรณ์กับประชาคม ส.ส.ท. ในเวลา 16.00 น. ทุกวันเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาคม ส.ส.ท. ในเรื่องสหกรณ์</p>
6	16/8/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	การประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 1 สำนักบริหาร	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./สมาชิกสหกรณ์/ประชาคม ส.ส.ท./นักวิจัย	13	ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A Thai PBS	<ul style="list-style-type: none"> - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริบทของสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมาย - แนวทางการพัฒนาบริการสหกรณ์ ตามความต้องการของสมาชิก / ประชาคม ส.ส.ท.

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
7	19/8/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	การประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 2	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./สมาชิกสหกรณ์/ประชาคม ส.ส.ท./นักวิจัย	11	ณ ห้องประชุมผู้บริหาร ชั้น 4 อาคารสำนักงานใหม่ ThaiPBS	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริบทของสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมาย - แนวทางการพัฒนาบริการสหกรณ์ ตามความต้องการของสมาชิก / ประชาคม ส.ส.ท.
8	21/8/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	การประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 3	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./สมาชิกสหกรณ์/ประชาคม ส.ส.ท./นักวิจัย	5	ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A Thai PBS	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริบทของสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมาย - แนวทางการพัฒนาบริการสหกรณ์ ตามความต้องการของสมาชิก / ประชาคม ส.ส.ท.
9	28/8/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ	การประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./สมาชิกสหกรณ์/ประชาคม ส.ส.ท./นักวิจัย	11	ณ ห้องประชุม 301 ชั้น 3 อาคาร A Thai PBS	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริบทของสหกรณ์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมาย - แนวทางการพัฒนาบริการสหกรณ์ ตาม

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		จำกัด	จำกัด ครั้งที่ 4				ความต้องการของสมาชิก / ประชาคม ส.ส.ท.
10	18/9/56	โครงการวิจัยแนวทางส่งเสริมเพื่อสร้างคุณค่าและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท.	การประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 5	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด./สมาชิกสหกรณ์/ประชาคม ส.ส.ท./นักวิจัย	14	ห้อง Briefing room ชั้น 1 อาคาร A Thai PBS	- รูปแบบแนวทางการให้บริการแก่สมาชิกของสหกรณ์บริการฯ - เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จก. และศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ)
11	12/11/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.	การประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนสหกรณ์ตามเสาหลักกลยุทธ (แนวทางการดำเนินโครงการตลาดนัดสีเขียว/โครงการของขวัญปีใหม่	นักวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการ	13	ห้อง ประชุม 201 ชั้น 2 อาคาร A สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	- ทบทวนการดำเนินโครงการตามเสาหลัก กลยุทธ สหกรณ์ - แนวทางการดำเนินโครงการตลาดนัดสีเขียว
12	27/11/56	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการ	การประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือน	นักวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการ	8	ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A สถานีโทรทัศน์	- การประชุมคณะกรรมการดำเนินการตามระเบียบวาระ - การเตรียมความ

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		ส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.				ไทยพีบีเอส ถนนวิภาวดี-รังสิต กรุงเทพฯ	พร้อมในการจัดตลาดนัดสีเขียว จำนวน 5 ราย ประกอบด้วย บู๊ทที่ 1 Farmer shop จำหน่ายข้าวเกิดบุญ ข้าวคุณธรรม และน้ำนมข้าวโพดไร้สาร บู๊ทที่ 2 วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายตลาดสุขใจ จำหน่ายไข่เป็ดเค็มและกระเทียมโทนดอง บู๊ทที่ 3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักวังน้ำเขียว จำหน่ายผักปลอดภัย บู๊ทที่ 4 สวนส้มไทยทวี จ.นครปฐม จำหน่ายส้มโออินทรีย์ บู๊ทที่ 5 บริษัท บีเอสซีเอ็ม จำกัด จำหน่ายข้าวถั่วและเครื่องดื่มจากผลิตภัณฑ์ข้าว

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
13	20/2/57	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.	การประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	นักวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการ	7	ณ ศูนย์สารสนเทศ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	.การดำเนินการจัดโครงการฝึกปลอดภัย โดยความร่วมมือระหว่างสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด กับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ในการจัดหาฝึกปลอดภัยมาจำหน่ายให้กับสมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. 2.การจัดโครงการศึกษาดูงานเกษตรอินทรีย์และตลาดสุขใจ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ชุดปัจจุบัน ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 มีนาคม พ.ศ.2557 ณ โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์
14	7-8/3/57	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริม	ประชุมเชิงปฏิบัติการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	นักวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการ	14	โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม	-ทบทวนกรอบทิศทางการทำงานสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ๖ ปี 58-59 โดยที่ประชุมได้ร่วมหารือรูปแบบ

ตารางกิจกรรม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ลำดับ	ว.ด.ป.	โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วม	สถานที่	ผลลัพธ์
		สหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.					การดำเนินงานสหกรณ์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของสหกรณ์ โดยจะมีแผนงานดำเนินโครงการ คือโครงการ Shelf Farmer shop ในร้านค้าชุมชน Thai PBS จำหน่ายไข่ อารมณ์ดี ผักอินทรีย์ ,โครงการตลาดสุขใจสัญจร, โครงการให้บริการเคเตอร์เซอร์วิส, โครงการยกระดับฟู๊ดเรสเทอรรอง และโครงการอาหารสุขภาพสำเร็จรูปจำหน่ายในร้านค้าชุมชน-ศึกษาดูงานชมสวนออกแกนิก เรียนรู้วิถีเกษตรอินทรีย์
15	30/4/57	โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.	การประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด	นักวิจัย/คณะกรรมการดำเนินการ	11	ณ ห้องประชุมทางเชื่อมอาคาร A สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ	การขับเคลื่อนแผนธุรกิจของสหกรณ์บริการและการจัดบริการตลาดสุขใจสัญจรทุกวันพฤหัสบดีสัปดาห์ที่ 2 ของเดือน

ภาคผนวกที่ 2

รายงานการประชุม

รายงานการประชุม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท.

วันศุกร์ที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2556 เวลา 11.00-12.30 น.

ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารศูนย์การเรียนรู้สื่อสารมวลชน (อาคาร D) Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทรวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณอโณทัย	อุดมศิลป์	ประธานกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชนฯ
3. คุณนนทณัฐ	ทิสี	เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง ส.ส.ท.
4. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
5. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.

เริ่มประชุมเวลา 11.00 น.

คุณอโณทัย อุดมศิลป์ ประธานกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชนฯ/คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ส.ส.ท. ได้กล่าวต้อนรับผู้อำนวยการสถาบันฯและทีมวิจัยและเปิดการประชุมหารือ

โดยที่ประชุมได้หารือถึงแนวทางการดำเนินโครงการวิจัยที่คณะกรรมการนโยบายมีแผนสนับสนุนให้มีการวิจัยที่ต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัดให้มีขีดความสามารถในการทำหน้าที่เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของพนักงาน ส.ส.ท. บนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน

โดยผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงผลการหารือร่วมกับคุณมงคล ลีลาธรรม รองผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา ที่จะมอบหมายให้สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ดำเนินการในปี 2556 ภายใต้ชื่อโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมบทบาทของครุฑน้อยใน ส.ส.ท. (สหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท.) เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่จะมุ่งเน้นขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์ที่ได้จัดทำไว้ในระยะที่ 1

ทั้งนี้คุณอโณทัย ได้เสนอแนะให้มีการประชุมนำเสนอผลการดำเนินโครงการวิจัยในระยะที่ 1 แก่ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. ที่เข้าดำรงตำแหน่งใหม่เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลและนำข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในระยะที่ 1 ไปสานต่ออย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อประชาคม ส.ส.ท. เป็นอย่างมาก

หลังจากนั้นผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยในระยะที่ 2 ในหัวข้อวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท. แก่ที่ประชุม โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาแนวทางของการปลูกจิตสำนึก การพึ่งพาและร่วมมือกัน ของพนักงาน ส.ส.ท.โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์

2. เพื่อศึกษาการพัฒนาตัวแบบธุรกิจสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท. ภายใต้แผนกลยุทธ์สหกรณ์สื่อสารมวลชน จำกัด พ.ศ. 2555-2559 ในด้านกระบวนการและกลไก

3. เพื่อศึกษาค้นหาปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน ส.ส.ท.

โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามแบบสหกรณ์เชิงคุณค่า ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรม 3 กลุ่ม คือการปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกัน การพัฒนาธุรกิจสหกรณ์เชิงคุณค่า และการสร้างสรรค์บริการ อันนำไปสู่เป้าหมาย 3 ประการ คือ

1. การปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกันในการบริหารจัดการสหกรณ์

2. การพัฒนาระบบสหกรณ์เชิงคุณค่าภายใต้การมีส่วนร่วมของสมาชิก

3. การสร้างสรรค์บริการด้านเศรษฐกิจ-สังคม วัฒนธรรม แก่สมาชิก

ในช่วงท้ายที่ประชุมได้หารือถึงกระบวนการขั้นตอนที่ทีมวิจัยจะต้องดำเนินการยื่นข้อเสนอขอเสนอโครงการวิจัยต่อฝ่ายจัดซื้อ จัดจ้าง โดยประสานผ่านคุณนนทณัฐ เพื่อดำเนินการเซ็นสัญญาต่อไป เบื้องต้นในหลักการที่ประชุมมีมติที่จะให้ดำเนินโครงการวิจัยในวันที่ 1 พฤษภาคม 2556 นี้

เลิกประชุมเวลา 12.30 น.

รายงานการประชุม
การวางกรอบการวิจัยและแผนสหกรณ์ร่วมกับคณะกรรมการฯ
วันที่ 4 มิถุนายน 2556 เวลา 14.30 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคาร B-C ThaiPBS

ผู้มาประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณอโณทัย	อุดมศิลป์	ประธานกรรมการ
3. คุณกอบสิน	ธนผลิน	รองประธานกรรมการ
4. คุณธนา	ท้วประโคน	กรรมการและผู้จัดการ
5. คุณประภากร	ตั้งประเสริฐศรี	กรรมการ
6. คุณนนทัญฐ์	ทีสี	กรรมการและเลขานุการ
7. คุณพิรยา	ทองพรหม	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. น.ส.สายสุดา	ศรีอุไร	นักวิจัยประจำสถาบัน

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และทีมวิจัยร่วมประชุมหารือกับคณะกรรมการสหกรณ์ เพื่อวางกรอบการวิจัยและแผนงานโครงการ ซึ่งทีมวิจัยได้เสนอแผนงานโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

(1) แผนงานการปลูกจิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกสหกรณ์และประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นที่การจัดกิจกรรมและสื่อสร้างสรรค์เพื่อการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และการเข้ามามีส่วนร่วมในสหกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม ได้แก่

- โครงการจัดเวทีเสวนาสร้างสรรค์แบ่งปันความรู้เรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์ ภายใต้ทีมวิจัยของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
- โครงการจัดทำสื่อสร้างสรรค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและรณรงค์การมีส่วนร่วมของประชาคมในกิจกรรมของสหกรณ์
- โครงการศึกษาดูงานจากตัวแบบและแนวปฏิบัติที่ดี
- โครงการสนทนากลุ่มเป้าหมายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาคมส.ส.ท.ในระดับนโยบาย บริหารและพนักงาน

(2) แผนพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีของสหกรณ์ ส.ส.ท. จะใช้กลไกการให้คำปรึกษาแนะนำผ่านคณะกรรมการดำเนินการภายใต้หลักการสหกรณ์สากล 7 ประการ เพื่อนำไปสู่การสร้างกระบวนการทัศน์

ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นตัวแบบสหกรณ์บริการที่ดีตามวิถีสหกรณ์ให้เป็นที่ประจักษ์ในสายตาของสังคม และการนำประโยชน์สู่ประชาคม ส.ส.ท.

(3) แผนงานสร้างสรรค์ธุรกิจ บริการ และสวัสดิการของสหกรณ์ จะนำไปภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิก ประชาคม ส.ส.ท. และผู้สนใจ เพื่อให้เกิดบรรยากาศของ Friendly Society ในส.ส.ท. ได้แก่

- โครงการตลาดนัดสีเขียว
- โครงการอาหารสุขภาพ (เริ่มทดลอง 1 เดือน เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2556-16 กรกฎาคม 2556)
- โครงการเยาวชนรักสหกรณ์ ฯลฯ

โดยทีมวิจัยจะใช้เวทีถอดบทเรียนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน แผนงานทั้ง 3 กลุ่ม และจัดทำเป็นข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ พร้อมทั้ง ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

รายงานการประชุมโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย
การส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.
วันอังคารที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.00-16.15 น.
ณ ห้องประชุม 301 ชั้น 3 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณณรงค์ศักดิ์	อำไพวรรณ	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
3. คุณสมชาย	ทับเที่ยง	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
4. คุณชุกษา	โคภิษฐกมล	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
5. คุณพรศักดิ์	ทับเที่ยง	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
6. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
7. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
8. คุณนนทณัฐ	ทีสี	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
9. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
14. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

คุณณรงค์ศักดิ์ อำไพวรรณ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุมโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด โดยที่ประชุมมีประเด็นวาระสำคัญในการหารือคือ

ในช่วงแรกผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้นำเสนอข้อมูลผลการประเมินความคิดเห็นผู้บริโภคโครงการอาหารเพื่อสุขภาพที่สหกรณ์บริการฯ ร่วมกับเครือข่ายร้าน Farmer shop จัดให้บริการ เบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบที่จะดำเนินการโครงการต่ออีก 1 เดือน

การดำเนินการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด สืบเนื่องจากมีสมาชิกสหกรณ์จำนวนหนึ่งวิตกกังวลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขบวนการสหกรณ์กรณีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ทำให้มีการพูดคุยกันเองด้วยความข้อมูลที่คลาดเคลื่อนส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ฯ และกล่าวถึงสหกรณ์ในภาพลบ สมาชิกบางส่วนมีการลาออก

ที่ประชุมจึงมีมติจะมีการจัดเวทีทำความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาคม สสท. ชั้น 3 ครั้ง โดยตั้งเป้าสมาชิกเข้าร่วมครั้งละไม่ต่ำกว่า 20 คน เบื้องต้นได้กำหนดจัดครั้งที่ 1 ในวันที่ 20 สิงหาคม ครั้งที่ 2 วันที่ 17 กันยายน 56 และครั้งที่ 3 วันที่ 15 ตุลาคม 56 โดยจะมีการเก็บข้อมูลแบบสอบถามควบคู่ไปด้วย 2 ส่วน เรื่องของการเงิน และความต้องการใช้บริการสหกรณ์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์บริการฯ

นอกจากนี้ทางสถาบันฯจะดำเนินการประสานผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน คือเบื้องต้นทางสถาบันฯ จะประสานผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์เอไอเอส จำกัด คุณเกียรติรัตน์ เล็กอุदार เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา แก่สหกรณ์บริการฯ

โครงการตลาดนัดสีเขียวและโครงการของขวัญปีใหม่ เพื่อโดยทางสถาบันฯจะร่วมกับภาคี เครือข่ายนำสินค้ามาจำหน่ายสร้างตลาดนัดสีเขียวซึ่งจะเริ่มครั้งแรกในเดือนระหว่างวันที่ 27-29พฤศจิกายน 56 โดยทางสหกรณ์บริการฯ จะประสานงานอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่

ในช่วงท้ายที่ประชุมได้หารือที่จะจัดทำโครงการแบ่งปันความรู้ระหว่างคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์บริการฯ และสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ซึ่งจะได้ดำเนินการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสหกรณ์ เพื่อลงมติอนุมัติกำหนดวันและเวลาที่แน่นอนอีกครั้ง

เลิกประชุมเวลา 16.15 น.

รายงานการประชุมโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย
การส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.
วันอังคารที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 16.30-17.20 น.
ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร D Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณกอบสิน	ชนพลิน	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 1
3. คุณณรงค์ศักดิ์	อำไพวรรณ	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 2
4. คุณธนา	ทั่วประโคน	คณะกรรมการดำเนินการ/ผู้จัดการ
5. คุณสุทัย	วินิจฉัย	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
6. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
7. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
8. คุณนนทณัฐ	ทีลี	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
9. คุณพีรยา	ทองพรหม	คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการฯ
10. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
11. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

ในวันนี้ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแผนการดำเนินโครงการวิจัยสำหรับกิจกรรมที่ทีมวิจัยจะดำเนินการภายใต้โครงการวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย

1. การจัดเวทีแบ่งปันความรู้การจัดเวทีเสวนาคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ การจัดรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด การจัดโครงการของขวัญปีใหม่

2. การจัดเวทีแบ่งปันความรู้เรื่องสหกรณ์กับประชาคม ส.ส.ท. ในเวลา 16.00 น. ทุกวันเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาคม ส.ส.ท. ในเรื่องสหกรณ์ ในช่วงเดือนสิงหาคมนี้ โดย รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

3. การจัดเวทีเสวนาเรื่องสหกรณ์และประเด็นที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการที่ ส.ส.ท. จัดจ้างสหกรณ์บริการทำห้องอาหารกับทีมงานบริหารและระดับผู้อำนวยการฝ่าย โดยการประสานงานผ่านทางคุณนนทณัฐ ทีลี

ในส่วนองแบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์นั้น ผู้อำนวยการได้นำเสนอร่างแบบสอบถามให้ที่ประชุมพิจารณา เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ
ในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัดครั้งที่ 1 สำนักบริหาร
วันศุกร์ที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เวลา 16.30-17.20 น.
ณ ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณอโณทัย	อุดมศิลป์	ประธานกรรมการดำเนินการ
3. คุณจินตนา	ตรีสุวรรณ	สำนักตรวจสอบภายใน
4. คุณดุสิต	ทองมา	สำนักตรวจสอบภายใน
5. คุณนันทนัฐ	ทีลี	สำนักบริหาร
6. คุณนพพร	ยงค์อึ้ง	สำนักบริหาร
7. คุณพิรยา	ทองพรหม	สำนักบริหาร
8. คุณจุฑามาศ	ศิริมูล	สำนักบริหาร
9. คุณปยุตธนา		สำนักบริหาร
10. คุณประภากร	ตั้งประเสริฐศรี	สำนักบริหาร
11. คุณทิมา	ธรรมกิจ	สำนักบริหาร
12. คุณฤทธิเณศ	ปานเถื่อน	สำนักบริหาร
13. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
14. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

คุณอโณทัย อุดมศิลป์ ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด กล่าวเปิดการประชุม สหกรณ์ฯ กำลังเติบโตโดยหลักการเป็นกิจกรรมสำหรับส่วนรวม นำไปสู่การทำงานอย่างใกล้ชิด การเติบโตผลประโยชน์ที่ได้ก็จะเป็นของสมาชิก ทำอย่างไรให้คนในองค์กร ส.ส.ท. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์อย่างชัดเจนเพราะว่าบางท่านจะติดเรื่องเวลาทำงาน ไม่ได้คลุกคลีกับสหกรณ์ เราจึงได้จัดกิจกรรมนี้ขึ้นมา เพื่อฟังพา อาศัยกัน เติบโตไปด้วยกัน ให้มีความยั่งยืน

รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์สหกรณ์บ้านเรามีจุดอ่อน ตัวอย่างข่าวลือทำให้คนเสื่อมศรัทธา ทำอย่างไรจะให้คนไทยเข้าใจเรื่องสหกรณ์ ถ้า ส.ส.ท ทำสหกรณ์สำเร็จจะทำให้สหกรณ์บ้านเราไปได้ดี ตอนนี้ทางสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ทำร้าน Farmer shop เป็นโมเดลสหกรณ์สรรพาหาร Food Coop ซึ่งไม่มีในเมืองไทย

คนไทยเราจะอยู่อย่างไรเกี่ยวกับความปลอดภัยอาหาร ความซับซ้อนของการจัดหา จึงเสนอเอาภาคีเครือข่ายเรื่องอาหารสุขภาพปลอดภัยมาบริการประชาคม ส.ส.ท ผลตอบรับการประเมินอยู่ในระดับดีราคาไม่แพง

แนวคิดกับเรื่องสหกรณ์ สหกรณ์บริการสื่อสารธณะ จำกัด มีเป้าหมายเรื่องเดียวกับ ไทยพีบีเอสเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม สหกรณ์ตั้งขึ้นมาไม่ได้นำประโยชน์เฉพาะสมาชิกแต่นำประโยชน์สู่สังคมด้วย ในอนาคตถ้าเข้มแข็งจริง ๆ จะร่วมสื่อมวลชนเข้าไปด้วย นำเสนอ SEE (social economy enterprise)

☞ คำถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สมาชิก : เรื่องสวัสดิการเรื่องที่อยู่อาศัย จะต้องทำอย่างไร ต้องตั้งสหกรณ์ใหม่หรือไม่?

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : สหกรณ์บริการสามารถทำได้เพราะวัตถุประสงค์เราเปิดกว้างขึ้นอยู่กับสมาชิก สหกรณ์อาจจะไปจ้างผู้รับเหมาช่วง สหกรณ์ไม่ได้ทำเอง แต่ไปจ้างผู้รับเหมาช่วง อันนี้เป็นหลักการ แต่ถ้าจะจริงจังจะต้องประสานงานกับสำนักนายทะเบียนสหกรณ์ คุยกันในรายละเอียด ยกตัวอย่าง สอ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เงินเหลือเยอะ เลยให้คณะหน่วยงานต่างๆ มายืมเงินไปสร้างอาคาร โดยมีวิธีการที่สามารถทำได้ ข้อดีคือไม่เสี่ยงเป็นการลงทุนภายในหน่วยงานที่สามารถติดตามได้ บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องของการพึ่งพาและร่วมมือกัน

ถ้าเกิดไทยพีบีเอสมีสวัสดิการ แล้วเราให้คณะกรรมการสหกรณ์ไปคุยกับคณะกรรมการสวัสดิการไทยพีบีเอส ขอจัดสรรเงินทุน อย่างน้อยๆที่เข้ามาทำงานใหม่ ๆ อายุ 23-24 ,มีคอนโดของตัวเอง จำหน่ายให้กับพนักงานกับสมาชิก เราจะสามารถคุยกับคณะกรรมการนำเงินมาจัดสรรให้กับพนักงานหรือสมาชิกสหกรณ์สามารถทำได้หรือไม่

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : แยกเป็น 2 เพราะสหกรณ์เป็นองค์กรอิสระ แต่มีหลายที่ที่เขาทำได้ เพราะคณะกรรมการไทยพีบีเอสอยากให้สวัสดิการอยู่แล้ว ถ้าคณะกรรมการสวัสดิการเชื่อมั่นไว้วางใจสหกรณ์ที่จะมีบริการกับสมาชิก ทำแล้วเกิดความเที่ยงธรรม น่าจะเป็นไปได้ ซึ่งหลายๆที่ก็ทำกัน แต่ต้องแยกส่วนกันไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมการไทยพีบีเอส ขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายไทยพีบีเอส อนุญาตให้ทำได้หรือเปล่า หรือทำไม่ได้ แต่กรรมการลงมาเสี่ยงด้วยก็ต้องมีข้อตกลงร่วมกัน

สมาชิก : แทนที่เราจะไปกู้ธนาคารมาให้สมาชิก เราไปกู้ไทยพีบีเอส จะดีกว่าหรือไม่

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : เท่าที่เราศึกษามาไม่สามารถทำได้ แต่ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารจะเห็นความสำคัญว่านั่นคือบริการ ต้องลงรายละเอียดอีกทีหนึ่ง การจัดสวัสดิการขึ้นอยู่กับทุนหรือกฎหมายอย่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็นำเงินไปฝากสหกรณ์ แทนที่จะไปฝากธนาคาร แต่ต้องมีแผนร่วมกันกฎหมายของไทยพีบีเอสต้องเอื้อด้วย ให้ไปฝากที่ไหน และห้ามไปฝากที่ไหน

งานสหกรณ์ต้องเอาความเสมอภาคความเท่าเทียมมาเกี่ยวโยง สิ่งที่ถามมา สหกรณ์สามารถทำได้ หากสมาชิกเชื่อมั่นในสหกรณ์ ไว้วางใจคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ บริหารแบบธรรมมาภิบาล มีข่าวสารทั่วถึง

สมาชิก : ประเด็นการให้นโยบายการสนับสนุนยังไม่ชัดเจน เราต้องพึ่งพาตนเองก่อน เราจะทำอย่างไรให้สมาชิกมาใช้บริการอย่างเท่าเทียม

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : ก้าว่างของสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ 1-3 ปี คณะกรรมการยังทำงานพาร์ทไทม์ ไปช่วยทำงานในตำแหน่งของสหกรณ์ก่อน แต่เมื่อมีเงินทุนมากพอ เป็นสูตรสำเร็จเลยสหกรณ์ต้องจ้างผู้จัดการมืออาชีพ กรรมการทำไม่ไหวแน่นอน เพราะงานต้องเป็นธรรมมาภิบาล

ขั้นที่ 2 ต้องสร้างความเข้าใจความเชื่อมั่น ทำไมสมาชิกไม่กล้ามาถือหุ้น ต้องประชาสัมพันธ์ให้มาสมัครเป็นสมาชิก สหกรณ์เลือกคณะกรรมการสหกรณ์ที่ดี สมาชิกเข้าประชุมใหญ่ ให้สมาชิกมาถือหุ้นประจำก็จะมีทุนดำเนินงานขึ้นมาติดหน่อย เราต้องรวมพลัง ใช้ประชามมาช่วยกันจะเกิดพลัง คณะกรรมการไทยพีบีเอสจะต้องหันมาให้ความสำคัญ หากทีมไปประชาสัมพันธ์ หากแม่เหล็กของแต่ละฝ่ายพูดคุยกัน

พอได้สมาชิกแล้ว ต้องมาคิดกิจกรรม กิจกรรมอะไรนำมาซึ่งรายได้ กิจกรรมอะไร ที่นำร้านอาหารมาเพราะว่าพวกเขาต้องทาน ต้องบริโภค เอาของจำเป็นมาขายก่อน การฝากเงินการให้กู้ คนไทยพีบีเอสเครดิตดี ไม่น่าจะมีหนี้สูญ จะมีรายได้ไปต่อยอดอย่างอื่น เช่นการจัดอบรม ไม่ได้อบรมเอง ไปจ้างผู้เชี่ยวชาญมา อบรมเรื่องวิชาชีพ จะเป็นรายได้ของสหกรณ์บริการเราได้ ได้ทั้ง 2 เรื่อง คือสังคม และรายได้

สมาชิก : อยากให้มีการประชาสัมพันธ์งบรายได้ เงินของสหกรณ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : สามารถทำได้ แต่สหกรณ์ตั้งใหม่ยังไม่มีเงินพอจ้างเจ้าหน้าที่ คนไม่พอทำหน้าที่ โดยหลักสากลจะเผยแพร่ปีละครั้ง โดยจะให้ผู้ตรวจสอบไปประชุมกับคณะกรรมการ แล้วทำการสื่อสารกับสมาชิก

สมาชิก : เรื่องการซื้อสินค้าในสหกรณ์อยากให้ราคาถูกลงกว่าโชห่วยสัก 50 สตางค์ จะเกิดความรู้สึกดี สินค้าพวกสบู่อาสีฟัน ผงซักฟอก แม่บ้านต้องซื้อประจำ เราเอารถมาจอดที่ออฟฟิศเราก็ซื้อของที่สหกรณ์กลับบ้านได้เลย

ผู้อำนวยการสถาบันฯ : โครงสร้างตลาดสินค้าในเมืองไทยสหกรณ์ทำไม่ได้ เซเว่นทำได้เพราะมีสาขาที่คุ้มทุน สหกรณ์ไปรับของมาขายต่อช่วง ต้องทำการรวมซื้อรวมจำหน่ายการสั่งซื้อมาเราจะได้สินค้าราคาถูก ห้ามขายสินค้าราคาต่ำกว่าราคาตลาด สมาชิกต้องทำหน้าที่อุดหนุน อดทนซื้อราคาตลาดไปก่อน ปีหน้าสมาชิกค่อยเข้าที่ประชุมใหญ่มอบนโยบายคณะกรรมการในราคาถูก

ข้อเสนอแนะ

1. แม่บ้านอุปกรณ์ไฟฟ้าเสีย อยากให้สหกรณ์มีบริการซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า แทนที่จะไปให้ช่างข้างนอกซ่อมโดยที่ไม่รู้ว่าราคาซ่อมยุติธรรมหรือป่าว โดยให้สหกรณ์รวบรวมพนักงานที่เป็นช่างมาให้บริการซ่อมสร้างรายได้ให้กับพนักงานและสหกรณ์

2. ขาดการสื่อสารเรื่องสหกรณ์มีเงินปันผล เฉลี่ยคืน ซื้อมากปันผลมาก แต่เดือนน่าจะมีการจัดเวทีพูดคุยรับฟังความคิดเห็นกันในเรื่องการให้บริการของสหกรณ์

สินค้าในร้านสหกรณ์บางครั้งก็ขาดไม่มี อยากให้มีตลอด ถ้าไม่มีจะเกิดความรู้สึกไม่อยากเข้าอีก ขาดความ
ไว้วางใจ

3. ต้องตั้งกรรมการ ตั้งระเบียบ ประเภทหมวดหมู่สินค้า คัดสินค้าของพนักงานมาจำหน่ายในร้าน
สหกรณ์

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ
ในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัดครั้งที่ 2
สำนักบริหารและสำนักตรวจสอบภายใน
วันพุธที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เวลา 16.30-17.20 น.
ณ ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณพรศักดิ์	ทับเที่ยง	คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ฝ่ายประชาสัมพันธ์
3. คุณศิริพงษ์	พรหมรักษ์	ฝ่ายยุทธศาสตร์
4. คุณปยุณยารัตน์	ภูมิรัชชานนท์	สำนักอำนวยการ
5. คุณกัลยา	อนพินท์	สำนักอำนวยการ
6. คุณรชตกร	วงศ์สุวรรณ	สำนักอำนวยการ
7. คุณจามจุรี	นรภูมิพิสุทธิ์	สำนักอำนวยการ
8. คุณนิตยา	ศรีทนน	สำนักอำนวยการ
9. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	สำนักวิศวกรรม
10. คุณปทุมวดี		สำนักอำนวยการ
11. คุณนนทพันธุ์	ทีสี	สำนักบริหาร
12. คุณบัญชา		มัลติมีเดีย
13. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
14. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

คุณพรศักดิ์ ทับเที่ยง คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมจะได้นำความรู้ความเข้าใจไปเผยแพร่ชี้แจงเชิญชวนให้สมาชิกสหกรณ์หรือเพื่อนร่วมงานเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์และใช้บริการ

หลังจากนั้น รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันสถาบันได้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแนะนำตัว และชี้แจงแนะนำความเป็นมาของการจัดตั้งสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัดด้วยบริบทของการเป็นสื่อสื่อสารณะ ไม่ควรจัดเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ มาเป็นสหกรณ์บริการซึ่งทำอะไรได้มากกว่า ถ้าหากไทยพีบีเอส ทำสำเร็จจะเป็นโมเดลให้เป็นแบบอย่าง ต้องขอบคุณกรรมการรุ่นบุกเบิกที่เสียเวลาสละ โดยมีค่าตอบแทน

สหกรณ์บริการมีดีอย่างไร สหกรณ์บริการ ถ้าสมาชิก/ประชาคมอยากให้สหกรณ์มีบริการอะไรให้สามารถทำได้ แต่ถ้าเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์กฎหมายจะระบุให้ทำได้คือ ระดมเงินออมและให้กู้เท่านั้น ถ้าพนักงานของเรามีความสามารถ ถ่ายวีดีโอ ทำวีดีทัศน์ บางคนเป็นวิทยากรเก่ง บางคนเป็นผู้สื่อข่าวเก่ง ใน

ลักษณะแบบนี้ในต่างประเทศเรียก Worker Cooperative สมาชิกเป็นทั้งลูกจ้างและเป็นเจ้าของด้วย กำไรนำมาจัดสรรกัน แต่ในประเทศเราไม่มี มีแต่สหกรณ์บริการ สามารถใช้กลไกของสหกรณ์ไปรับงาน แต่ไม่ได้หวังกำไร เป็นการบริการ มาสร้างสรรคงานตนเองให้กับสังคมแต่มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งในบ้านเราไปจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน

หลังจากนั้นผู้อำนวยการได้นำเสนอแผนที่กลยุทธ์ของสหกรณ์บริการ 4 เสาหลักกลยุทธ์ซึ่งเป็นภาพฝันของสหกรณ์ที่ได้จัดทำขึ้นในปีที่ผ่านมา พร้อมให้ข้อมูลข่าวสารและให้ข้อมูลเรื่องสหกรณ์

ในโลกใบนี้มีธุรกิจ 3 ส่วนตาม 3 Economic Model เอกชนก็จะแสวงหากำไร ภาครัฐจะช่วยเหลือด้วยการแทรกแซงทางการตลาด สหกรณ์เป็นทางสายกลางเราเป็นสหกรณ์ที่เป็นธุรกิจฐานสังคมเป็นสหกรณ์แท้ เอาสมาชิกเป็นตัวต้องตอบโจทย์ให้กับสมาชิก

ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของบุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการฝ่ายจัดการ และสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการเป็นฝ่ายที่เสียสละเวลาไปทำหน้าที่ในการบริหารตามนโยบายสมาชิก โดยจะไปอำนวยความสะดวกกำกับกับการดำเนินการฝ่ายจัดการ โดยคนทั้ง 3 มีบทบาทในการบริหารจัดการสหกรณ์เท่ากัน ต้องดูบทบาทให้ถูกต้อง สมาชิกไปล่วงล้ำคณะกรรมการไม่ได้ แต่ไปให้นโยบายคณะกรรมการตามข้อบังคับตามกฎหมายได้ คณะกรรมการก็มีเครื่องมือคือระเบียบออกมาได้ ปฏิบัติตามระเบียบก็จะได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก ส่วนมติที่ประชุมคณะกรรมการ ก็จะไปกำกับดูแลฝ่ายจัดการอีกที

แนวคิดค่านิยมสหกรณ์เป็นสากล มีคนมากกว่า 250 ล้านคน เป็นองค์กรช่วยเหลือพึ่งพาตนเองจะไปรับความช่วยเหลือจากใครต้องเป็นอิสระ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 เรื่อง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อยู่ได้ด้วยการศึกษาคุณค่าสหกรณ์ จะต้องมีค่านิยมของปัจเจกบุคคล 10 ประการ และหลักสหกรณ์สากล 7 ประการ

1. หลักการเปิดรับสมาชิกทั่วไปตามความสมัครใจ
2. หลักการดำเนินกิจการตามหลักประชาธิปไตยโดยมวลสมาชิก
3. หลักการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
4. หลักการปกครองตนเองด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลาง
5. หลักการให้การศึกษ ฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสาร
6. หลักการความร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์
7. หลักการเอื้ออาทรต่อชุมชน

ในช่วงท้ายผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซักถามในประเด็นปัญหาการสร้าง ความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ที่เป็นข่าวโด่งดังในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งผู้อำนวยการได้อธิบายให้เชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ สมาชิกต้องเข้ามาสอดส่องดูแล ทำหน้าที่ของสมาชิก สร้างเครือข่ายความเชื่อมั่นในสหกรณ์

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ
ในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัดครั้งที่ 3
สำนักทรายการ

วันพุธที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เวลา 16.30-17.20 น.

ณ ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณณรงค์ศักดิ์ อำไพวรรณ	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 2
3. คุณพีรญา ทวีหิรัญวงศ์	สำนักทรายการ
4. คุณปวีณา รัตนภรณ์	สำนักทรายการ
5. คุณซารีพะย ราชเรียบ	สำนักทรายการ
6. คุณศิริภาภรณ์ อุดมมนตรี	สำนักทรายการ
7. คุณสายสุดา ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
8. คุณสุพจน์ สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

คุณณรงค์ศักดิ์ อำไพวรรณรองประธานสหกรณ์ กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมจะได้นำความรู้ความเข้าใจไปเผยแพร่ชี้แจงเชิญชวนให้สมาชิกสหกรณ์หรือเพื่อนร่วมงานเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์และใช้บริการ

หลังจากนั้น รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้แนะนำที่มนักวิจัย คุณสายสุดา ศรีอุไร และคุณสุพจน์ สุขสมงาม และชี้แจงการประชุมให้ข้อมูลข่าวสารและให้ข้อมูลเรื่องสหกรณ์ โดยจะเป็นในรูปแบบการซักถามกัน โดยมีใจความสำคัญสรุปได้คือ

ประเด็นข้อสังเกตประชาคม ส.ส.ท.ยังไม่สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะจำกัด สมาชิกต้องการอะไรจากสหกรณ์ สมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์ฯ สมาชิกต้องใช้บริการสหกรณ์ ข้อมูลจากทั่วโลก บอกว่าอีก 5 ปีธุรกิจที่จะเติบโตและมั่นคงคือธุรกิจสหกรณ์เพราะว่าธุรกิจที่แสวงหากำไร จะไปไม่รอด ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องวิกฤติศรัทธา วิกฤตสิ่งแวดล้อม เราต้องพึ่งพาต้องร่วมมือกัน

แนวคิดการร่วมมือพึ่งพากันมีมาเป็นร้อยกว่าปี แต่พอเข้ามาในประเทศไทยโดยการส่งเสริมของภาครัฐ ทำให้บางสหกรณ์ขาดความเป็นอิสระ ผู้จัดการไม่มีเวลาบริหารสหกรณ์ไม่ได้อยู่รับใช้สมาชิก

หลังจากนั้นผู้อำนวยการได้อธิบายในโลกใบนี้มีธุรกิจ 3 ส่วนตาม 3 Economic Model สหกรณ์เป็นทางสายกลางเราเป็นสหกรณ์ที่เป็นธุรกิจฐานสังคมเป็นสหกรณ์แท้ เอาสมาชิกเป็นตัวต้องตอบ โจทย์ให้กับสมาชิก สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์จะเป็นผู้นำทางด้านธุรกิจฐานสังคม ในวันที่ 16 กันยายน นี้

เราจะประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์และสหกรณ์ที่มีคุณค่า และมีการเสวนา โดยเชิญคุณมีชัย วีระไวทยะ นายกสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน และคุณสุทัศน์ ปัทมสิริวัฒน์ผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตมาร่วมเสวนา

ถ้าพวกเราคิดว่าค่านิยมเรื่องการพึ่งพาร่วมมือกันเป็นประโยชน์ก็ต้องมาร่วมมือกัน สมัครงเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด แนวคิดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์บริการจะอยู่ในข้อบังคับว่าสหกรณ์จะจัดให้มีบริการอะไรบ้าง ทำได้กว้าง เราจะเอาสินค้าของสมาชิกมาจำหน่ายก็ได้ เราจะช่วยเหลือสมาชิกด้านคดีความก็ได้ ส่งเสริมสวัสดิการด้านครอบครัว จัดหาที่อยู่อาศัย มีสมาชิกที่ชำนาญเรื่องทำสื่อ หารายได้ตามความถนัดเพื่อเป็นรายได้สมาชิกและส่วนหนึ่งเป็นรายได้เข้าสหกรณ์เพื่อจัดเป็นสวัสดิการ ซึ่งในต่างประเทศคือ worker cooperative ในประเทศเราไม่มีกฎหมายรองรับ ถูกจัดตั้งเป็น SME โอท็อปแทน

FLO / UN มาชวนรัฐบาลน่าจะมาตั้งเป็น worker cooperative แบบสหกรณ์บริการ สมาชิกเป็นเจ้าของด้วย เป็นคนงานด้วย ได้ทั้งค่าจ้าง ค่าตอบแทนการทำงาน ได้เป็นเจ้าของธุรกิจในเวลาเดียวกันใน ส่วนรัฐบาลจะมีนโยบายประชานิยมมาให้ หากประเทศไทยมีการคอร์รัปชันมาก จะไปกันไม่รอด เกิดความเลื่อมล้ำมาก ไม่มีความเท่าเทียม ประชาชนส่วนใหญ่ 80-90 % ยังยากจนอยู่

อีกด้านหนึ่งเป็นธุรกิจเอากำไรเป็นที่ตั้ง แต่พวกเราเป็นทางสายกลาง เป็นองค์กรธุรกิจเพื่อประชาชนโดยประชาชน เป็นธุรกิจฐานสังคม เป็นสหกรณ์แท้ มารวมตัวกัน มาบริหารจัดการร่วมกัน เอาสมาชิกเป็นตัวตั้ง ร่วมมือพึ่งพากันและตอบโจทย์ให้กับสมาชิก

ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของบุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการฝ่ายจัดการ และสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการเป็นฝ่ายที่เสียสละเวลาไปทำหน้าที่ในการบริหารตามนโยบายสมาชิก โดยจะไปอำนวยความสะดวกจัดจ้างกำกับการดำเนินการฝ่ายจัดการ โดยคนทั้ง 3 มีบทบาทในการบริหารจัดการสหกรณ์เท่ากัน ต้องดูบทบาทให้ถูกต้อง สมาชิกไปล่วงล้ำคณะกรรมการไม่ได้ แต่ไปให้นโยบาย คณะกรรมการตามข้อบังคับตามกฎหมายได้ คณะกรรมการก็มีเครื่องมือคือระเบียบออกมาได้ ปฏิบัติตามระเบียบก็จะได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก ส่วนมติที่ประชุมคณะกรรมการ ก็จะไปกำกับดูแลฝ่ายจัดการอีกที

คนสหกรณ์ในบ้านเรากำลังจะเข้าใจผิด สหกรณ์บางประเภทอยากเข้าไปอยู่ในการกำกับกระทรวงการคลัง ถ้าเป็นอย่างนั้นจะถูกเก็บภาษี เพราะอยู่กลุ่มเดียวกับสถาบันการเงิน สหกรณ์บางประเภทจะไปอยู่กับกระทรวงพัฒนาสังคมฯ แนะนำว่าไม่ต้องไปอยู่ไหน ควรจะอยู่ด้วยกัน รัฐบาลไม่ต้องมายุ่งให้สหกรณ์เรามีองค์กรกลางให้ได้ ถือเป็นสิ่งที่ดีที่สุด แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ

แนวคิดค่านิยมสหกรณ์เป็นสากล มีคนมากกว่า 250 ล้านคน เป็นองค์กรช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง จะไปรับความช่วยเหลือจากใครต้องเป็นอิสระ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 เรื่อง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อยู่ได้ด้วยการศึกษาคุณค่าสหกรณ์ จะต้องมีค่านิยมของปัจเจกบุคคล 10 ประการ และหลักสหกรณ์สากล 7 ประการ

1. หลักการเปิดรับสมาชิกทั่วไปตามความสมัครใจ
2. หลักการดำเนินกิจการตามหลักประชาธิปไตยโดยมวลสมาชิก
3. หลักการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
4. หลักการปกครองตนเองด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลาง

5. หลักการให้การศึกษา ฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสาร
6. หลักการความร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์
7. หลักการเอื้ออาทรต่อชุมชน

ประชาคม ส.ส.ท.กับสหกรณ์เชื่อมโยงกับแบบไหน เราประกาศตัวเป็นสถาบันสื่อสาธารณะ อะไรจะหล่อหลอม สหกรณ์นี้แหละ จะทำหน้าที่ สมาชิกต้องช่วยกันคิดกิจกรรมสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างสวัสดิการให้กับสมาชิก ทุนการศึกษาบุตรหลานสมาชิก เมื่อสมาชิกอยู่ดี ก็จะหล่อหลอมกลมเกลียวเป็นสถาบันที่พึ่งพารวมมือกัน สหกรณ์ก็จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายวิสัยทัศน์ขององค์กรด้วย

หลังจากนั้นผู้อำนวยการได้นำเสนอแผนที่กลยุทธ์ของสหกรณ์บริการ 4 เสาหลักกลยุทธ์ อยากรู้ให้สหกรณ์บริการฯ เป็นแนวปฏิบัติที่ดีจะช่วยยกระดับสหกรณ์ในบ้านเราได้ สหกรณ์ร้านค้าในบ้านเราสู้ 7-11 ไม่ได้เพราะไม่ได้ break-even point โดยได้ยกกรณีตัวอย่าง ร้านอัลฟาฟ่าในประเทศออสเตรเลียมีสมาชิก 1,200 คน มาอุดหนุน

ข้อเสนอในการปรับปรุงร้านสหกรณ์ของสหกรณ์บริการ

1. อยากรู้ให้ร้านสหกรณ์ ร้านค้าชุมชนอยู่ในห้องเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน
2. รองประธานอยากรู้ทำร้านให้เหมือนไร่สุวรรณ หรือร้าน Farmer shop แต่ช่วงแรกต้องใช้เวลารสร้างใจ สร้างความเชื่อมั่นคณะกรรมการไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดตั้ง อยากรู้ให้ทุกคนไปช่วยประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับเครือข่าย ให้มาใช้บริการสหกรณ์มองในอนาคต เรากำลังร่างระเบียบทุนการศึกษาบุตรสมาชิกเรียนดี และเงินช่วยเหลือทำศพ
3. เรื่องตลาดนัดผักผลไม้ สหกรณ์ก็มีแผนจะทำ จะมีการทำโครงการของขวัญปีใหม่ ต้องประชาสัมพันธ์ เราต้องปลุกคน 500 คนให้เป็นสมาชิกให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันด้วยกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ
ในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 4
วันพุธที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เวลา 16.30-17.30 น.
ณ ห้องประชุม 301 ชั้น 3 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณกอบสิน	ชนพลิน	คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จก.
3. คุณสมชาย	แสงอุทัย	ฝ่ายซ่อมบำรุง
4. คุณสุภัตรา	คำแทน	มัลติมีเดียและสารสนเทศ
5. คุณสุทัย	วินิจชัย	วิศวกรรม
6. คุณศิริรักษ์	อารีย์ชน	เครือข่ายสื่อ
7. คุณจิรัฐดา	กัลยา	กฎหมาย
8. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	วิศวกรรม
9. คุณภาวิณี	ต้นภูมิ	วิศวกรรม
10. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	วิศวกรรม
11. คุณพรศักดิ์	ทับเที่ยง	วิศวกรรม
12. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	วิศวกรรม
13. คุณกฤษณะ	พุงพัน	วิศวกรรม
14. คุณนนทรัฐ	ทีสี	บริหาร
15. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
16. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

คุณกอบสิน ชนพลิน คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ หลังจากนั้น รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้แนะนำทีมนักวิจัย และชี้แจงการประชุมให้ข้อมูลข่าวสารและให้ข้อมูลเรื่องสหกรณ์

ในช่วงแรกเป็นการแนะนำตัวผู้เข้าร่วมการประชุมโดยการตั้งคำถามว่า ผู้เข้าร่วมประชุมคาดหวังต้องการอะไรจากสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ซึ่งสรุปได้คือ

1.ให้มีบริการเล็กๆน้อยๆ มีสินค้ามาขาย มีเงินปันผล รถตู้รับ-ส่ง ราคาถูก หรือล้างรถ อยากรให้เป็นสวัสดิการเล็กๆ น้อยๆ ในองค์กร

2.อยากให้สหกรณ์เป็นผู้คุมลิขสิทธิ์ของ ส.ส.ท. เพราะเรามีรายการเยอะมาก ถ้าสหกรณ์สามารถทำได้เหมือนบริษัทก็จะดี เหมือนเป็นตัวแทนพนักงาน เป็นองค์กรที่แยกออกมาทำอะไรตามกฎหมาย แทนที่จะไปจ้างบริษัท

3.บางกรณีจะไปขัดกฎหมาย ถ้าเราสามารถอธิบายได้ว่าแทนที่เราจะไปจ้างบริษัท เราก็จะใช้สหกรณ์ ให้สหกรณ์ดูแลระบบของเราทั้งหมด แต่คิดว่าทำได้ยาก

หลังจากนั้นผู้อำนวยการได้ยกตัวอย่างฟอนเทียร์รา คือสหกรณ์ที่มีเจ้าของเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมชาวนิวซีแลนด์ เป็นตัวแทนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมกว่าร้อยละ 96 ของประเทศ ทำธุรกิจเหมือนบริษัท และกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน ซึ่งมีโรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์ เป็นแกนนำก็มีแนวคิดเดียวกับ ส.ส.ท. ที่ต้องการให้พนักงานมีสวัสดิการ มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เมื่อมีความต้องการจะได้จากสหกรณ์ สมาชิกต้องรู้ว่าต้องทำอะไร มีหน้าที่อย่างไร สหกรณ์เป็นองค์กรเพื่อสมาชิกต่างกับธุรกิจทั่วไป ใน 1 ปีที่ผ่านมาเราเห็นตรงกันว่างานของ ส.ส.ท. กับงาน ของสหกรณ์เป็นงานเดียวกัน

มีน้องๆหลายคนในการประชุมที่ผ่านมามีความต้องการซื้อของอุปโภค บริโภค ถ้าทุกคนซื้อสหกรณ์จะได้ประมาณการจำนวนซื้อได้ คำนวณจุดคุ้มทุนได้ จำเป็นต้องสร้างคนให้มีจิตสำนึกพึ่งพาร่วมมือกัน คณะกรรมการต้องมีแผน บริหารคน บริหารเงิน ระบบการให้บริการ มีธรรมาภิบาล

ในเรื่องของการรายงานงบ สหกรณ์สามารถรายงานได้ในลักษณะงบทดลอง รายรับ-รายจ่าย เป็นไปตามแผนหรือไม่ จะรายงานงบการเงินในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังไม่เพียงพอ สหกรณ์ในระยะแรกตั้งยังไม่มีพนักงานประจำ ต้องอดทนไป 1-3 ปี สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ สมาชิกต้องอุดหนุนสหกรณ์ เชื่อมั่นไว้วางใจ

ข้อมูลจากทั่วโลกบอกว่าอีก 5 ปีธุรกิจที่จะเติบโตและมั่นคงคือธุรกิจสหกรณ์เพราะว่าธุรกิจที่แสวงหากำไร จะไปไม่รอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิกฤติศรัทธา วิกฤตสิ่งแวดล้อม เราต้องพึ่งพาต้องร่วมมือกัน

ถ้าพวกเราคิดว่าค่านิยมเรื่องการพึ่งพาร่วมมือกันเป็นประโยชน์ก็ต้องมาร่วมมือกัน สมัครงานสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด แนวคิดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์บริการจะอยู่ในข้อบังคับว่าสหกรณ์จะจัดให้มีบริการอะไรบ้าง ทำได้กว้าง

ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของบุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิก โดยคณะกรรมการดำเนินการเป็นฝ่ายที่เสียสละเวลาไปทำหน้าที่ในการบริหารตามนโยบายสมาชิก โดยจะไปอำนวยความสะดวกกำกับกับการดำเนินการฝ่ายจัดการ โดยคนทั้ง 3 มีบทบาทในการบริหารจัดการสหกรณ์เท่ากัน ต้องดูบทบาทให้ถูกต้อง เครื่องมือของคณะกรรมการคือการเข้าประชุมประจำเดือน หน้าที่ของสมาชิกคือสอดส่องดูแลให้คณะกรรมการปฏิบัติตามข้อบังคับฝ่ายจัดการคือทำแผนธุรกิจ โดยมีคณะกรรมการดูแลฝ่ายจัดการอีกที

ในช่วงท้ายผู้อำนวยการฯ ได้นำเสนอตัวอย่างโมเดลธุรกิจ คือร้านอัลฟาฟา มาอุดหนุน และร้าน Farmer shop

ร้านอัลฟาฟ่า ในประเทศออสเตรเลียมีสมาชิก 1,200 คน มีพนักงานสต็อก 1 คน ผู้จัดการ 1 คน และมีคณะกรรมการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนมาดูแลทำงานเป็นชั่วโมงได้ผลตอบแทนในลักษณะส่วนลดการซื้อสินค้า

ร้าน Farmer shop มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าของนิสิต โดยสินค้าเพื่อสุขภาพ และมีโครงการซื้อข้าวจากชาวนา เป็นการรวบรวมคำสั่งซื้อจากสมาชิก เพื่อจัดการระบบขนส่ง ลดต้นทุน และข้อจำกัดเรื่องสต็อกสินค้า

ข้อเสนอในการปรับปรุงร้านสหกรณ์ของสหกรณ์บริการ

4. อยากให้มีการสำรวจความต้องการของคนซื้อก่อน ส่วนใหญ่สินค้าที่ขายเป็นสินค้าของบริษัทใหญ่ๆ
5. สหกรณ์ไม่ได้ลงถึงชุมชน เป็นสินค้าของห้าง ซื้อใน 7-11 ถูกกว่าในร้านสหกรณ์
6. เดินไกล ถ้ามีจัดส่งจะสะดวก แต่ต้นทุนคงสูง ในอดีตที่ตึกสำนักงานเก่า จะมีพนักงานบางคนทำอาหารกล่องมาส่งถึงที่ โดยเฉพาะกะกลางคืน
7. คนนอกไม่เข้ามาซื้อของข้างใน เพราะเขาไม่รู้ นอกจากเข้ามาสัมมนา

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ
ในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 5
วันพุธที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2556 เวลา 10.30-12.00 น.
ณ ห้องBriefing Room ชั้น 1 อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณสุวรรณี	ยุธานุสรณ์	สวพ.(พัฒนาทุน)
3. คุณสุวันทา		สพท.ระดมทุน
4. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	วิศวกรรม
5. คุณอ้อมจันทร์		เครือข่ายสื่อ
6. คุณสกล	เจริญเวช	สำนักเครือข่าย
7. คุณปาณิสรา	เพชรรัตน์	สำนักรับฟัง
8. คุณณัฐนิชา	ทองมีน	วิศวกรรม
9. คุณชุลีวันท์	มายะการ	บุคคล
10. คุณวาราสีทธิ์	แสงทอง	เครือข่ายสื่อ
11. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	วิศวกรรม
12. คุณนนทน์ฐ	ทีสี	บริหาร
13. คุณวัลย์ลักษณ์	ชมโนนสูง	สำนักเครือข่าย-สื่อพลเมือง
14. คุณรัฐวิทย์	ถนนเมือง	วิศวกรรม
15. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
16. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 10.30 น.

คุณนนทน์ฐ ทีสี คณะกรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ ครั้งที่ 5

หลังจากนั้น รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้แนะนำทีมนักวิจัย คุณสายสุดา ศรีอุไร และคุณสุพจน์ สุขสมงาม และชี้แจงการประชุมให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องสหกรณ์ โดยให้ผู้เข้าร่วมเวทีแนะนำตัว และความคาดหวังในการเข้าประชุมในวันนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้คือ

ผู้อำนวยการสถาบันฯ เฝ้าความจำเป็นในการทำโครงการวิจัยและการจัดตั้งสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ถ้าหากประชาคม ส.ส.ท.เป็นสมาชิก 100% เราจะมีสถาบันการเงินที่มั่นคง แก้ปัญหาความเดือดร้อน เราจะมีร้านสรรพาหารบริการสมาชิก สมาชิกสามารถนำของมาขายได้ในราคายุติธรรม แต่ต้องมีคุณภาพ ปลอดภัย คนที่ศรัทธาจะเข้ามา เราสามารถสร้างตลาดนัดเล็กๆได้ ขายโอเดียนคนในสังคมได้ เราจะ

สามารถสร้างกระแสอะไรได้หลายเรื่อง อาทิ กระแส Food safety ซึ่งคนไทยยังห่างไกล ซึ่งในระยะแรก สหกรณ์ต้องนึกถึงสมาชิกก่อน โดยมีใจความสำคัญสรุปได้คือ

ประเด็นข้อสังเกตประชาคม ส.ส.ท.ยังไม่สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะจำกัด สมาชิกต้องการอะไรจากสหกรณ์ สมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์ฯ สมาชิกต้องใช้บริการสหกรณ์ ข้อมูลจากทั่วโลก บอกว่าอีก 5 ปีธุรกิจที่จะเติบโตและมั่นคงคือธุรกิจสหกรณ์เพราะว่าธุรกิจที่แสวงหากำไร จะไปไม่รอด ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องวิกฤติศรัทธา วิกฤตสิ่งแวดล้อม เราต้องพึ่งพาต้องร่วมมือกัน

ในส่วนของบทบาทหน้าที่ของบุคคล 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการเป็นฝ่ายที่เสียสละเวลาไปทำหน้าที่ในการบริหารตาม นโยบายสมาชิก โดยจะไปอำนวยความสะดวกจัดจ้างกำกับการดำเนินการฝ่ายจัดการ โดยคนทั้ง 3 มีบทบาทในการ บริหารจัดการสหกรณ์เท่ากัน ต้องดูบทบาทให้ถูกต้อง สมาชิกไปล่วงล้ำคณะกรรมการไม่ได้ แต่ไปให้นโยบาย คณะกรรมการตามข้อบังคับตามกฎหมายได้ คณะกรรมการก็มีเครื่องมือคือระเบียบออกมาได้ ปฏิบัติตาม ระเบียบก็จะได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก ส่วนมติที่ประชุมคณะกรรมการ ก็จะไปกำกับดูแลฝ่ายจัดการอีกที่

แนวคิดค่านิยมสหกรณ์เป็นสากล มีคนมากกว่า 250 ล้านคน เป็นองค์กรช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง จะไปรับความช่วยเหลือจากใครต้องเป็นอิสระ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 เรื่อง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อยู่ได้ด้วยการยึดโยงคุณค่าสหกรณ์ จะต้องมีค่านิยมของปัจเจกบุคคล 10 ประการ และหลักสหกรณ์สากล 7 ประการ

1. หลักการเปิดรับสมาชิกทั่วไปตามความสมัครใจ
2. หลักการดำเนินกิจการตามหลักประชาธิปไตยโดยมวลสมาชิก
3. หลักการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
4. หลักการปกครองตนเองด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลาง
5. หลักการให้การศึกษ ฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสาร
6. หลักการความร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์
7. หลักการเอื้ออาทรต่อชุมชน

ประชาคม ส.ส.ท.กับสหกรณ์เชื่อมโยงกับแบบไหน เราประกาศตัวเป็นสถาบันสื่อสารณะ อะไร จะหล่อหลอม สหกรณ์นี้แหละ จะทำหน้าที่ สมาชิกต้องช่วยกันคิดกิจกรรมสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้าง สวัสดิการให้กับสมาชิก พุนการศึกษาบุตรหลานสมาชิก เมื่อสมาชิกอยู่ดี ก็จะช่วยหลอมกลมเกลียวเป็นสถาบัน ที่พึ่งพารวมมือกัน สหกรณ์ก็จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายวิสัยทัศน์ขององค์กรด้วย

หลังจากนั้นผู้อำนวยการได้นำเสนอแผนที่กลยุทธ์ของสหกรณ์บริการ 4 เสาหลักกลยุทธ์ อยากรให้ สหกรณ์บริการฯ เป็นแนวปฏิบัติที่ดีจะช่วยยกระดับสหกรณ์ในบ้านเราได้ สหกรณ์ร้านค้าในบ้านเราสู้ 7-11 ไม่ได้เพราะไม่ได้ break-even point โดยได้ยกกรณีตัวอย่าง ร้านอัลฟาฟ่าในประเทศออสเตรเลียมีสมาชิก 1,200 คน มาอุดหนุน

ข้อเสนอในการปรับปรุงบริการของสหกรณ์

1. อยากรู้ว่าสหกรณ์ขาดทุนหรือกำไร มีข่าวออกมาว่ามีคนถอนหุ้น ออกกัน อยากให้มีการเปิดการชี้แจง มีข่าวมีกระแสข่าวว่าสหกรณ์จะขาดทุน
2. การเข้าถึงในปัจจุบันมีสินค้า กลไกของสหกรณ์ยังไม่ชัดเจน จะนำไปวางขายได้อย่างไร บางทีเดินเข้าไปมีแต่เจ้าหน้าที่ขาย ไม่สามารถตอบได้ ว่ากลไกการจัดการสินค้าเป็นอย่างไร ระบบกลไกไม่ชัดเจน คนจึงมองว่าถ้านำสินค้ามาวาง จะกระจายจะขายได้ไหม รูปแบบของร้านไม่ตอบโจทย์ คนจึงเลือกไปซื้อที่อื่น ถ้ามีการเปิดโต๊ะคุยกัน หาจุดคุยกัน เคยเป็นเยาวชนสหกรณ์จัดกิจกรรม ศุภรรักษา เอาของมาแลกกัน ให้สมาชิกเอาของมาแลกกัน ไม่จำเป็นต้องซื้อสินค้า มีกิจกรรมให้เอื้ออาทรกันก่อน
3. เป็นฝ่ายที่จัดการประชุมขึ้นบ่อยมาก ขนมหที่สั่งจะจำนวนมาก สั่งแต่ที่สหกรณ์ เพราะสหกรณ์เป็นของเรา ถ้าเป็นไปได้ อยากให้มีการพัฒนา สิ่งแรกที่ยากให้ปรับ คือพนักงานของสหกรณ์ เรามาซื้อของที่สหกรณ์ พนักงานยิ้มให้เราหน่อยก็ได้ เราเข้า 7-11 กว่า เป็นที่ระบบบริหารมากกว่า
4. การมีจิตสำนึกร่วม อยากให้มีความร่วมมือในการสั่งน้ำ สหกรณ์สั่งน้ำแบรนด์ไทยพีบีเอสมาจำหน่ายในสหกรณ์ ไม่ใช่เรื่องรายได้ แต่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ อยากทำงานร่วมกับสหกรณ์ มีอะไรพูดคุยร่วมมือกัน ซึ่งท้ายสุดได้ประโยชน์ร่วมกัน โดยผู้อำนวยการสถาบันฯ จะมีการนัดหมายสร้างเครือข่ายคนสร้าง Trust จะทำแผนร่วมกันเสนอทางคณะกรรมการภายหลัง
5. ทำไมเราเข้า 7-11 ทั้งที่สหกรณ์อยู่ใกล้กว่า ทำไมร้านสหกรณ์ ไม่อยู่ที่เดียวกับศูนย์อาหาร มีคนแปร่งฟันทุกวัน แต่ไม่มียาสีฟันขาย เข้า 7-11 ทุกวันเพื่อเอาแอสแตมป์ สมาชิกไม่มีแรงจูงใจเข้าใช้บริการสหกรณ์ เข้าโลตัส มีคลับการ์ด ไม่ต้องรอปันผลปลายปี
6. เราต้องเปลี่ยนความเคยชินบางอย่าง หันมาใช้สินค้าของสหกรณ์
7. เอาสินค้าใหม่มาทดลอง จัดโปรโมชั่น หรือซื้อในราคาที่ถูก

เลิกประชุมเวลา 12.00 น.

รายงานการประชุม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.

วันอังคารที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เวลา 10.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

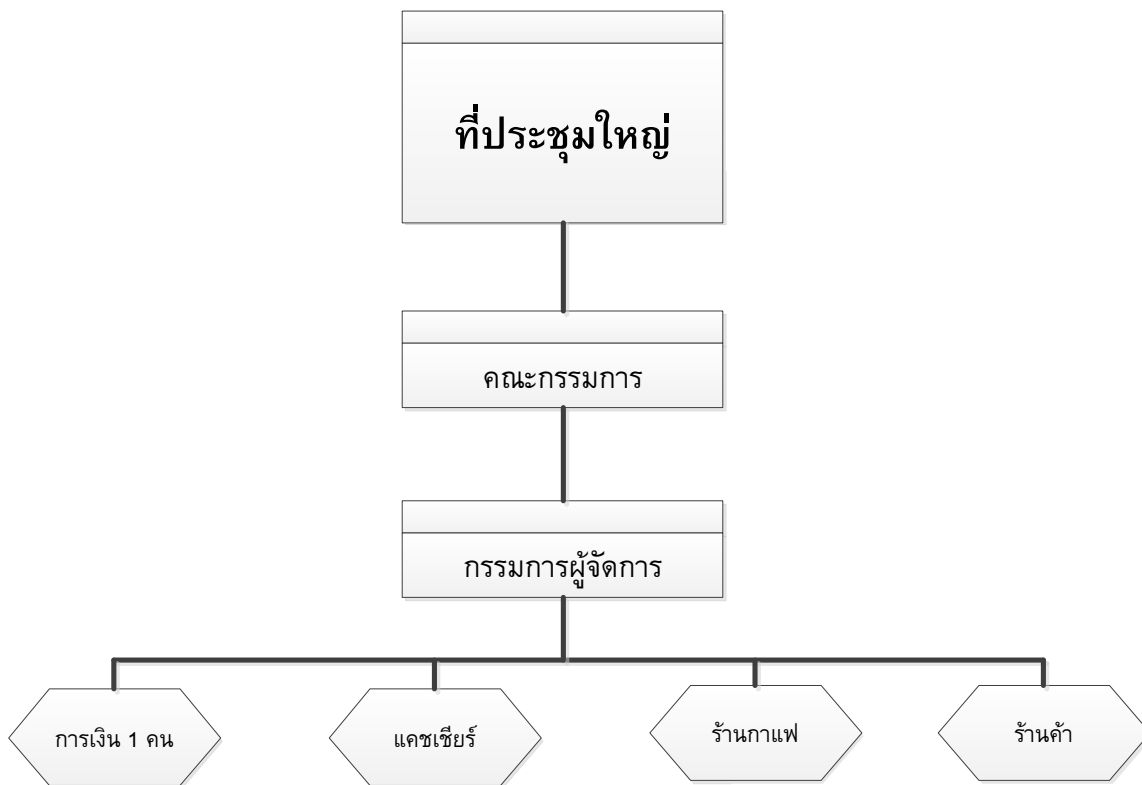
1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณกอบสิน	ชนผลิน	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 1
3. คุณธนา	ท้วประโคน	กรรมการและผู้จัดการ
4. คุณณรงค์ศักดิ์	อำไพวรรณ	กรรมการ
5. คุณสมชาย	ทับเที่ยง	กรรมการ
6. คุณชุกษา	โสภิชฎกมล	กรรมการ
7. คุณนนทณัฐ	ทีสี	กรรมการ
8. คุณพรศักดิ์	ทับเที่ยง	กรรมการ
9. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	กรรมการ
10. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	กรรมการ
11. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
12. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

ในวันนี้ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแผนการดำเนินโครงการวิจัยสำหรับกิจกรรมที่ทีมวิจัยจะดำเนินการภายใต้โครงการวิจัยการพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ ในช่วงแรก ผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้หารือสำหรับแนวทางในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของสหกรณ์ในช่วงที่ผ่านมา ตามเสาหลักกลยุทธ์ ซึ่งคุณนนทณัฐ ทีสี ได้แจ้งผลการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก ทั้ง 5 ครั้งที่ผ่านมาแก่ที่ประชุมคณะกรรมการประจำเดือนรับทราบ ซึ่งมีกลุ่มศูกร์รักษา กลุ่มกิจกรรม สานสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็นตัวแทนสมาชิกในการสร้าง Trust

โดยคุณธนา ท้วประโคน กรรมการและผู้จัดการ ได้รายงานสถานการณ์ทั่วไปของการดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งข่าวสหกรณ์เครดิตยูเนียนส่งผลกระทบต่อสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ มีสมาชิกลาออกไปหลายราย มีผลต่อการที่สหกรณ์ไปขอกู้เงินธนาคารมาเพิ่มเงินทุนหมุนเวียน

ในขณะนี้สหกรณ์มีโครงสร้างคือ

ซึ่งในขณะนี้สหกรณ์ต้องการพนักงานบัญชีเพิ่ม 1 ตำแหน่ง ในเรื่องของการสร้างความเชื่อมั่นแก่สหกรณ์ได้มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ผลประกอบการของสหกรณ์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบถึงความโปร่งใส ทั้งนี้คุณนนทณัฐ ทีสี จะดำเนินการส่งข้อมูลลงบททดลองให้แก่ทีมวิจัยเพื่อทำข้อมูลทางการเงินแก่สหกรณ์

คุณธนาได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าในขณะนี้มีแผนจะไปกู้เงินจากกระทรวงการคลัง แต่จะขอข้อมูล Cash Flow โดยจะเจรจาขอปลอดต้น 1-2 ปี

แนวทางการจัดโครงการตลาดนัดสีเขียวและโครงการของขวัญปีใหม่ ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 2-3 ธันวาคม โดยทางคณะกรรมการจะดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และสถานที่ โดยเห็นชอบที่จะจำหน่ายสินค้าอาหารปลอดภัยรวมกัน 5 บูธ โดยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์จะประสานกับผู้ประกอบการซึ่งประกอบด้วย ข้าว ไข่ ผักปลอดภัย ผลไม้ และของขวัญเทศกาลปีใหม่ ซึ่งจะจัดหน้าห้องอาหาร เป็นโมเดลเล็กๆ

เลิกประชุมเวลา 12.00 น.

รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ สบ.สส.
วันพุธที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เวลา 16.00-17.30 น.

ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A Thai PBS

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. คุณณรงค์ศักดิ์	อำไพวรรณ	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 2
2. คุณกอบสิน	ชนผลิน	รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 1
3. คุณธนา	ท้วประโคน	กรรมการและผู้จัดการ
4. คุณสมชาย	ทับเที่ยง	กรรมการ
5. คุณนนทณัฐ	ทีสี	กรรมการ
6. คุณฤทธิรงค์	ปานเถื่อน	กรรมการ
7. คุณพีรยา	ทองพรหม	กรรมการ
8. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

คุณณรงค์ศักดิ์ อำไพวรรณ รองประธานกรรมการดำเนินการคนที่ 2 กล่าวเปิดการประชุม โดยมอบหมายให้คุณธนา ท้วประโคน กรรมการและผู้จัดการ ดำเนินการเปิดการหารือซึ่งมีวาระในการหารือที่สำคัญคือ

1. รายงานจำนวนสมาชิกสหกรณ์ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2556 มี สมาชิกเข้าใหม่ 4 คน ลาออก 1 คน สรุปลยอดสมาชิกทั้งหมดมี จำนวน 317 คน

คุณธนาตั้งข้อสังเกตว่า พนักงานไทยพีบีเอส รหัส 00 มีจำนวนประมาณ 800 คน สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ 317 คน ซึ่งยังไม่ถึงครึ่งหนึ่งของพนักงาน สำหรับพนักงานที่ลาออก 1 คนเพราะย้ายงาน

2. รายงานการเงินสหกรณ์

สหกรณ์มีรายรับจำนวน 690,601 บาท มีเงินสด 28,217 บาท เงินฝาก 1,259,357.74 บาท เงินฝากกระแสรายวัน 10,000 บาท เงินฝากธนาคารออมสิน 60,131.52 บาท

สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 6,478,050 บาท เพิ่มขึ้นระหว่างเดือน 770,050 บาท จากการกู้เงินธนาคารออมสินมา 3,000,000 บาท ในเดือนตุลาคมส่งเงินใช้หนี้ 44,274.32 บาท คงเหลือ 2,738,989.16 บาท

3. การจัดตลาดนัดสีเขียว ตามที่ได้วางแผนการดำเนินการจัดตลาดนัดสีเขียวในวันที่ 4 พฤศจิกายนผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้มอบหมายคุณสุพจน์ สุขสมงาม เจ้าหน้าที่วิจัยเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ โดยได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบตามที่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ได้รับหน้าที่ประสานงานผู้ประกอบการจัดบูธจำหน่ายสินค้า ได้ดำเนินการติดต่อนำสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 5 รายประกอบด้วย

บูธที่ 1 Farmer shop จำหน่าย ข้าวเกิดบุญ ข้าวคุณธรรม และน้ำนมข้าวโพดไร่สุวรรณ

บู๊ทที่ 2 วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายตลาดสุขใจ จำหน่ายไข่เป็ดเค็ม และกระเทียมโทนดอง

บู๊ทที่ 3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักวังน้ำเขียว จำหน่ายผักปลอดภัย

บู๊ทที่ 4 สวนส้มไทยทวี จ.นครปฐม จำหน่ายส้มโออินทรีย์

บู๊ทที่ 5 บริษัท ปีเอสซีเอ็ม จำกัด จำหน่ายข้าวถั่วและเครื่องดื่มจากผลิตภัณฑ์ข้าว

โดยให้ผู้ค้าในแต่ละร้าน เข้ามาจัดบู๊ทได้ตั้งแต่เวลา 06.00 น. โดยแจ้งชื่อพร้อมเลขทะเบียนรถของผู้จำหน่ายแก่ คุณนนทณัฐ ทีสี เพื่อประสานงาน รพภ.และสถานที่จอดรถแก่ผู้จำหน่ายสินค้าภายในวันศุกร์ที่ 29 พ.ย. 56

นอกจากนี้คุณธนาได้แนะนำเชิญชวนสมาชิกหากต้องการนำสินค้ามาจำหน่าย สามารถติดต่อได้ที่ร้านชุมชนทราบ ซึ่งการจัดงานครั้งนี้อาจจะมีอุปสรรคบ้าง ถือเป็นภาระนาร่องในการจัดครั้งต่อไป

หลังจากนั้นเป็นการหารือเลือกสโลแกนและประกาศการจัดงานตลาดนัดสีเขียวเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ โดยคุณฤทธิรงค์ เป็นผู้นำเสนอ ซึ่งที่ประชุมมีมติใช้สโลแกนคือ “สินค้าจากผู้ผลิตใกล้ชิดผู้บริโภค” และใช้ข้อความประกาศคือ “ร้านค้าชุมชนร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดงานผู้ผลิตพบผู้บริโภค สินค้าปลอดสารพิษ ราคายุติธรรม เพื่อชุมชนไทยพีเอส” โดยที่ประชุมมอบหมายให้คุณฤทธิรงค์ และคุณพีรยา ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางสื่อต่างๆ

เลิกประชุมเวลา 17.30 น.

รายงานการประชุม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.

วันพฤหัสบดีที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 13.30-14.30 น.

ณ ศูนย์สารสนเทศสหกรณ์ ห้อง 214 ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณฤทธิธณ	ปานเถื่อน	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
3. คุณนนทณัฐ	ทิสี	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
4. คุณประภากร	ตั้งประเสริฐศรี	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
5. คุณพิรยา	ทองพรหม	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
6. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด โดยมีประเด็นสำคัญในการหารือ คือ

การดำเนินการจัดโครงการฝึกปลอดภัย โดยความร่วมมือระหว่างสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด กับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ในการจัดหาฝึกปลอดภัยมาจำหน่ายให้กับสมาชิกและประชาคมไทยพีบีเอส เบื้องต้นที่ประชุมมีข้อสรุปจะนำสินค้าภายใต้เครือข่ายสถาบันฯ มาเข้าร่วมโครงการดังกล่าวคือ ผัก ไข่ไก่ ไข่เค็ม ข้าวหอมมะลิแบรนด์เกิดบุญ และข้าวคุณธรรม

การจัดโครงการศึกษาดูงานเกษตรอินทรีย์และตลาดสุขใจ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ชุดปัจจุบัน ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 มีนาคม พ.ศ. 2557 ณ โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม

เลิกประชุมเวลา 14.30 น.

รายงานการประชุม

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.

วันศุกร์ที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2557 เวลา 10.30-16.30 น.

ณ ห้องการ์เด็นวิว โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์ อ.สามพราน จ.นครปฐม

ผู้เข้าร่วมประชุม

7. รศ.จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
8. คุณคุณธนา	ทั่วประโคน	กรรมการ/ผู้จัดการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
9. คุณสมชาย	แสงอุทัย	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
10.คุณณรงค์ศักดิ์	อำไพวรรณ	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
11.คุณฤทธิธณ	ปานเถื่อน	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
12.คุณนันทฉวี	ทีลี	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
13.คุณพิรยา	ทองพรหม	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
14.คุณพิมพ์จันทร์	สุจิรัตน์	กรรมการสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
15.คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
16.คุณจุฑามาศ	ศิริมูล	สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
17.คุณเอกภพ	ชานาปา	สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะฯ
18.คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
19.คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.
20.คุณจินตหรา	นกเงิน	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.

เริ่มประชุมเวลา 11.00 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ กล่าวต้อนรับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด และแนะนำกำหนดการในการศึกษาดูงานในครั้งนี้ หลังจากนั้น คุณอรุช นวราช กรรมการผู้จัดการโรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์/นักวิจัยโครงการวิจัยการยกระดับมูลค่าเพิ่มผักอินทรีย์ที่ผลิตโดยเกษตรกรรายย่อยบรรยายนำเสนอข้อมูลโครงการเกษตรอินทรีย์และตลาดสุขใจ

คุณอรุช : สวนสามพรานมีแนวคิด คือวิถีไทยริมสายน้ำ คนที่มาสวนสามพรานจะได้สัมผัสชีวิต ได้ความรู้กลับไปพัฒนาชีวิตตัวเองด้วย ในอดีต Rose Garden เป็นชื่อที่ชาวต่างชาติเรียกเรา เมื่อครบรอบ 50 ปี โรงแรม ผมได้เปลี่ยนเป็นสามพราน ริเวอร์ไซด์ มีจุดขายในเรื่องของวิถีชีวิตคนสามพราน ซึ่งจะไม่เกี่ยวกับ Rose Garden กุหลาบเท่าไร ปัจจุบันเรามีพนักงาน 450 คน มีเนื้อที่ 170 ไร่ ผมคิดว่าจะไม่ขยายเนื้อที่แล้ว แต่จะใช้ชุมชนมากกว่า ตอนนี้เราได้ IFOAM EU ซึ่งถือเป็นสถานท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่แรกของโลกก็ว่าได้ที่ได้รับ

ผมพยายามจะรื้อฟื้นพันธุ์ข้าวหอมนครชัยศรี กับส้มโอพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดนครปฐม ให้คนในชุมชนได้ภาคภูมิใจ ไม่อยากให้ขายที่ดิน ซึ่งตอนนี้มีโรงงาน มีหมู่บ้านจัดสรรเข้ามาในชุมชน

เมื่อ 8 ปีที่แล้ว ผมเข้ามาบริหารโรงแรมอยากได้ผักผลไม้ที่เป็นอินทรีย์เป็นวัตถุดิบเข้าโรงแรมกับร้านอาหาร เราพยายามปลูกเอง เดือนหนึ่งเราใช้ประมาณ 3 ตัน ได้บ้างไม่ได้บ้าง ไม่อยากผ่านพ่อค้าคนกลาง พ่อค้าคนกลางเอาอะไรมาให้เราบ้างก็ไม่รู้ เราเลยอยากซื้อตรงจากเกษตรกร ตอนนี้นำกำลังเชื่อมโยงกับเกษตรกรอยู่

เมื่อ 4 ปีที่แล้วพบได้พบอาจารย์จุฑาทิพย์ ถือเป็นโชคดีมาก เราทำเกษตรอินทรีย์เชื่อมโยงกับชุมชน เราได้ฟังปัญหา เกษตรกรไม่เชื่อเรื่องเกษตรอินทรีย์ เพราะไม่มีตลาด เราเลยให้ตลาดก่อนเลย ใช้ตลาดนำ เรามีพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ จัดเป็นตลาดสุขใจ เปิดมาได้ 3 ปีแล้ว เริ่มแรกเราโดนต่อต้านมากเลย เกษตรกรมีอคติ มีคนมาช่วยแต่ช่วยไม่จริง พองบหมตโครงการก็จบ เกษตรกรก็สงสัยว่าสวนสามพรานอยู่มา 50 ปีไม่เคยเข้าชุมชน อยู่ดีๆจะมาทำอะไร ได้อาจารย์จุฑาทิพย์ช่วยเจรจา อธิบายถึงสำเร็จ เรามีการถอดบทเรียน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในตลาดสุขใจมีจุดตรวจสอบเคมีตกค้างในผัก ผลไม้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น เรารู้ต้นตอของแหล่งผลิตผักผลไม้

ปัจจุบันตลาดสุขใจมีลูกค้าเฉลี่ยวันละ 900 คน บ่าย 3 โมงเย็นสิ้นค้าจะหมดแล้ว ยอดขายก้าวกระโดดมาก ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ เชื้อมันในแบรนด์ตลาดสุขใจ หรือคนหันมาบริโภคอินทรีย์กันเพิ่มมากขึ้น มีคนมาขอสมัครเข้ามาขายอีกกว่า 50 ราย แต่เราไม่เอา ในปีนี้เรามีแผนให้ทุกคนต้องได้ IFOAM ทั้งหมด ต้องมีอุดมการณ์ร่วม จะเป็นปลอดภัยตลอดไปไม่ได้ เพราะว่าแบรนด์ตลาดสุขใจเป็นอินทรีย์แล้ว

ตอนนี้เราทำเป็นศูนย์เรียนรู้มีชีวิต มีแพทย์แผนไทยมาดูแลสุขภาพ จะมีการเก็บข้อมูลสมาชิกประมาณ 500 ราย มีนักเรียนโรงเรียน และผู้พิการในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรม เรามีกิจกรรมการอบรมต่าง ปีนี้เราอบเกษตรกรไปจำนวน 120 คน ประสบการณ์บอกเราว่าไม่สามารถอบรมจำนวนมากได้ พยายามจะเชื่อมโยงเรื่องข้าวกับผัก โดยการส่งเสริมเกษตรเป็นกลุ่มจะได้ผลมากกว่า ผลักดันให้เป็นนักธุรกิจเกษตรอินทรีย์ จัดทำ Work shop หลายอย่าง เช่น การเลี้ยงไส้เดือนดิน การทำน้ำหมักชีวภาพ เราพบว่า บางที่เกษตรกรไม่ต้องการเทคนิคเรื่องการปลูกเพราะบางเรื่องเขาเก่งกว่าเรา เกษตรกรขาดเรื่องเทคนิคเรื่องการตลาด การจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เราต้องมาปรับทัศนคติให้ตรงกัน ตอนนี้เรามีมูลนิธิสังคมสุขใจเป็นกลไกในการขับเคลื่อนในเรื่องของเงินทุน ในอนาคตบริษัทเอกชนจะเข้ามาสนับสนุนในเรื่อง CSR เราต้องมีมูลนิธิเพื่อรองรับ

คุณธนา : ในนามสหกรณ์พร้อมที่จะสนับสนุน ในเรื่องของผักปลอดภัยพิช เรื่องอินทรีย์ สหกรณ์เราก็กำลังจะเริ่ม ณ เวลานี้ สามารถเอาโมเดลนี้เสนอคุณแว มาจัดทำรายการสัก 10 นาที เอารายการไปออกอากาศตามท้องถิ่น เรามีรายการที่ต่อเนื่องนำเสนอถึงความสุขของพนักงาน ความสุขของชุมชน เป็นอย่างไร สังคมจะยอมรับกันเอง มีข้อเท็จจริงให้เห็น สร้างสังคมให้แข็ง ซึ่งยังไม่ใช่สังคมโดยรวม ต้องเกาะๆกัน ต้องฝากให้อาจารย์นำเอาระบบสหกรณ์เป็นองค์กรกลางจัดการ ซึ่งเราเป็นสหกรณ์บริการต้องจัดหาบริการมาบริการต่อสมาชิก

คุณนนทณัฐ : ดีใจที่ได้มาในครั้งนี้ เห็นผู้ประกอบการธุรกิจทำเพื่อสังคม ได้ฟังการนำเสนอ ทำให้ได้ไอเดียหลายอย่าง อยู่กรุงเทพฯได้บริโภคแต่อาหารที่เป็นพิช มีญาติเป็นมะเล็ง กลัวอาจจะถึงตัวเองเข้าสักวัน เป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาร่วม ขอขอบคุณท่านอาจารย์มากครับ

คุณสมชาย : ครั้งที่แล้วมา ข้ามฟังไปดูสวนฟังโน้นมาเยอะมาก ฟังดูแล้วได้ประสบการณ์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังเกิดประโยชน์แก่สังคมรอบข้าง เป็นเรื่องที่น่ายินดี

คุณฤทธิธ : บ้านอยู่แถวรามอินทรา ผมสนใจเรื่องการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ มีโอกาสจะสอบถามความรู้เรื่องอินทรีย์

คุณพิรยา : ครั้งที่แล้วมารอบหนึ่ง ครั้งนี้อาจเห็นความก้าวหน้ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เท่าเทียบกับการปลูกพืชเคมีอย่างไร

คุณอรุช : หลักสำคัญของเกษตรอินทรีย์คือเราไม่ไปฆ่ามัน ซึ่งจะทำให้ระบบนิเวศเสีย ใช้หลักการแบ่งกัน ให้นอนกินบ้าง ผมไปเห็นตัวอย่างข้าวคุณธรรม เขาเอาข้าวให้ปูกิน เมื่อปูอิ่มหรือมีที่กินก็จะไม่รบกวนแปลงนา เราใช้ 3 อย่างตอนนี้ น้ำหมัก ปุ๋ยขี้ไส้เดือน และปุ๋ยอินทรีย์

กุหลาบผมทำมาได้ 3 ปี คนขายกุหลาบให้ผมยังไม่เชื่อว่าผมจะทำได้ ตอนไปซื้อพันธุ์กุหลาบมา เขายังทำผมเลยถ้าทำกุหลาบอินทรีย์ได้จะให้เหยียบเลย ตอนนี่ผมทำได้เขายังมาขอเรียนกับผมเลย คุณแม่ผมยังไม่เชื่อเลยว่าเราจะทำได้ ทุกคนขาดเรื่องความเชื่อ

ช่วงที่ผ่านมา เก็บกุหลาบได้สีหมื่นดอก ดอกละ 5 กรัม กิโลกรัมละ 250 บาทเป็นเงินจำนวนมาก ตอนนี่ส่งไปที่จีนสกัดเป็นน้ำหอม เราเอากลีบกุหลาบที่ไม่ได้ทำเป็นซากุหลาบไปหมักบ้าง เอาไปเลี้ยงไส้เดือนบ้าง ถ้าเป็นเคมีนานๆใส่ แต่ทำเกษตรอินทรีย์ต้องใส่บ่อยๆ

ในเรื่องของแมลง เราเจอเพลี้ย ช่วงเปลี่ยนอากาศหนาวมาร้อน เราใช้หลายอย่างใส่เข้าไป ชีวะภัณฑ์ของอินทรีย์มีหลาย เราไม่ไปฆ่ามัน การฆ่าจะไปทำให้สมดุลเสีย เราเคยไปใช้ยาฆ่าหนอนด้วง ทำให้ผีเสื้อหายไปด้วย เกษตรอินทรีย์ต้องแบ่งให้มันกินบ้าง เรามีแผนจะปลูกไซท๊าวไว้ข้าง ไร่ไซท๊าวจะอ่อน

พิมจันทร์ : มีที่อยู่เชียงใหม่ให้คนเช่าทำไร่ส้ม เรารู้สึกที่ดินเราแย่มาก ส่วนส้มใช้เคมีเยอะมาก

คุณอรุช : ต้องปรับดิน โดยปลูกต้นปอเทือง ซึ่งเป็นพืชตระกูลถั่ว ผมก็เคยให้เขาเช่า ดินเสีย เราต้องปรับดินใหม่ใส่ปุ๋ยคอกเยอะๆ สำหรับต้นปอเทืองสามารถหาได้ที่เกษตรอำเภอ

คุณเอกภพ : อยู่ฝ่ายอาคารสถานที่สนใจเรื่องชีวะภัณฑ์ ไปใช้ในงานที่ดูแล

คุณอรุช : ลองทำเป็น Team Building จัดพื้นที่ให้แต่ละทีมรับผิดชอบดูแลต้นไม้ ผมยินดี อบรมสอนให้

คุณธนา : ที่สุพรรณมีมูลนิธิข้าวขวัญ เป็นกลุ่มเล็กๆ ต่อสู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ เริ่มแรกก็โดนถากถางแทบร้องไห้ ตอนนี่ประสบความสำเร็จ กำลังเกาะกลุ่มขยายใหญ่ขึ้น น่ากลัวที่สุดคือกลุ่มนักการเมืองที่ขายปุ๋ยเคมี

คุณอรุช : เกษตรกรถ้าให้ต่อกันเองจะไม่ยั่งยืน ต้องเตรียมเกษตรกรให้พร้อมก่อน จัดวิธีการเรียนรู้เรามีพื้นที่ ทำเป็นแปลงย่อย 45 แปลง หมุนเวียนกันปลูกพืชแต่ละชนิด แต่ถ้าเป็นเกษตรกร จะปลูกพืชชนิดเดียวกันไปหมดทุกแปลง

ข้าวเป็นสิ่งที่เชื่อมตลาดได้ง่ายสุดส่งเดือนละครั้ง ผมมีเอเป็นเจ้าของโรงแรมหลายแห่ง เดือนหนึ่ง 1-3 ตัน พนักงานกินครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งลูกค้า 3-4 หมื่นบาท พ่อค้าคนกลางเอาไป 8 พันบาทแน่นอน จดซื้อผมยอมแน่นอนถ้าเป็นอินทรีย์ฝ่ายจัดซื้อผมเอาแน่นอนถ้าราคาไม่ต่างกันมากเท่าไร โรงแรมในกรุงเทพมีตั้งหลาย

แห่ง เชื่อมในเรื่องข้าวก่อน ผู้ซื้อเชื่อเกษตรกร เกษตรกรเชื่อโรงแรม ผมเลยเริ่มจากตัวเองก่อน ฝ่ายการตลาด ผมไม่ค่อยออกไปหาลูกค้า เราทำตัวเองให้ดี ให้เขาสนใจเรา

คุณณรงค์ศักดิ์ : ผมเคยมาครั้งแรกแล้ว แต่ก็มานอกเวลาราชการอีก ผมไม่ค่อยเชื่อเท่าไรเลยมา พิสูจน์ ตอนแรกที่มาของชายผมคิดในใจจะไปรอดไหมนะ แต่ตอนนี้กำลังซื้อคนเยอะ มารถคันหนึ่งซื้อ 3 พัน กว่าบาท

คุณอรุช : ครึ่งหนึ่งเป็นลูกค้าประจำ ตอนนี้ผมเอาหมอแผนไทยมาดูแลเรื่องสุขภาพ เราหยุดนิ่ง ไม่ได้ต้องพยายามหาอะไรมา ที่ดินรอบๆข้างราคา 6 ล้าน ผมไม่มีทุนมาก และก็ไม่คิดจะขยาย เราทำโมเดล เรื่องท่องเที่ยวชุมชน จะมีปั่นจักรยาน จักรยานของชาวบ้านให้เช่า พื้นที่บางแปลงไม่ยอมให้ผมเช่าทำอินทรีย์ เพราะกลัวเราจะไปทำที่ดินเขารก มีผู้ใหญ่ไม่เชื่อว่าผมจะทำเกษตรอินทรีย์ได้ 7-8 ปีกว่าจะเชื่อ คนบางคนต้องใช้เวลามากขนาดนั้นเลย ผมพาเขาไปที่เครือข่ายข้าวคุณธรรม จ.ยโสธร

อ.สามพราน เป็นเกษตรกิ่งเมือง บ้างก็ขายที่ให้โรงงาน เราจะพยายามให้ลูกหลานสืบสานอาชีพ เกษตรกรจากพ่อแม่ เกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกไม่ต้องไปเป็นลูกจากบริษัทที่กรุงเทพ แต่ต้องให้เขาไปอยู่ กทม 1-2 ปี ให้เขาเกิดไอเดียเรื่องการตลาด ต้องมีคนบริหารจัดการเรื่องตลาด ซึ่งเกษตรกรไม่มี

คุณฤทธิ์ธรม : เราขายของแมคโคร เราจะขายผักปลอดสาร จะมีวิธีอะไรที่ประชาสัมพันธ์หรือ กิจกรรม เราจะให้พนักงานเข้ามาซื้อ เราจะเริ่มต้นอย่างไรดี

คุณอรุช : แนะนำให้ตรวจสอบสารเคมีตกค้างในเลือด สร้างกระแสผลเสียของสุขภาพ ให้หันมาดูแลสุขภาพ

ในช่วงบ่ายเป็นกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนกรอบทิศทาง การดำเนินงานสหกรณ์บริการ สื่อสารธารณะ ฯ ปี 58-59 โดยคุณสุพจน์ สุขสมงาม ทีมวิจัยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ได้นำเสนอกิจกรรม การดำเนินโครงการในช่วงเวลาที่ผ่านไปได้แก่

- 1.การประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการ สบ.สส.
2. การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ Cooperative learning ระหว่างนักวิจัย และประชาคม ส.ส.ท. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ทั้งสิ้น 5 ครั้ง

3.โครงการอาหารสุขภาพ มีวัตถุประสงค์ในการมุ่งบริการแก่สมาชิกและประชาคม ส.ส.ท. ให้ เข้าถึงการบริโภคอาหารสุขภาพ โดยสหกรณ์ได้ประสานงานกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ จำหน่าย อาหารสุขภาพทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.00 น. - 16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2556

การประเมินความคิดเห็นผู้ซื้อระหว่างวันที่ 24 มิ.ย.- 12 ก.ค. 2556 จำนวน 100 ราย มีความ คิดเห็นต่อโครงการอาหารสุขภาพอยู่ในระดับ “ดี” และเห็นควรให้มีการจำหน่ายต่อเนื่อง โดยมีประเด็นการพูดคุยคือ

- 4.การสำรวจข้อมูลสมาชิกระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม 56-18 กันยายน 2556 ได้แบบสอบถาม จำนวน 87 ชุด

โดยที่ประชุมมีประเด็นพูดคุยที่สำคัญเรื่องจำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เพิ่มไม่มากนัก

คุณธนา : ไม่ต้องการโฆษณา ชวนเชื่อ ต้องการทำให้เห็นผลมากกว่า ซึ่งสหกรณ์จะทำให้ดูให้ปรากฏ มีสมาชิกเข้าออกบ้าง สหกรณ์เพิ่งปิดบัญชีได้ปีเดียว ปีที่แล้วมีกำไร 3 แสน ในปีนี้มีกำไรประมาณ 9 แสน เป็นที่น่าดีใจสหกรณ์เราเพิ่งจัดตั้ง สหกรณ์เปรียบเหมือนบ้าน ถ้าใครจะเข้ามาอยู่ในบ้านหลังนี้ ต้องอุดหนุนสหกรณ์ คนที่ยังไม่เข้ามาเป็นสมาชิก เพราะมีทางเลือกทางอื่น ด้วยเหตุผลทางการเงิน การกู้เงิน ขาดการมีส่วนร่วมความเป็นเจ้าของ สมัครแล้วจะได้อะไร

รศ.จุฑาทิพย์ : คนไทยพีบีเอสต้องใช้พลังเยอะ ต้องทำให้ดู ใช้ธรรมชาติให้เขาเดินเข้ามาสมัครเอง เอาผลงานเป็นแรงดึงดูด

คุณธนา : ปีที่แล้วสหกรณ์ปันผล 6 บาท ปีนี้ต้องมากกว่าปีที่แล้ว วันเกิดเราอาจจะมีของขวัญให้ มีกิจกรรมตอบแทนสมาชิก ร้านค้าชุมชนต้องเอามาเป็นหลัก ทำให้เข้มแข็ง คนไทยพีบีเอสชอบเห็นของจริง เหมือนแบบสอบถามไม่กล้ากรอกข้อมูล กรอกแล้วได้อะไร ตอนนี้อยู่ใหญ่เริ่มมองเห็นว่าเราทำจริง เริ่มเข้าใจ เห็นเป็นรูปธรรม

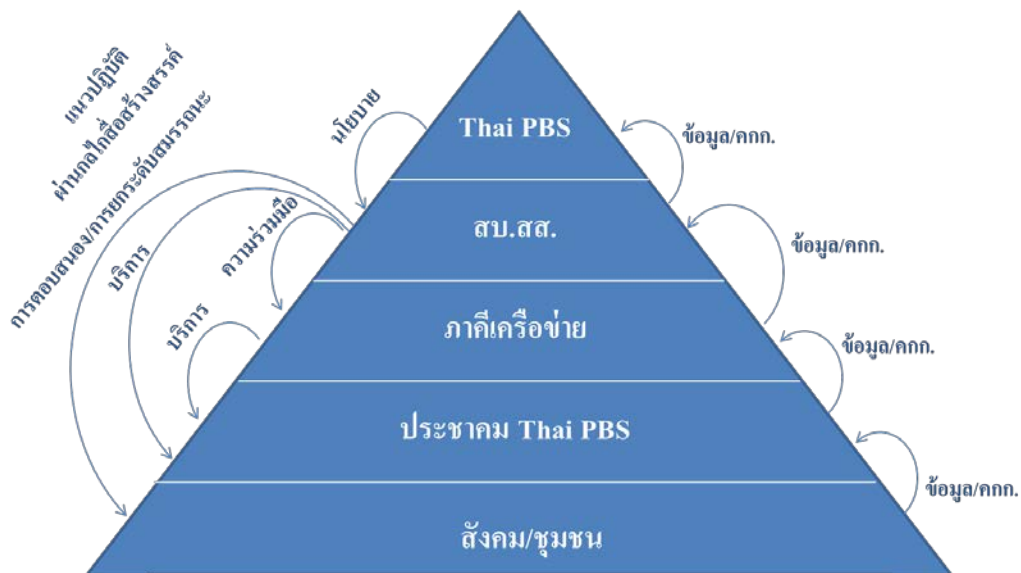
หลังจากนั้นเป็นการหารูปแบบการดำเนินงานสหกรณ์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของสหกรณ์ โดยจะมีแผนงานดำเนินโครงการ คือโครงการ Shelf Farmer shop ในร้านค้าชุมชน Thai PBS จำหน่ายไข่ อารมณ์ดี ผักอินทรีย์ ,โครงการตลาดสุขใจสัญจร, โครงการให้บริการเคาเตอร์เซอร์วิส, โครงการยกระดับฟู๊ดเรสเตอร์รอง และโครงการอาหารสุขภาพสำเร็จรูปจำหน่ายในร้านค้าชุมชน เป็นต้น โดยมีข้อสรุป เป้าประสงค์ของร้านชุมชน ThaiPBS คือ

- 1.สนองบริการแก่สมาชิกในเรื่องสินค้าอุปโภค/บริโภค
- 2.รณรงค์ให้คนเข้ามามีส่วนร่วม
- 3.แผนคืนกำไร (เฉลี่ยคืน)
- 4.เน้นสินค้าเพื่อสุขภาพ
- 5.บรรยากาศร้านของสมาชิก/ พนักงานมี service mind / บริการคำแนะนำสินค้า
- 6.มีสินค้าที่หลากหลาย
- 7.มี order สั่งซื้อประจำ
- 8.มี e -catalog/ e-order
- 9.มีการเปิด-ปิดเป็นเวลา (เวลาพักของพนักงาน 11.00-14.00 น.)
- 10.มุ่งบริการตามคำสั่งซื้อ อาทิ สินค้าแบรนด์เนม ในอนาคต
- 11.เชลฟ์ Farmer shop (ประเภทอาหารสด) เน้นสินค้า Farmer Shop และตามความต้องการของสมาชิก โดยมีเป้าหมายผู้อุดหนุนประจำ 100 คน

โครงการ	เป้าหมาย
1. โครงการ Farmer Shop ในร้านค้าชุมชน - ขายไข่อารมณ์ดี/ผักอินทรีย์	มีลูกค้าประจำ 100 คน ในปี 57 โดยไม่ขาดทุน
2. ตลาดสุขใจสัญจร	เชื่อมโยงผู้ผลิตและผู้บริโภคผ่านกลไก และเป็นสนับสนุนนโยบาย Green ของ ThaiPBS
3. เคาน์เตอร์เซอร์วิส	เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พนักงาน
4. Food Restaurant บริการ ณ ลีอบปี่อาคาร A ชั้น 1	เพื่ออำนวยความสะดวก
5. อาหารสุขภาพแบบแพ็คเกจในร้านค้าชุมชน	สร้าง Trust สร้างการมีส่วนร่วม ความเป็นเจ้าของ

หลังจากนั้นที่ประชุมได้หารือประเด็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น สรุปได้คือ

1. คนต้องพร้อม กรรมการอบรม/วางระบบ
2. มีเจ้าภาพประสานงาน (ชายสี่/ชายอ๊อด)
3. สินค้าหมดอายุ มีการวางระบบออกจากเชลฟ์
4. คนระแวงกลางแคลงในการจัดซื้อสินค้า กรรมการต้องวางระเบียบเพื่อผ่านความเห็นชอบจากมติของคณะกรรมการ เช่น ตั้งกรรมการคัดสรร 3 คน
5. เขียน Pilot project เป็นโครงการนำร่องเพื่อทดสอบตลาด และสรุป (เงินทุนยกมาโครงการนำร่อง - สินค้าคงเหลือ)

เลิกประชุมเวลา 17.00 น.

รายงานการประชุม

โครงการวิจัย “การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ ส.ส.ท.”

วันพุธที่ 30 เมษายน พ.ศ.2557 เวลา 16.30-17.00 น.

ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร D สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ถนนวิภาวดี

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ. จุฑาทิพย์	ภัทราวาท	ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
2. คุณกอบสิน	ชนพลิน	รองประธานกรรมการ
3. คุณธนา	ทั่วประโคน	กรรมการและผู้จัดการ
4. คุณประภากร	ตั้งประเสริฐศรี	กรรมการ
5. คุณนนทณัฐ	ทีลี	กรรมการและเลขานุการ
6. คุณเกียรติศักดิ์	เครือวรรณ	กรรมการ
7. คุณจันทร์ดี	บัวศรีแก้ว	กรรมการ
8. คุณฤทธิรงค์	ปานเถื่อน	กรรมการ
9. คุณพิรยา	ทองพรหม	ผู้ช่วยเลขานุการ
10. คุณสายสุดา	ศรีอุไร	รองผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
11. คุณสุพจน์	สุขสมงาม	เจ้าหน้าที่วิจัย สว.สก.

เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันฯ ในฐานะที่ปรึกษาสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ได้ประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ เพื่อหารือติดตามการขับเคลื่อนแผนธุรกิจของสหกรณ์บริการฯ ในอนาคตภายหลังจากได้ประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 7-8 มีนาคม 2556 ณ โรงแรมสามพราน ริเวอร์ไซด์

เบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบจะได้ดำเนินการจัดบริการตลาดสุขใจสัญจรทุกวันพฤหัสบดีในสัปดาห์ที่ 2 จำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัย เพื่อให้สมาชิกและประชาคม ส.ส.ท.ได้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยเป็นประจำทุกเดือน

ในช่วงท้ายที่ประชุมได้หารือพิจารณาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งจะนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2556 สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ในวันที่ 29 พฤษภาคมนี้

เลิกประชุมเวลา 17.00 น.

ภาคผนวกที่ 3

ภาพกิจกรรมโครงการ

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย
“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

การประชุมระหว่างทีมวิจัยและ รองผู้อำนวยการ ส.ส.ท.

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 ห้องประชุม องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

การประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมวิจัยและประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด
วันที่ 15 มีนาคม 2556 ณ ห้องประชุมชั้น 3 องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

การประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมวิจัยและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด
วันที่ 4 มิถุนายน 2556 ห้องประชุม Thai PBS ชั้น 4 อาคาร A องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย

“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสาธารณสุข จำกัด.”

การประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมวิจัยและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสาธารณสุข จำกัด
วันที่ 16 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุม 301 ชั้น 3 อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

การประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมวิจัยและคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสาธารณสุข จำกัด
วันที่ 30 กรกฎาคม 2554 ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร D องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย

“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 1
วันที่ 16 สิงหาคม 2556 ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 2
วันที่ 19 สิงหาคม 2556 ห้องประชุมบอร์ด ชั้น 4 อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย

“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 3
วันที่ 21 สิงหาคม 2556 ณ ห้องประชุม 401 ชั้น 4 อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 4
วันที่ 28 สิงหาคม 2556 ห้องประชุม 301 ชั้น 3 อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย
“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

ประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด ครั้งที่ 5
วันที่ 18 กันยายน 2556 ห้อง briefing room ชั้น 1อาคาร A องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

การประชุมหารือแผนการดำเนินโครงการวิจัยสำหรับกิจกรรมที่ทีมวิจัยจะดำเนินการภายใต้โครงการวิจัย
วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A Thai PBS

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย

“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ สบ.สส. เตรียมดำเนินการจัดตลาดนัดสีเขียว

วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร A Thai PBS

การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

ระหว่างวันที่ 7-8 มีนาคม พ.ศ.2557 ณ โรงแรมสามพรานริเวอร์ไซด์

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย
“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

การศึกษาดูงานการยกระดับมูลค่าเพิ่มผักอินทรีย์ และตลาดสุขใจ

ภาพกิจกรรมโครงการวิจัย

“การพัฒนานโยบายส่งเสริมสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด.”

การประชุมขับเคลื่อนแผนธุรกิจสหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด

วันพุธที่ 30 เมษายน พ.ศ.2557 ห้องประชุมทางเชื่อม อาคาร D สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ถนนวิภาวดี

ภาคผนวกที่ 4

คู่มือสมาชิกสหกรณ์

1.การถักทอความสัมพันธ์...จากแต่ละคนเพื่อทุกคน สู่อการสร้างสังคมคุณภาพและคุณธรรมของ Thai PBS

เมื่อปีกลาย ผู้เขียนได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบาย Thai PBS ให้ดำเนินการโครงการวิจัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ (ซึ่งขณะนั้นกลุ่มแกนนำผู้จัดตั้งกำลังยื่นเรื่องขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทบริการ) และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการสนับสนุนแก่สหกรณ์ ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และประโยชน์ต่อมวลสมาชิก ซึ่งแม้ว่าในช่วงการดำเนินการวิจัยจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่และทำให้แผนการวิจัยต้องปรับเปลี่ยนไปบ้าง แต่ในที่สุด แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์บริการสื่อสารณะก็ได้ถูกถักทอจนสำเร็จออกสู่สายตาประชาคม จึงขอถือโอกาสนี้นำมาเล่าสู่กันฟัง

1.1 เริ่มต้นด้วย....การเรียนรู้ที่มีคุณค่า

ในครั้งแรกที่ทีมวิจัยได้เข้าไปพบปะพูดคุยกับกลุ่มแกนนำผู้ก่อตั้งสหกรณ์ (คุณธนา ท้วประโคน และคณะ) ได้รับทราบว่า การยื่นขอจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทบริการถูกคัดค้านจากสำนักนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีข้อเสนอให้เปลี่ยนไปจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์แทน

เหตุการณ์ดังกล่าว ก่อให้เกิดความสับสนและลังเลใจในกลุ่มประชาคมพอสมควร อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่แกนนำผู้ก่อตั้งสหกรณ์และทีมวิจัยได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องหลักการและวิธีการสหกรณ์ ตลอดจนการศึกษาจากตัวแบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ที่เป็นตัวแบบและมีแนวทางปฏิบัติที่ดี ในที่สุด พวกเราก็ได้ข้อสรุปที่ตรงกันว่า ควรมีการดำเนินการเพื่อขอให้ทบวงเรื่องประเภทสหกรณ์อีกครั้งหนึ่ง และด้วยเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสหกรณ์ และความพยายามในการติดต่อประสานงาน ตลอดจนการจัดทำเอกสารต่าง ๆ เพิ่มเติม ในที่สุด สหกรณ์บริการสื่อสารณะ จำกัด (สบ.สส.) ก็ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งจากสำนักนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 จึงถือว่าเป็นการเรียนรู้เรื่องราวของสหกรณ์ที่คุ้มค่าเป็นอย่างยิ่ง

1.2 การค้นหาแนวทางการให้บริการของสหกรณ์

การได้รับรู้เรื่องราวของบริการที่แตกต่างระหว่างสหกรณ์ต่างประเภทกันในช่วงขั้นตอนของการยื่นขอจดทะเบียนสหกรณ์นั้น ทำให้กลุ่มแกนนำผู้จัดตั้งสหกรณ์มีความเข้าใจในสาระสำคัญของสหกรณ์ จนก่อให้เกิดเป็นความรู้ติดทน (Enduring Understanding) เกี่ยวกับบริบทของสหกรณ์ที่มีความเชื่อมโยงกับข้อกฎหมาย และนำไปสู่การให้ความสำคัญสำหรับรูปแบบบริการสหกรณ์ที่

สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง

หลังจากนั้นก็ได้มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นควบคู่ไปกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ในกลุ่มประชาคม Thai PBS หลายครั้ง กระบวนการดังกล่าว นอกจากจะเป็นโอกาสในการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่อง “สหกรณ์” แล้ว ยังนำมาซึ่งข้อคิด ความเห็น เพื่อนำไปใช้ในการวางกรอบแนวทางการให้บริการสหกรณ์

ข้อคิด ความเห็นจากเวทีและข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมในหลายวิธีการ ได้นำมาใช้ในการประชุมระดมความคิดระหว่างทีมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องและนำไปสู่การวางกรอบทิศทาง การดำเนินงาน ในรูปของแผนกลยุทธ์ สบ.สส. (ปี 2555-2559) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่มุ่งสร้างคุณค่าและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาคม ส.ส.ท.”

1.3 จากแต่ละคนเพื่อทุกคน.....สู่สังคมคุณภาพและคุณธรรม

ข้อค้นพบประการสำคัญ ที่เป็นโอกาส ทั้งของสหกรณ์และ Thai PBS คือ การมีเป้าหมาย สุดท้ายที่เป็นเรื่องเดียวกัน ได้แก่ “สังคมคุณภาพ และคุณธรรม” ดังนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสหกรณ์ภายใต้กลไกการปลูกจิตสำนึก “การพึ่งพาและร่วมมือกัน” ย่อมเป็นการเสริมพลังของประชาคมสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

1.4 กระบวนการถักทอความสัมพันธ์.....เพื่อนำคุณค่าสหกรณ์สู่ประชาคมและคนในสังคม

บนความสามารถหลักและจุดแข็งของ Thai PBS ที่มีสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในมือ จึงถือเป็นโอกาสดีที่จะใช้กลไกของสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน (สบ.สส.) ในฐานะที่เป็นองค์การธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprise) ในการขับเคลื่อนงานไปพร้อม ๆ กับการถักทอความสัมพันธ์ระหว่างประชาคม และคนในสังคมที่เห็นคุณค่า โดยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมเรียนรู้สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอดี ๆ หลายประการภายใต้แผนกลยุทธ์สบ.สส.ที่ได้มาจากเวทีระดมความคิดของประชาคม อาทิเช่น การสร้างเครือข่ายคนสร้าง Trustสหกรณ์ เพื่อการถักทอความสัมพันธ์และจัดกิจกรรมในการนำ

คุณค่าสู่ประชาคม และคนในสังคมที่ตระหนักในคุณค่าสหกรณ์ ซึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจที่นำเสนอไว้ ได้แก่ โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน (ลดข้อจำกัดเรื่องภาวะการครองชีพในยุคสินค้าราคาแพง) การจัดค่ายเยาวชนเพื่อปลูกจิตสำนึกการแบ่งปันสร้างสรรค์สังคมเชิงคุณค่า โครงการตลาดนัดราคาเป็นธรรม (Fairness Market) โครงการร้าน Farmer Shop (ร้านค้าที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นเจ้าของร่วมกัน ที่มีค่าขวัญกินใจ “ไม่ได้หวังที่กำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ”) โครงการสื่อสร้างสรรค์เพื่อปลูกจิตสำนึก ปรับวิถีคิด และนำเสนอตัวแบบที่ดีด้านสหกรณ์แก่คนในสังคม

1.5 บทส่งท้าย

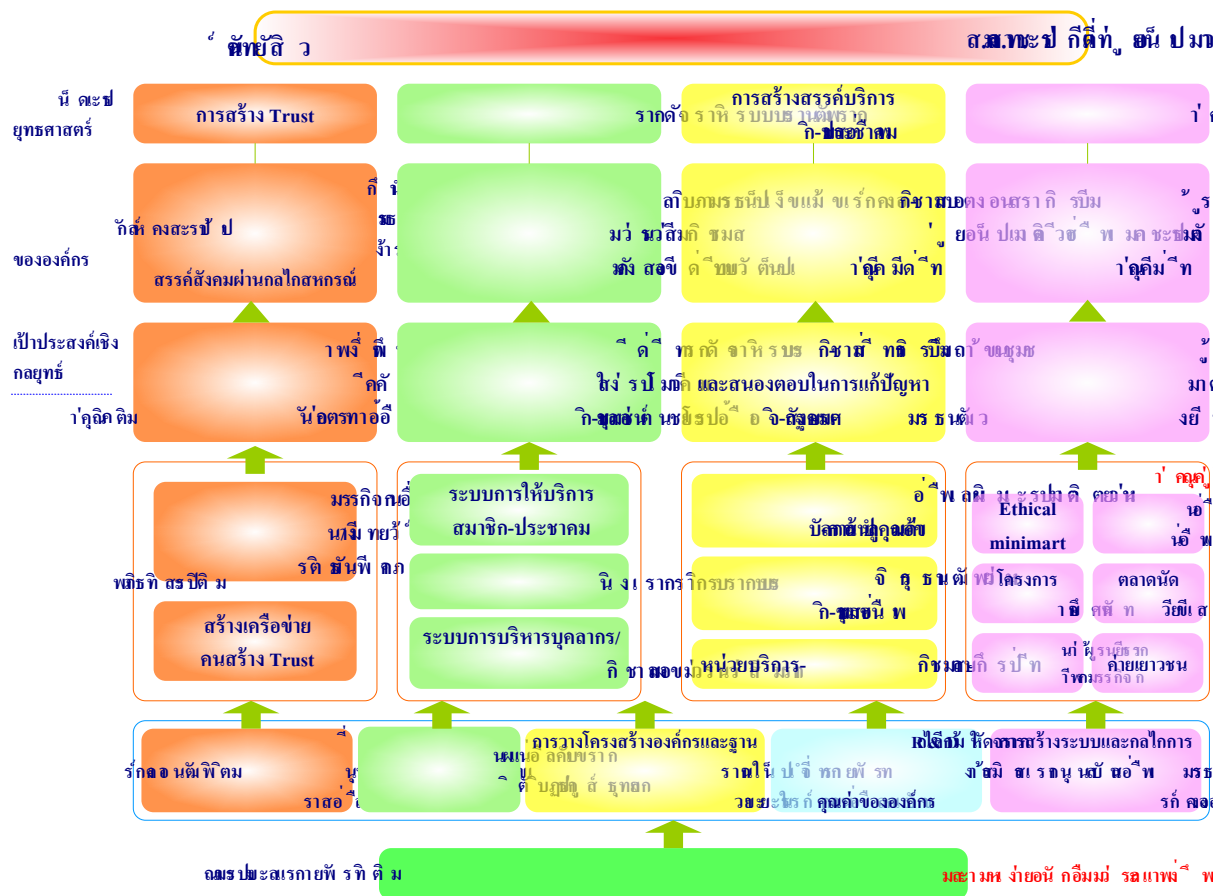
แม้ว่าการสหกรณ์ในเมืองไทยจะก่อเกิดมานานหลายทศวรรษ (จะครบ 100 ปี ในปี 2559) หากแต่ความเข้าใจและการเข้าถึงสหกรณ์ของคนในสังคมในปัจจุบัน ยังเป็นไปในลักษณะที่มีมุมมองแบบแยกส่วน ดังนั้น การขับเคลื่อนการดำเนินงานสหกรณ์ ตลอดจนการตีความในเรื่องความสำเร็จของสหกรณ์จึงมีความหลากหลาย และมักมุ่งเน้นไปที่ความสำเร็จของตัวองค์กรมากกว่าความสำเร็จในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีต่อสมาชิกและชุมชน

ในมุมมองอย่างเป็นองค์รวมนั้น ตัวตนของสหกรณ์ต้องเป็นกลไกในการทำหน้าที่ปลูกจิตสำนึก การพึ่งพาและร่วมมือกันแก่สมาชิก ปรับวิถีคิดในการใช้สหกรณ์เป็นทางเลือกที่จะนำคุณค่าจากแต่ละคนเพื่อทุกคน (Each for All) สู่การสร้างสังคมเป็นสุขร่วมกัน

จึงถือเป็นโอกาสดีในปีสากลแห่งการสหกรณ์ (International Year for Co-operatives: IYC) ในปี 2555 นี้ที่ Thai PBS จะขานรับนโยบายปีสากลแห่งการสหกรณ์ขององค์การสหประชาชาติด้วยการกำหนดวาระสหกรณ์ของ Thai PBS เพื่อการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์สู่การสร้างสังคมคุณค่าและคุณธรรมร่วมกัน

แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ

แผนที่กลยุทธ์ของสหกรณ์บริการสื่อสารมวลชน จำกัด (ปี พ.ศ. 2555-2557)

2. สหกรณ์บริการ

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 โดยมีประชาชนที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือหลากหลายอาชีพรวมกัน หรือที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกัน รวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความ มั่นคง และรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป

สหกรณ์บริการแห่งแรกตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2484 ชื่อ "สหกรณ์ผู้ทำร่มบ่อสร้าง จำกัดสินใช้" อยู่ที่ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันคือ "สหกรณ์ร่มหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้บ่อสร้าง จำกัด" เป็นการรวมตัวกันในกลุ่มผู้มีอาชีพทำร่ม ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 ได้มีการจัดตั้ง "สหกรณ์บริการไฟฟ้า หนองแขม จำกัด" ที่อำเภอหนองแขม กรุงเทพมหานคร เป็นสหกรณ์ที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภค ซึ่งใน พ.ศ. 2521 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เข้าไปดำเนินการแทนตามกฎหมายสหกรณ์นี้จึงได้เปลี่ยนประเภทเป็น สหกรณ์ร้านค้า และในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการจัดตั้ง "สหกรณ์มีดอร์ญิก จำกัด" ที่ตำบลทุ่งช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายหลังจากนั้นสหกรณ์บริการก็ได้มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นตลอดมา

2.1 สหกรณ์บริการรูปแบบต่างๆ

1. สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน ตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาในด้านวัตถุดิบและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการส่งเสริมให้นำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการผลิตสินค้า สหกรณ์รูปนี้แบ่งออกเป็น

สหกรณ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้

สหกรณ์หัตถกรรมอื่น ๆ

2. สหกรณ์เดินรถ ตั้งขึ้นในหมู่ผู้ประกอบอาชีพการเดินรถเพื่อให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว และสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระเบียบการเดินรถ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก และพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์รูปนี้แบ่งออกเป็น

สหกรณ์รถยนต์โดยสาร

สหกรณ์รถยนต์แท็กซี่

สหกรณ์รถยนต์สามล้อ

สหกรณ์สี่ล้อเล็ก

3. สหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน ตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชน ผู้มีความเดือนร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อให้ทุกคนได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนอย่างมีความสุข สหกรณ์รูปนี้แบ่งออกเป็น

สหกรณ์เคหสถาน

สหกรณ์บริการชุมชน

4. สหกรณ์สาธารณูปโภค ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความเดือนร้อนในเรื่องสาธารณูปโภคของประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในเขตชุมชนเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน แบ่งออกเป็น

สหกรณ์บริการไฟฟ้าพลังน้ำ

สหกรณ์บริการน้ำบาดาล

สหกรณ์บริการน้ำประปา

5. สหกรณ์บริการรูปอื่น เป็นสหกรณ์บริการที่ดำเนินธุรกิจไม่อาจจัดเข้า 4 รูปแบบ ข้างต้น

2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์บริการ

สหกรณ์บริการมีหลายรูปแบบให้พิจารณา จึงขอสรุปวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

- (1) ประกอบธุรกิจด้านการบริการที่ระบุไว้ตามรูปแบบของสหกรณ์
- (2) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาบริการแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
- (3) รับฝากเงินจากสมาชิกเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์
- (4) ให้เงินกู้ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หรือจำเป็นแก่สมาชิก
- (5) รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก โดยจัดตลาดจำหน่ายให้

- (6) ช่วยเหลือสมาชิกด้านกฎหมายคดีความ
- (7) ส่งเสริมสวัสดิภาพของสมาชิกและครอบครัว
- (8) ส่งเสริมการช่วยตนเองและการร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
- (9) ให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกเพื่อให้มีความรู้ทางสหกรณ์ และความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- (10) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่นและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อกิจการความก้าวหน้าของสหกรณ์

2.3 วิธีการดำเนินงาน

สหกรณ์บริหารดำเนินงานโดยสมาชิก กล่าวคือ เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการขึ้นแล้ว สมาชิกจะเลือกตั้งตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ ตัวแทนสมาชิกนี้เรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” ตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน 14 คน คณะกรรมการดำเนินการ จะทำหน้าที่ดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์และต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติของที่ประชุมใหญ่ตลอดจนในทางอันสมควรเพื่อให้เกิดผลดีแก่สหกรณ์และสมาชิก

ทั้งนี้ เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการดำเนินการ ควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินธุรกิจและซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นผู้จัดการ นอกจากนี้ ผู้จัดการอาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

2.4 ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

ในการจัดตั้งสหกรณ์บริการซึ่งมีหลายรูปแบบให้พิจารณาจะต้องคำนึงถึงธุรกิจของสหกรณ์แต่ละรูปแบบด้วย บางรูปแบบต้องมีเงินทุนจำนวนมากในการประกอบธุรกิจ เช่น สหกรณ์เคหสถานเพื่อซื้อที่ดิน หรือลงทุนก่อสร้างที่อยู่อาศัยแก่สมาชิก บางรูปแบบไม่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการประกอบธุรกิจ เช่น สหกรณ์บริการชุมชน เพียงแต่สหกรณ์มีรายได้เพียงพอเพื่อจ่ายเป็นค่าบริการส่วนกลางเท่านั้น สหกรณ์ก็สามารถอยู่รอดได้ สหกรณ์บริการจึงอาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์แต่ละรูปแบบ ดังนี้

(1) ออกหุ้น สหกรณ์บริการทุกรูปแบบทุนดำเนินงานของสหกรณ์ได้มาจากสมาชิกเป็นอันดับแรก คือ ได้จากการออกหุ้นให้สมาชิกแต่ละคนถือ สมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละ 1 หุ้น หรือมากกว่า 1 หุ้นก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของสมาชิกแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมด

(2) เงินรับฝากจากสมาชิก สหกรณ์สามารถกำหนดระเบียบฯ เพื่อรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ และประจำจากสมาชิกได้โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(3) การกู้ยืมเงิน สหกรณ์บริการทุกรูปแบบหากมีเงินทุนจากการออกหุ้นให้แก่สมาชิกแต่ละคนถือแล้ว ยังไม่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ก็อาจกู้ยืมเงินจากสหกรณ์อื่น หรือจากหน่วยงานราชการ หรือสถาบันการเงิน หรือบุคคลภายนอกมาเพื่อดำเนินธุรกิจหรือใช้เป็นทุนหมุนเวียนได้

(4) ทุนสำรองและทุนสะสมต่างๆ เงินทุนดังกล่าวเป็นเงินทุนที่สหกรณ์ได้มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ทุนนี้สะสมไว้เพื่อขยายกิจการของสหกรณ์ ทุนสำรองเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวมสมาชิกจะนำมาแบ่งกันไม่ได้ หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้ ทุนนี้จะถอนได้ก็แต่เพื่อชดเชยการขาดทุนอันอาจเกิดขึ้นหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิมเท่านั้น

(5) เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เป็นเงินทุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้หรือยกให้ โดยอาจกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการใดการหนึ่ง แต่ถ้าไม่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้เป็นทุนสำรองทั้งหมด

การสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์บริการมี 2 วิธี

(1) ในชุมชนที่มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการแล้ว

ท่านที่มีความประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกกระทำการโดยการยื่นใบสมัครต่อสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์จะได้นำใบสมัครของท่านเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ เพื่อพิจารณาว่าท่านมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์แต่ละรูปแบบของสหกรณ์บริการที่ท่านต้องการสมัครหรือไม่ หากมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการก็จะพิจารณารับท่านเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้นๆ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณารับท่านเป็นสมาชิกแล้ว ท่านจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าประมาณ 20-100 บาท ชำระค่าหุ้นประมาณ 100-500 บาท ตามข้อบังคับของแต่ละสหกรณ์ที่ได้กำหนดไว้ และลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก จากนั้นท่านจะมีสิทธิในสหกรณ์เช่นเดียวกับสมาชิกอื่นๆ

สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่ท่านเป็นประจำทุกปี เมื่อสหกรณ์มีกำไรสุทธิและได้มีมติจัดสรรในที่ประชุมใหญ่แล้ว และเมื่อท่านลาออกจากการเป็นสมาชิกภาพท่านจะสามารถถอนเงินค่าหุ้นคืนทั้งหมดได้ ส่วนค่าธรรมเนียมแรกเข้าสหกรณ์จะไม่จ่ายคืนให้เพราะคือเป็นรายได้ของสหกรณ์อย่างหนึ่ง

(2) ในชุมชนที่ยังไม่มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการ

ท่านที่สนใจในกิจการของสหกรณ์บริการ และมีความประสงค์ที่จะจัดตั้งสหกรณ์บริการในชุมชนของท่านก็สามารถจะรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเตรียมการขึ้นมาก่อน โดยขอคำแนะนำจากสำนักงานสหกรณ์อำเภอ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัด เมื่อกลุ่มเตรียมการมีความเข้มแข็งแล้วก็ขอจัดตั้งเป็นสหกรณ์ได้

2.5 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

สมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าของสหกรณ์ จึงมีหน้าที่ที่จะต้องให้ความร่วมมือ กับสหกรณ์ของตน เพื่อก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการของสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าร่วมประชุมใหญ่ด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็น เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสหกรณ์

(2) เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจากสมาชิกทั้งหมดที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้บริหารงาน

สหกรณ์แทนตน

(3) ถือหุ้นในสหกรณ์และฝากเงินเพื่อเพิ่มทุนให้แก่สหกรณ์

(4) อุดหนุนสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

- (5) ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบาย
- (6) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อช่วยปรับปรุง

สหกรณ์

- (7) แนะนำชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์
- (8) ร่วมมือทุกทางเพื่อให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์

2.6 ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์บริการ

(1) ในรูปสหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มอาชีพฝีมือประเภทต่าง ๆ สามารถทำการผลิตสินค้าให้มีมาตรฐาน คุณภาพที่ดี โดยการประหยัดต้นทุนการผลิต ด้วยการรวมกันซื้อและรวมกันขายทำให้รายได้เพิ่มสูงขึ้น

(2) ในรูปสหกรณ์บริการ ช่วยให้สมาชิกมีโอกาสประกอบอาชีพการเดินรถได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีรายได้ ที่แน่นอนและสร้างความเป็นระเบียบในการเดินรถ

(3) ในรูปสหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน ช่วยให้สมาชิกได้มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองในราคาประหยัด และอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างมีความสุข

(4) ในรูปสหกรณ์สาธารณูปโภค ช่วยให้สมาชิกได้รับการบริการสาธารณูปโภคอย่างถูกลักษณะตามความต้องการของสมาชิกในราคาที่เหมาะสม

(5) ในรูปสหกรณ์บริการอื่น ๆ ช่วยให้สมาชิกสามารถดำรงชีพอย่างประหยัดและปลอดภัย มีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้นในที่สุด

(6) เข้าประชุมใหญ่ เพื่อแถลงข้อคิดเห็นของตน และมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการ

(7) เมื่อสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สมาชิกจะได้รับเงินปันผลตามหุ้นตามที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรร แต่ไม่เกินอัตราที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ได้กระทำธุรกิจกับสหกรณ์

ที่มา <http://webhost.cpd.go.th/rlo/service.html>

3. แนวคิด ค่านิยม หลักและวิธีการสหกรณ์

องค์การธุรกิจในระบบเศรษฐกิจย่อมมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานและหลักการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น ในฐานะของ “สหกรณ์” ซึ่งถูกกล่าวขานกันว่า “เป็นทางสายกลาง” ขององค์การธุรกิจที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันซึ่งกอร์ปด้วยบุคคลที่เข้ามาร่วมมือกันด้วยความสมัครใจที่จะขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปในทิศทางเพื่อการให้บริการแก่สมาชิกนั้น จำเป็นที่ผู้ที่มีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้เป็นเจ้าของ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและผู้ใช้บริการจะต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจน ในเรื่อง แนวคิดพื้นฐาน ค่านิยม หลักและวิธีการสหกรณ์ อันจะนำไปสู่กระบวนการในการบริหารจัดการในการบรรลุเป้าหมายตามความคาดหวัง

3.1 คำนิยามสหกรณ์ (Definition) (ตามแถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ พ.ศ.2538)

สหกรณ์เป็นองค์กรพึ่งพาตนเองของบุคคลซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการและมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย

3.2 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values)

แถลงการณ์ของไอซีเอ ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ พ.ศ.2538 ได้อธิบายคุณค่าของสหกรณ์ว่า “สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเองประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยเจริญรอยตามขนบธรรมเนียมของผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

ขบวนการสหกรณ์โลกมีประวัติศาสตร์ทางปัญญาที่โดดเด่นและลึกซึ้ง โดยมีการเสริมสร้างความคิดที่เกี่ยวกับคุณค่าของสหกรณ์และยึดถือปฏิบัติตลอดเวลา สหกรณ์ทั่วโลกได้พัฒนาขึ้นมาตามระบบความเชื่อ ซึ่งรวมอยู่ในศาสนาสำคัญๆ และอุดมการณ์ของโลก ผู้นำสหกรณ์ได้รับถ่ายทอดระบบความเชื่อต่อเนื่องกันมา ซึ่งเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งกับจริยธรรมที่เหมาะสม

คุณค่าของสหกรณ์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นพื้นฐานของสหกรณ์ กับส่วนที่เป็นความเชื่อมั่นของสมาชิก

▲ คุณค่าส่วนที่เป็นพื้นฐานของสหกรณ์ :

1) คุณค่าแห่งการช่วยตนเอง ความปรารถนาของคนในการช่วยตนเองมาจากความเชื่อที่ว่าคนเรามีศักดิ์ศรี ต้องใช้ความสามารถในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเองให้ได้ ต้องใช้ความพยายามไม่ย่อท้อ และนี่คือแนวคิดของ “ผู้ริเริ่มแห่งรีอชเดล” กรรมการโรงงานทอผ้า 28 คน ที่ถูกกดค่าจ้าง และถูก เอารัดเอาเปรียบนานาประการจากนายทุนเจ้าของโรงงาน พวกเขาคิดว่าถ้าทุกคนร่วมมือกันตั้งร้านค้าปลีกขึ้นมา เพื่อ

จัดหาสินค้าที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่พวกเขาเอง โดยพวกเขาช่วยกันจัดการและได้รับประโยชน์ร้านค้าบนหลักความเสมอภาคและความเป็นธรรม พวกเขาทุกคนและคนที่จะมาเข้ามาเป็นสมาชิกในภายหน้า ก็จะสามารถช่วยตนเองได้ในการแก้ปัญหาการครองชีพที่เคยอัตคัดขาดแคลน นี่คือความคิด “ช่วยตนเอง” ที่นำไปสู่การจัดตั้งสหกรณ์แรกของโลกที่เมืองแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ.2387 เน้นอนความคิดนี้ประสบความสำเร็จ เพราะทุกคนที่คิดอย่างเดียวกันหันหน้าเข้าหากัน และร่วมกันคิดร่วมกันทำโดยการร่วมมือกัน หรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั่นเอง

2) คุณค่าแห่งความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายความว่า สมาชิกแต่ละคนมีจิตสำนึกและตระหนักในความสำคัญของกฎระเบียบ หรือข้อบังคับของสหกรณ์ ต้องผูกพันตนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นๆ เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปอย่างราบรื่นและก้าวหน้า สมาชิกแต่ละคนมีหรืออดปละที่จะไม่ละเมิดกฎระเบียบของสหกรณ์ แม้ว่าจะไม่มีใครรู้เห็น

3) คุณค่าแห่งประชาธิปไตย ได้แก่ จิตสำนึกในเรื่องเสรีภาพ ภารดรภาพ ความเสมอภาค และความเป็นอิสระในความสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิก และบุคคลทั่วไป รวมทั้งการรู้จักใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งต่อเพื่อนสมาชิก บุคคลที่เกี่ยวข้องและสหกรณ์ของตน

4) คุณค่าแห่งความเสมอภาค หมายความว่า สมาชิกทุกคนมีความเท่าเทียมกันในฐานะมนุษย์ มีสิทธิในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ ในการที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร ในการเสนอความคิดเห็น และมีส่วนในการตัดสินใจในที่ประชุมของสหกรณ์ เป็นต้น

5) คุณค่าแห่งความเที่ยงธรรม ได้แก่ การแบ่งปันผลประโยชน์ใดๆ ระหว่างสมาชิกอันเกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรมตามสัดส่วนแห่งการอุดหนุนหรือการทำธุรกิจกับสหกรณ์ มิใช่ตามส่วนแห่งการลงทุนดังเช่นในองค์การธุรกิจเอกชนอื่นๆ

6) คุณค่าแห่งความเป็นเอกภาพแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มิได้มีความหมายเพียงการรวมคนหลายคนเข้าด้วยกันเท่านั้น แต่ยังเป็นกรรวมจิตใจ รวมผลประโยชน์ รวมพลังเข้าเป็นหนึ่งเดียวหรือเป็นองค์รวม (Collectivity) เงินสำรองและทรัพย์สินที่เป็นทุนทางสังคมของสหกรณ์ ซึ่งถือว่าเป็นของสมาชิกโดยรวมก็อยู่ในความหมายของความเป็นเอกภาพด้วย นอกจากนั้น ความเป็นเอกภาพยังรวมถึงการที่สหกรณ์ต่างๆ ผนึกกำลังกันสร้างขบวนการสหกรณ์ที่ยึดโยงกันทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคของโลก และระดับระหว่างประเทศด้วย ซึ่งเป็นการร่วมมือกันในทุกทางที่จะปฏิบัติได้ เพื่อจัดให้สมาชิกได้บริโภคสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูงสุดในราคาต่ำที่สุด

▲ คุณค่าส่วนที่เป็นความเชื่อของสมาชิกเป็นคุณค่าทางศีลธรรมหรือจริยธรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกมีความเลื่อมใส และศรัทธาในสหกรณ์และระบบสหกรณ์ซึ่ง “ผู้ริเริ่มการสหกรณ์” ได้ยึดถือประพฤติปฏิบัติจนเป็นขนบธรรมเนียมสืบทอดกัน

คำแปล “สมาชิกพึงมีส่วนให้ทุนแก่สหกรณ์อย่างเป็นธรรม และควบคุมการใช้ทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ตามปกติส่วนหนึ่งของทุนนั้นอย่างน้อยที่สุดต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ และสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราอันจำกัด จากการลงทุนในสหกรณ์ ตามเงื่อนไขแห่งการเป็นสมาชิก มวลสมาชิกจะจัดสรรเงินส่วนเกินเพื่อความมุ่งหมายใดๆ หรือทั้งหมดดังต่อไปนี้ก็ได้ คือ เพื่อพัฒนา

สหกรณ์ของพวกเขาโดยอาจก่อตั้งเงินสำรอง ซึ่งอย่างน้อยที่สุดส่วนหนึ่งของเงินสำรองนี้จะแบ่งแยกมิได้ หรือเพื่อจัดสรรให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่ได้ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ”

3.3 หลักการสหกรณ์สากล

หลักการที่ 1 : การเปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ

คำแปล “สหกรณ์เป็นองค์การแห่งความสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์ และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา”

หลักการที่ 2 : การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

คำแปล “สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรี ผู้ที่ได้รับการเลือกเป็นผู้แทนสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน”

หลักการที่ 3 : การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

คำแปล “สมาชิกสหกรณ์ พึงมีความเที่ยงธรรมในการให้ และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับเงินทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมาย ประการใดประการหนึ่งหรือทั้งหมด จากตั้งต่อไปนี้ คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตนโดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อเป็นผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ”

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

คำแปล “สหกรณ์เป็นองค์การช่วยตนเองและปกครองตนเอง ซึ่งควบคุมโดยสมาชิกถ้าสหกรณ์เข้าทำข้อตกลงกับองค์การอื่นๆ รวมทั้งรัฐบาล หรือสหกรณ์แสวงหาทุนจากแหล่งภายนอกสหกรณ์พึงทำข้อตกลงเช่นนั้นภายใต้เงื่อนไขอันมั่นใจได้ว่า มวลสมาชิกยังคงควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และจะต้องชำระไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองของสหกรณ์”

หลักการที่ 5 การให้การศึกษา การฝึกอบรมและสารสนเทศ

คำแปล “สหกรณ์พึงให้การศึกษาและการฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของพวกเขาอย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์พึงให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและผู้นำทางความคิดเห็น”

หลักการที่ 6 ความร่วมมือระหว่างสหกรณ์

คำแปล “สหกรณ์พึงรับใช้สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง โดยการทำงานร่วมกันภายใต้โครงสร้างสหกรณ์ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคของโลกและระดับระหว่างประเทศ”

หลักการที่ 7 ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

คำแปล “สหกรณ์พึงดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนของตนนโยบายที่มวลสมาชิกได้ให้ความเห็นชอบ”